

การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

THE STUDY OF FINANCIAL MANAGEMENT EFFICIENCY OF
THE PHRAE TEACHER SAVINGS COOPERATIVES LTD.

นางสาวนงเยาว์ คงได้

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
พ.ศ. 2545

ลิขสิทธิ์ของโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
THE STUDY OF FINANCIAL MANAGEMENT EFFICIENCY OF THE PHRAE TEACHER
SAVINGS COOPERATIVES LTD.

นามผู้วิจัย นางสาวนงเยาว์ คงได้

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์)

วันที่ 1 เดือน พ.ย พ.ศ. 45

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสริมเกียรติ จอมจันทร์ยอง)

วันที่ 4 เดือน พ.ย พ.ศ. 45

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์โสมณ พองเพชร)

วันที่ 9 เดือน พ.ย พ.ศ. 45

หัวหน้าภาควิชา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จกมล แสงอาสภวิริยะ)

วันที่ 4 เดือน พ.ย พ.ศ. 45

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร. เทพ พงษ์พานิช)

ประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ย 2545 พ.ศ.

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

โดย

นางสาวนงเยาว์ คงได้

พฤษภาคม 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก และปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างมีระบบ จากข้าราชการประจำและข้าราชการบำนาญ ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในจำนวน 5,673 คน (ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2543) โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้โปรแกรม SPSS/PC ในการคำนวณค่าต่าง ๆ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น จำแนกตามกลุ่มด้วย สถิติวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (ANOVA) การทดสอบจากกลุ่มตัวอย่างหนึ่งกลุ่ม (t-test) และใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ผลการวิจัยมีดังนี้ การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินงาน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เป็นไปตามหลักการของการบริหารการเงินของสถาบันการเงิน และการจัดการตามหลักการสหกรณ์ ส่วนระดับความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ

คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เห็นว่ามีประสิทธิภาพมาก ใน
การบริหารการเงิน

สมาชิกทั้ง 3 กลุ่มยังได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยภายในด้านการวางแผนและการ
ประเมินผลทางการเงิน คุณภาพของบุคลากร คุณภาพของทรัพยากร สภาพแวดล้อมภายในและ
ภายนอกองค์กร และปัญหาภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ว่ามีผลกระทบต่อการ
บริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด นั้น แตกต่างกัน สำหรับปัจจัยภายนอกสมาชิก
มีความคิดเห็นว่า การบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีสภาพคาดหวัง สูงกว่า
สภาพปัจจุบัน ปัญหาในการวิจัยยังพบว่า ในด้านของสมาชิกยังขาดความรู้และเข้าใจในการใช้
สิทธิผลประโยชน์ และสวัสดิการที่ได้รับ สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงาน บางส่วนจะต้องปรับปรุง
การให้บริการแก่สมาชิก และบางส่วนไม่มีความเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. สหกรณ์ เรื่องการจัดทำระบบ
บัญชี นอกจากนั้นคณะกรรมการดำเนินงานยังขาดความสนใจในเรื่องของการตลาด และการนำ
การตลาดเข้ามาใช้ในการจัดการ

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

THE STUDY OF FINANCIAL MANAGEMENT EFFICIENCY OF
THE PHRAE TEACHER SAVINGS COOPERATIVES LTD.

By

NONGYAO KONGDAI

NOVEMBER 2002

Chairman: Associate Professor Dr. Anurak Panyanuwat
Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and
Marketing, Faculty of Agricultural Business

The purposes of this research were to compare the study on efficiency of Phrae Teacher Savings Cooperatives Ltd. based on the financial management efficiency, internal and external factors influencing organizational and problems for the financial management of Phrae Teacher Savings Cooperatives Ltd.

The data were collected by questionnaire by using systematic random sampling method from 5,673 group members. It has been analyzed with the use of the SPSS/PC, descriptive statistics i.e. percentage, mean, SD and compare mean of opinion's level, ANOVA, t-test and the second data from the Financial Reports of Phrae Teacher Savings Cooperatives Ltd.

The results were as follow: The executives were operating by following the financial management and administrative cooperation of Phrae Teacher Savings Cooperatives Ltd. The opinion level about the financial management efficiency of Phrae Teacher Savings Cooperatives Ltd., of their group members, staff and executives was

at efficiency. All of the members had different opinions in internal factors due to financial planning and evaluation, personal quality, organization resource quality, internal and external environment, and internal problems of Phrae Teacher Saving Cooperatives Ltd. Moreover, members expected that the administration of Phrae Teachers Saving Cooperatives Ltd. in the future will be better than that at the present. The problem of the members was that they do not understand how to develop their services about the benefit that they'll receive. Some staff do not know about the development of their services, an Act of Cooperative and accounting system. Besides, the executives are not interested in marketing and do not implement the principle of marketing into administration.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจาก รศ. ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไขจน วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ. ดร.เสริมเกียรติ จอมจันทร์ยง และอาจารย์โสภณ ฟองเพชร ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำเป็นอย่างดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำปรึกษา ตลอดจนความเมตตากรุณา และขอบคุณสมาชิก เจ้าหน้าที่พนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์กลิ่น ถาวรวรรณ รวบรวมตรวจสอบข้อมูลทางสถิติ และให้คำแนะนำในการทำแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ผู้มีพระคุณในการให้การศึกษา รวมถึงพี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ที่เป็นกำลังใจที่สำคัญในการทำวิทยานิพนธ์นี้

ท้ายที่สุดนี้ หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูง ในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น และผู้เขียนหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คงมีประโยชน์บ้าง สำหรับผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพขององค์กร

นางเยาว์ คงได้

พฤษภาคม 2545

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญแผนภูมิ	(14)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	6
สมมติฐานของการวิจัย	9
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
แนวคิดการสหกรณ์	11
ทฤษฎีการจัดการ	20
ทฤษฎีการเงิน	23
ทฤษฎีระบบ	32
แนวคิดในการประเมินโครงการ	35
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	47
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	49
สถานที่ดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือในการวิจัย	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	58
บทที่ 4 โครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	59
ข้อมูลพื้นฐานขององค์กร	59
ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	63
บทที่ 5 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	103
ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล	103
ประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	113
ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน	
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	126
ปัจจัยภายใน	126
ปัจจัยภายนอก	135
ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	145
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	150
สรุปผลการวิจัย	150
อภิปรายผลการวิจัย	156
ข้อเสนอแนะ	159
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย	159
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	160
บรรณานุกรม	161
ภาคผนวก	164
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	165
ภาคผนวก ข แบบทดสอบ	186
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	190

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์	27
2	แสดงอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก ตั้งแต่ 1 กันยายน 2543 เป็นต้นไป	61
3	แสดงงบดุลเปรียบเทียบ 5 ปี (2540 - 2544)	64
4	แสดงงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ 5 ปี (2540 - 2544)	67
5	งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบ 5 ปี (2540 - 2544)	70
6	งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2540 และปี 2541	71
7	งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2541 และปี 2542	72
8	งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2542 และปี 2543	74
9	งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2543 และปี 2544	75
10	แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540	76
11	แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541	78
12	แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542	80
13	แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543	82
14	แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544	84
15	แสดงงบดุลร้อยละเปรียบเทียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 - 31 ธันวาคม 2544	86
16	แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2540	88
17	แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2541	89
18	แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2542	90
19	แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2543	91
20	แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2544	92
21	แสดงงบกำไรขาดทุนร้อยละ (เปรียบเทียบ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2540 - 31 ธันวาคม 2540	93
22	แสดงการเปรียบเทียบระหว่างแผนงานประจำปีกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง	100
23	ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง "สมาชิก" จำนวน 319 คน	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงาน	107
25	ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน	110
26	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของสมาชิก ต่อการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	113
27	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู แพร่ จำกัด	114
28	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู แพร่ จำกัด	115
29	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี	117
30	แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova	117
31	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	118
32	แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova	118
33	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านสภาพคล่องทางการเงินโดย วัดจากอัตราส่วนทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	119
34	แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova	119

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความก้าวหน้าการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝากทุน ของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก	120
36	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านกำไรสุทธิต่อหุ้น	121
37	การเปรียบเทียบความคิดเห็น ของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความสามารถในการหากำไร	122
38	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความสามารถในการดำเนินงาน	122
39	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความก้าวหน้าของผลประโยชน์ ที่สมาชิกได้รับ	123
40	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความรับผิดชอบต่อสมาชิก โดย พิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ	124
41	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่และ พนักงาน โดยพิจารณาจาก สวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ และพนักงานได้รับ	125

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
42	แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova	125
43	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อบัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	126
44	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อบัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	129
45	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อบัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	132
46	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในสภาพปัจจุบันของสมาชิก ด้านบัจจัยภายนอกจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	136
47	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในสภาพคาดหวังของสมาชิก ด้านบัจจัยภายนอกจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	139
48	แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมาชิกเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ด้านบัจจัยภายนอกที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	142
49	สรุปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่างๆ ของสมาชิก	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
50	สรุปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน	147
51	สรุปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินงาน	148

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	แสดงความรับผิดชอบของผู้บริหาร	20
2	แสดงทัศนระบบขององค์การ (A system view of the organization)	33
3	แสดงองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศ	34
4	แสดงแบบขบวนการของแผนงานหรือโครงการ ขั้นการดำเนินงาน	38
5	แสดงรูปแบบการกำหนดตัวแปรสำหรับการประเมินทางการศึกษา	41
6	แสดงให้เห็นถึงองค์การในลักษณะที่เป็นระบบและกระบวนการ	43
7	แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย	47
8	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
9	แสดงโครงสร้าง ของแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของสหกรณ์ ออมทรัพย์	61
10	แสดงโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	63
11	แสดงรายการสินทรัพย์หนี้สินและทุน	65
12	กราฟแสดงรายการในงบกำไรขาดทุน	68
13	แสดงแผนการระดมทุนเปรียบเทียบกับแผนประจำปี	101
14	แสดงแผนค่าใช้จ่ายประจำปีเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง	102

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

(Significance of the Problem)

ปัจจุบันรัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะ มีรูปแบบการปกครองใด ๆ ทั้งประเทศ พัฒนาแล้ว หรือกำลังพัฒนาอยู่ก็ดี ต่างก็เห็นความสำคัญของขบวนการสหกรณ์ ในการช่วย แก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากรัฐบาลของประเทศต่างมีวัตถุประสงค์อย่าง เดียวกัน คือการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจและยกมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น โดยใช้วิธีการ สหกรณ์ซึ่งเป็นการประกอบการทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งอันเกิดจากการที่บุคคลหลายคน ร่วมมือกันด้วยความสมัครใจ เพื่อยกระดับรายได้และปรับปรุงฐานะความเป็นอยู่ของตนเองและ เพื่อนสมาชิกด้วยกัน ตลอดจนเสริมสร้างระเบียบวินัยและความเป็นธรรมในสังคม ดังนั้น วัตถุประสงค์ของรัฐบาล และวิธีการสหกรณ์ต่างเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน วิธีการสหกรณ์จึงเป็นที่ยอมรับ เป็นสากลว่าเป็นวิธีการที่สำคัญอย่างหนึ่ง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รัฐบาลของหลาย ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศที่กำลังพัฒนาได้ใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการดำเนิน นโยบายพัฒนาประเทศ

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์และเป็น 1 ใน 6 ประเภทของ สหกรณ์ที่มีอยู่ในประเทศไทย ซึ่งเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2492 ในหมู่ข้าราชการ ปราบกว่าได้ผลดีจึง ได้มีการขยายไปดำเนินการในหมู่พนักงาน รัฐวิสาหกิจ และเอกชน และขณะนี้กำลังพยายามจัด ตั้งในหมู่ของผู้ใช้แรงงาน เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นวิธีการแก้ปัญหาด้านการเงินให้แก่ สมาชิกได้เป็นผลดี ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ได้ก่อตั้งมาประมาณ 45 ปีเศษแล้ว

เมื่อกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์เติบโตก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ทั้งจำนวนสหกรณ์ ที่ ก่อตั้งขึ้นเรื่อย ๆ ปริมาณธุรกิจทางด้านการเงิน (การออมทรัพย์, การกู้ยืมเงิน) ที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ตลอดจนบริการและสวัสดิการที่ขยายออกไปอย่างไม่หยุดยั้งประกอบกับหน่วยงานราชการได้ให้ ความสำคัญกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากยิ่งขึ้น กระทรวงการคลังจึงประกาศให้สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็น สถาบันการเงิน เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2526 จากจุดนี้เองที่ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพราะสหกรณ์ออมทรัพย์จะมีใช่เป็นเพียงสวัสดิการทางการเงินแก่มวล สมาชิกเพียงอย่างเดียวเท่านั้นหากแต่ยังหมายถึงการเป็น สถาบันการเงินอีกทางหนึ่งด้วย ดังนั้น

สหกรณ์ออมทรัพย์ ในยุคปัจจุบันผู้บริหารจะต้องสร้างภาพลักษณ์ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ 2 ประการ คือ

สถาบันการเงิน หมายถึง ผู้บริหารการเงินออมทรัพย์จะต้องมีลักษณะเป็นมืออาชีพ เหมือนกับสถาบันการเงินมากขึ้น คือ ต้องเป็นนักวางแผน นักวิเคราะห์ นักการเงินและนักบริหารการเงินมากกว่าเดิม

สหกรณ์ หมายถึง ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ จะต้องยึดหลักการอุดมการณ์ วิธีการ และปรัชญาของสหกรณ์อย่างเหนียวแน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวไปตามกระแส ผู้บริหารต้องเน้นการบริการทางการเงินแก่มวลสมาชิก เป็นการช่วยเหลือเพื่อให้สมาชิกอยู่รอด และมีอนาคต วัตถุประสงค์ ของการก่อตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ก็คือ การให้ความช่วยเหลือกันทางการเงินแก่ มวลสมาชิกเป็นสำคัญ จะเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมี ดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกโดยการถือหุ้น
2. รับฝากเงินจากสมาชิก
3. ให้สมาชิกกู้ยืมตามความจำเป็นหรือมีประโยชน์
4. กู้ยืมเงินตามวัตถุประสงค์
5. ให้สหกรณ์อื่น กู้ยืมเงิน
6. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและช่วยตัวเองในหมู่สมาชิก
7. ต้องร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์

อื่นเพื่อส่งเสริมกิจการของสหกรณ์

8. กระทำการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการสหกรณ์ ให้สหกรณ์กระทำ ตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้ข้างต้น

จากข้อบังคับ 8 ข้อที่กล่าวข้างต้น ข้อ 1 – 5 เป็นเรื่องเกี่ยวกับเงินทั้งสิ้น ดังนั้น ผู้บริหารสหกรณ์ออมทรัพย์ ควรจะต้องศึกษาเรียนรู้ถึง หลักการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด และก่อให้เกิดประโยชน์แก่มวลสมาชิกสูงสุด ในขณะที่ เดียวกัน ต้องมีความปลอดภัยมากที่สุดเช่นกัน (สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด, 2538)

สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกของประเทศไทย คือ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2492 โดยข้าราชการในกรมสหกรณ์ (เดิม) และพนักงานในธนาคารเพื่อการ สหกรณ์ (เดิม) ต่อมาก็ได้มีการจัดตั้งขึ้นในกลุ่มครูในจังหวัดนครสวรรค์ และได้แพร่หลายไปในหมู่ ข้าราชการและพนักงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนทั่วประเทศ

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงิน เงินทุนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอันหนึ่ง ในการพัฒนาอาชีพและรายได้ของประชาชน สหกรณ์เป็นสถาบันเงินทุนโดยจัดหาทุนให้สมาชิกได้กู้ยืมไปลงทุนหรือประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ทำให้สมาชิกมีงานทำมากขึ้นและมีรายได้สูงขึ้น นอกจากนั้นสหกรณ์ยังรับฝากเงินจากสมาชิกอีกด้วย สหกรณ์จึงเป็นเสมือนธนาคารในท้องถิ่นที่รวบรวมเงินของสมาชิก เพื่อการระดมทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สหกรณ์จึงเป็นสถาบันเงินทุนที่สำคัญ เพราะสหกรณ์ได้อำนวยประโยชน์และให้บริการแก่คนทุกชนชั้นทุกอาชีพทุกสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบทที่บริการของธนาคารยังเข้าไม่ถึง (วันทนี ภูมิภักธาคม และคณะ, 2540)

ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์จึงเป็นทั้งสหกรณ์และสถาบันการเงินที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ โดยการถือหุ้น และฝากเงินกับสหกรณ์ ให้กู้ยืมแก่สมาชิกและยังมีบทบาทในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินตามประกาศของกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยบทบาทดังกล่าวนี้ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมากดังนั้นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความมั่นคงและประสิทธิภาพการบริหาร ในเรื่องของเงินทุนในสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

จากวิกฤตการณ์ของสถานการณ์ในประเทศไทยปัจจุบันนี้ ได้ประสบกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนี้มีจากหลายสาเหตุและส่วนหนึ่งมาจาก ความล้มเหลวของสถาบันการเงินที่เกิดจากการบริหารการเงินที่ผิดพลาด และขาดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

สหกรณ์ออมทรัพย์ จัดได้ว่าเป็นสถาบันการเงินรูปแบบหนึ่ง ที่มีสมาชิกที่เป็นบุคคลที่มีอาชีพเดียวกันหรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมและช่วยเหลือให้สมาชิกกู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็น และนำเงินจากการออมของสมาชิมาหาผลประโยชน์ เพื่อจะได้ประโยชน์กลับคืนกับสมาชิก หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์นอกวง แต่ในการดำเนินธุรกิจเงินทุนที่ใช้ในการดำเนินกิจการนั้น ถือได้ว่าเปรียบเสมือนเครื่องหล่อลื่นในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นในการที่จะทำให้อธุรกิจประสบความสำเร็จเป็นไปอย่างราบรื่นผู้บริหารการเงินต้องเข้าไปเกี่ยวข้องเสมอ เพราะเขามีบทบาทที่สำคัญในอันที่จะตัดสินใจทางการเงิน ทำให้ธุรกิจหรือองค์กรมีความมั่นคงทางการเงิน มีความสามารถในการหารายได้ และการชำระหนี้ สร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้และเจ้าของกิจการ และจากภาวการณ์ในปัจจุบันทำให้ผู้บริหารต้องมีความรู้ โดยเฉพาะด้านการบริหารการเงิน ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่ต้องมี การบริหารอย่างมีหลักเกณฑ์รวดเร็วและทันเหตุการณ์ ในการบริหารการเงินในช่วงแรก ๆ นั้น ผู้บริหารจะมุ่งเน้นในด้านการจัดหาเงินทุน โดยผู้บริหารจะให้ความสำคัญกับงานการเงิน เพื่อบุคคลภายนอกเป็น

ส่วนใหญ่ เมื่อธุรกิจมีขนาดใหญ่ขึ้น การแข่งขันก็มีมากขึ้น ขอบเขตและความรับผิดชอบของงานการเงินก็มีมากขึ้น การบริหารการเงินได้มุ่งความสนใจไปยังเรื่อง การใช้เงินทุนไปในสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้มีการพัฒนารูปแบบทางคณิตศาสตร์ขึ้นมากมายเพื่อใช้ในการบริหารสินค้ำคงคลัง เงินสด ลูกหนี้ ตลอดจนการตัดสินใจเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรต่าง ๆ นอกจากนี้ในเรื่องของการเงินธุรกิจก็ได้เปลี่ยนจุดเน้นเดิมคือ เพื่อให้บุคคลภายนอกมาเป็น ผู้บริหารงานต่าง ๆ ภายในธุรกิจด้วย ทำให้เป็นที่ตระหนักว่าการตัดสินใจต่าง ๆ ทางการเงินมีความสำคัญต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจด้วยการบริหารการเงินจึงได้ขยายบทบาทไป ในเรื่องของตลาดเงินและตลาดทุนสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดหาเงินทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างกว้างขวาง

การบริหารการเงินจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ มีขอบเขตอย่างกว้างขวาง และน่าสนใจที่จะศึกษา เพื่อสร้างความมั่งคั่งสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น (maximization of shareholders wealth) หรือการพยายามทำให้มูลค่าธุรกิจสูงสุด (maximize the value of the firm) นั่นเอง ดังนั้นข้อมูลทางการเงิน จึงเป็นส่วนสำคัญ ที่จะช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งจะช่วยทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมาย มีการพัฒนาและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการนำเทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ มาเพื่อใช้ในการบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ ทำให้ธุรกิจสามารถนำมาใช้ต่อการวางแผน และพัฒนาให้การดำเนินงานของธุรกิจไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ตลอดจนช่วยปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอัน จะส่งผลให้ธุรกิจขององค์กร สามารถอยู่ได้ภายใต้การแข่งขันกับหน่วยธุรกิจอื่น ๆ

จากปัญหาและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ มีประสิทธิภาพเพียงใด และสามารถตอบสนองความต้องการได้ตรงความต้องการของสมาชิกหรือไม่ รวมทั้งในการบริการการเงินนั้นมีปัญหาอะไรบ้าง เพื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่หรือองค์กร และสถาบันการเงินอื่นๆ ที่สนใจทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จะได้ใช้เป็นแนวทางในการบริการการเงินในองค์กร เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพ ในการแข่งขันและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives of the Study)

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
3. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ขอบเขตของการวิจัย

(Scope of the Study)

1. ขอบเขตประชากรมี 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 เป็น สมาชิก คือ ข้าราชการครูและข้าราชการบำนาญจำนวน 5,641 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงาน จำนวน 17 คน

กลุ่มที่ 3 เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 15 คน

รวมจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ทั้งหมด จำนวน 5,673 คน (ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2543)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประสิทธิภาพของการบริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ด้านความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก ทุนของ สหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก กำไรสุทธิของสหกรณ์ ความสามารถในการหากำไร ความสามารถในการดำเนินการดำเนินงาน ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ ความรับผิดชอบต่อสมาชิกโดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับความรับผิดชอบต่อพนักงานโดยพิจารณาจาก สวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่พนักงานได้รับ

ปัจจัยภายใน ด้านการวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน คุณภาพบุคลากร สภาพแวดล้อมภายในภายนอก ปัญหาภายใน

ปัจจัยภายนอก ด้านทัศนคติ ความต้องการ ความพึงพอใจ พฤติกรรมลูกค้า ภาพพจน์

ปัญหาของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

3. ขอบเขตระยะเวลา

ช่วงเวลาของเนื้อหาการศึกษาอยู่ในระหว่างปี 2540 – 2544 เท่านั้น

นิยามศัพท์

(Definition of Terms)

ส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

การบริหารการเงิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรการเงินเพื่อการบรรลุเป้าหมาย ในการดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งหน้าที่ของผู้บริหารการเงิน จำแนกออกได้เป็น 3 หน้าที่ คือ วิธี การวิเคราะห์ วางแผนและควบคุม

ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน และการจัดการโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุดโดยเปรียบเทียบจากรายงานทางงบการเงินในปีที่ผ่านมา

งบกำไรขาดทุน เป็นงบแสดงผลการดำเนินงานของกิจการสำหรับงวดเวลาหนึ่ง เพื่อสรุปให้เห็นว่าเมื่อเปรียบเทียบรายได้กับค่าใช้จ่ายของงวดเวลานั้นแล้ว จะมีผลกำไรหรือขาดทุนสุทธิเท่าใด

งบดุล เป็นงบสรุปยอดดุลเดบิตและยอดดุลเครดิต หลังจากปิดบัญชีตามหลักการบัญชีแล้ว งบนี้แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งว่ามีทรัพย์สินและหนี้สินประเภทอะไรเป็นมูลค่าเท่าใดและมีเงินทุนเท่าใด

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงิน เป็นงบแสดงแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนหรือทรัพยากรการเงินระหว่างงวดเวลาหนึ่ง

งบการเงินเปรียบเทียบ คือ งบการเงินที่แสดงรายการของงวดหนึ่ง เปรียบเทียบกับของงวดอื่น ๆ

ปัจจัยภายในองค์กร หมายถึง ปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ซึ่งได้แก่

1. การวางแผนทางและการประเมินผลทางการเงิน

2. คุณภาพของบุคลากร หมายถึง การที่บุคคลที่มีส่วนร่วมในการบริหารและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ครูแพร่ จำกัด บุคคลที่เกี่ยวข้องมี 3 ฝ่าย คือ สมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน

3. คุณภาพของทรัพยากร (resource) หมายถึง สิ่งจำเป็นที่ต้องการใช้เพื่อทำให้โครงการแล้วเสร็จทรัพยากรที่กล่าวถึงนี้ ประกอบด้วย คน แรงงาน เครื่องจักร อุปกรณ์ พื้นที่ เงิน วัสดุ และอื่น ๆ

4. การจัดสรรทรัพยากร (resource allocation) หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้กับงานของโครงการ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เวลาแล้วเสร็จโครงการใช้เวลาให้น้อยที่สุด

5. สิ่งแวดล้อมภายในองค์กร หรือสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (internal environment) คือ เป็นแรงผลักดันภายในองค์การ ซึ่งมีอิทธิพลในการทำงานขององค์การประกอบไปด้วย

5.1 เจ้าของกิจการและผู้ถือหุ้น (owners and shareholders)

5.2 คณะกรรมการบริหาร (board of shareholders)

5.3 พนักงาน (employee)

5.4 วัฒนธรรมองค์การ (organizational culture)

6. ปัญหาภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คือ กรณีที่มีเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้น จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ลดลง แบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

6.1 ปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เช่น ความขัดแย้งของบุคลากร ปัญหาด้านงบประมาณ การนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

6.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น การมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและดำเนินงานตามแผน การกำหนดตำแหน่งงานที่เหมาะสม

6.3 ปัญหาเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน เช่น อัตราส่วนเฉลี่ยเงินปันผลน้อย การคืนเงินปันผลช้า พนักงานให้บริการไม่ดี

ปัจจัยภายนอกองค์กร หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ซึ่งไม่สามารถที่จะควบคุมได้ ได้แก่

1. ทศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของสมาชิกที่มีต่อการบริหารงานและการให้บริการของสหกรณ์ ที่มีการประเมินเหตุการณ์ และความคิดออกมาในรูปของความรู้สึกอาจแสดงเป็น ดี-เลว เกลียด-รัก บวก-ลบ ชอบ-ไม่ชอบ

2. ความต้องการ หมายถึง สภาพความรู้สึกของสมาชิกที่แสดงออกมาให้เห็นจากการเปรียบเทียบระหว่าง ความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพที่คาดหวังกับสภาพปัจจุบัน ต่อการพัฒนาความมั่นคง และการบริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จังหวัดแพร่

3. ความพึงพอใจของสมาชิก (satisfactions) หมายถึง ทัศนคติของสมาชิกและเจ้าหน้าที่และพนักงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านคุณภาพและปริมาณการตอบสนองต่อความต้องการ วัดได้จากความสนใจในงานของสหกรณ์ การเข้าร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ความรู้สึกของพนักงานที่มีต่อการปฏิบัติงาน ความรู้สึกของสมาชิกต่อการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านเงินฝาก ด้านเงินกู้ ด้านสวัสดิการต่าง ๆ

4. พฤติกรรมผู้บริโภค หรือพฤติกรรมลูกค้าที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด หมายถึง การที่สมาชิก ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้รับ ข้อมูลข่าวสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในเรื่องต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการบริหาร จัดการการบริการด้านการเงิน แล้วนำความคิดที่ได้มาประมวล และแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อสนองความต้องการและความปรารถนาของสมาชิก เช่น การใช้บริการของสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ การฝาก การกู้ และการมีกิจกรรมอื่น ๆ ร่วมกับสหกรณ์

5. ภาพพจน์ คือ การสร้างความเข้าใจและสร้างทัศนคติที่ดี ที่ก่อให้เกิดภาพพจน์ที่ดี อันจะนำไปสู่สัมพันธภาพที่ดีซึ่งจะทำให้เกิดการสนับสนุนและการให้ความร่วมมือของสมาชิก และเกิดความภูมิใจในองค์กรภาพพจน์ที่ดีพิจารณาได้จากการเจริญเติบโตในทุกด้านของสหกรณ์ คณะกรรมการและฝ่ายจัดการการขยายตัวทางด้านบริการและสวัสดิการ การไม่มีจุดบกพร่องรั่วไหล

6. สภาพแวดล้อม หรือสิ่งแวดล้อมขององค์กร หมายถึง แรงผลักดันต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานขององค์กร

สมมติฐานของการวิจัย
(Research Hypotheses)

H_0 = ความคิดเห็นของสมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

H_1 = ความคิดเห็นของสมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

μ_1 = ความคิดเห็นของสมาชิกต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

μ_2 = ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

μ_3 = ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$$

ในการวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ศึกษาตัวแปรต้น คือ มีด้านปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ดังจึงได้มีการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยดังกล่าวโดยทดสอบ t- test เพื่อหาความแปรปรวน ของคะแนนเฉลี่ยภายใต้เส้นโค้ง ระหว่างปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันกับปัจจัยภายนอกในสภาพคาดหวังของสมาชิก ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดค่า $\alpha = 0.05$ และมีสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันและในสภาพคาดหวังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ไม่แตกต่างกัน

H_1 = ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันและในสภาพคาดหวังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด แตกต่างกัน

μ_1 = ปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบัน

μ_2 = ปัจจัยภายนอกในสภาพคาดหวัง

$H_0: \mu_1 = \mu_2$

$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การศึกษางานวิจัย เรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์
ครูแพร่ จำกัด ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบในการศึกษาดังนี้ คือ

1. แนวคิดการสหกรณ์
2. ทฤษฎีการจัดการ
3. ทฤษฎีการเงิน
4. ทฤษฎีระบบ
5. แนวคิดในการประเมินโครงการ
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวความคิดในการวิจัย

แนวคิดการสหกรณ์

หลักการสหกรณ์ที่ยึดถือในปัจจุบันนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากหลักการของผู้นำ
แห่งเมืองรอชเดลประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งร้านสหกรณ์ขึ้นมาครั้งแรกในปี พ.ศ. 2387
และดำเนินประสบผลสำเร็จ ทั้งนี้เพราะยึดหลักในการปฏิบัติ 10 ประการ คือ เปิดรับสมาชิก
ทั่วไป การออกเสียงหนึ่งเสียงสำหรับคนหนึ่งคน การค้าด้วยเงินสด การให้การศึกษาแก่สมาชิก
ความเป็นกลางทางการเมืองและศาสนา ไม่เลี้ยงภยันจนเกินไป จำกัดเงินปันผลแก่ทุนเรือนหุ้น
การขายสินค้าตามราคาตลาด จำกัดจำนวนหุ้นที่สมาชิกถือซึ่งหลักการทั้ง 7 ข้อ ได้มีการ
ปรับปรุงครั้งแรกเมื่อ เดือนกันยายน 2509 การปรับปรุงทำโดย องค์การสัมพันธ์สหกรณ์
ระหว่างประเทศ ต่อมาภาวะเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป องค์การสัมพันธ์สหกรณ์ระหว่าง
ประเทศ แถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของการสหกรณ์และมีประกาศ เมื่อ วันที่ 15 กันยายน
2538 โดยกล่าวถึงหลักการสหกรณ์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ

หลักการที่ 1 การเปิดรับสมาชิกทั่วไปและด้วยความสมัครใจ สหกรณ์เป็นองค์การ
แห่งความสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทั้งหลายที่สามารถใช้บริการของสหกรณ์และเต็มใจรับผิดชอบ
ในฐานะสมาชิกเข้าเป็นสมาชิก โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือ
ศาสนา

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุม โดยมวลสมาชิกผู้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจบริหารและสตรี ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้แทนสมาชิก ต้องรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก ในสหกรณ์ขึ้นสมาชิกมีสิทธิในการออกเสียงเท่าเทียมกัน (สมาชิกหนึ่งคนมีสิทธิหนึ่งเสียง) สำหรับสหกรณ์ในระดับอื่น ให้ดำเนินไปตามแนวทางประชาธิปไตยด้วยเช่นกัน

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์จึงมีความเที่ยงธรรมในการให้ และควบคุมการใช้เงินทุนในสหกรณ์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนสำหรับเงินทุนตามเงื่อนไขแห่งสมาชิกภาพ ในอัตราที่จำกัด (ถ้ามี) มวลสมาชิกเป็นผู้จัดสรรผลประโยชน์ส่วนเกิน เพื่อจุดมุ่งหมายประการใดประการหนึ่งหรือทั้งหมดจากดังต่อไปนี้ คือ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ของตนเอง โดยจัดให้เป็นทุนของสหกรณ์ ซึ่งส่วนหนึ่งของทุนนั้นต้องไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อเป็นผลประโยชน์แก่สมาชิก ตามส่วนของปริมาณที่ทำกับสหกรณ์ และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่นใดที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ สหกรณ์เป็นองค์การที่พึ่งพาและปกครองตนเองโดยการควบคุมของสมาชิก ในกรณีที่สหกรณ์จำเป็นต้องมีข้อตกลงหรือ ผูกพันกับองค์กรอื่น ๆ รวมถึงองค์การของรัฐ หรือต้องการแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอก สหกรณ์ต้องกระทำภายใต้เงื่อนไข อันเป็นที่มั่นใจได้ว่ามวลสมาชิกจะยังคงไว้ซึ่งอำนาจในการควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย และยังคงดำรงความเป็นอิสระของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา การฝึกอบรมและข่าวสาร สหกรณ์พึงให้การศึกษ และ การฝึกอบรมแก่มวลสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการและพนักงาน เพื่อบุคคลเหล่านั้นสามารถมีส่วนร่วม ช่วย พัฒนาสหกรณ์ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถให้ข่าวสารแก่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่เยาวชน และบรรดาผู้นำทางความคิด ในเรื่องคุณลักษณะ และคุณประโยชน์ของสหกรณ์ได้

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสมาชิก สหกรณ์สามารถให้บริการแก่สมาชิก ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ขบวนการสหกรณ์ได้ โดยการประสานความร่วมมือกันในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ 7 ความเอื้ออาทรต่อชุมชนสหกรณ์ฯ พึงดำเนินกิจกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ (วันทนีส์ ภูมิภัทราคม และคณะ, 2540: 172-173)

และมีแนวคิดต่าง ๆ ของผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิด และการดำเนินงานของสหกรณ์ ที่เกิดขึ้นต่าง ๆ ดังนี้

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2538: 40) ได้กล่าวถึงการบริหารการเงินของสหกรณ์ฯ ในหนังสือประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ ไว้ว่า การบริหารการเงินในยุคโลกาภิวัตน์ พิจารณาทิศทางการบริหารการเงินในที่นี้ จะกล่าวถึงสิ่งที่ผู้บริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ควรจะปฏิบัติโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์ หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารการเงินสหกรณ์และเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. การวางแผนด้านการเงินของสหกรณ์ ผู้บริหารการเงินควรมีการวางแผนด้วยการเงินของสหกรณ์ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยประยุกต์เครื่องมือประเภทต่าง ๆ เช่น การจัดทำงบประมาณเพื่อการวางแผนทางการเงิน จะรวมถึง งบประมาณเงินสด (cash budget) และ งบการเงินโดยคาดคะเน (pro- forma or planned financial statements)
2. การนำระบบข้อมูลและข่าวสารเพื่อการจัดการ (management information system) มาใช้ในการตัดสินใจทางการเงิน
3. ควรมีการปรับปรุงอัตราดอกเบี้ย ให้ทันต่อเหตุการณ์ และควรกำหนดอัตราดอกเบี้ยแตกต่างกันในแต่ละเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในระบบเศรษฐกิจ
4. ควรมีการปรับเปลี่ยน อัตราผลตอบแทนของเงินปันผล ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างเงินทุนอย่างเหมาะสม เพื่อลดความไม่แน่นอนการผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในส่วนของทุนเงินกู้จากภายนอกสหกรณ์
5. การพัฒนาบริการแก่สมาชิกด้วยเทคโนโลยี ที่ทันสมัยตลอดจนการขยายบริการใหม่ ๆ เพื่อจูงใจสมาชิกให้มาใช้บริการกับสหกรณ์มากขึ้น
6. การขยายวงเงินกู้ให้มีความเหมาะสม และการพัฒนาเงินกู้แบบก่อประโยชน์ ออกงาย (productive credit) แก่สมาชิกการพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้เรื่องการบริหารการเงิน ในเชิงวิชาการที่ทันสมัยการจัดสรรเงินทุน เพื่อการศึกษา การจัดสวัสดิการแก่สมาชิก ควรดำเนินโครงการพัฒนาสตรีและเยาวชน และกิจการสาธารณประโยชน์ต่างๆ เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นต้น

เฉลิมพล ดุลยสัมพันธ์ (2538: 61-62) ได้กล่าวถึงเรื่องการประสานงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ว่า การประสานงาน (coordinating) หมายถึง ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการประสานสัมพันธ์และ สอดคล้องกันโดยไม่ให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ขัดแย้งกัน ทั้งนี้ทุกฝ่ายจะต้องตระหนักถึง ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและ

มาตรฐานการปฏิบัติงานขององค์การเป็นหลัก การบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ ให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน เป้าหมายที่ว่านี้ก็คือเป้าหมายทางเศรษฐกิจและ เป้าหมายทางสังคม ซึ่งการที่ทำให้สมาชิกบรรลุวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจ คือการกินดี อยู่ดี และบรรลุวัตถุประสงค์ทางสังคม คือ การมีสันติสุขนั้นผู้บริหารจะต้องพยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้การบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ จะประสบความสำเร็จสิ่งสำคัญประการหนึ่ง คือ การประสานงาน ระหว่างบุคคลในสหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สมาชิก กรรมการ เจ้าหน้าที่ ผู้ตรวจสอบกิจการและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันนอกจากนั้นแล้วผู้บริหารยังจะต้องพยายามทำให้เกิดการประสานงานกันในทุก ๆ ด้าน โดยคำนึงถึงทฤษฎีการบริหารงาน สมัยใหม่ คือ การบริหารงานแบบ "POSDCoRB"

P = Planning คือ การวางแผน หมายถึง การกำหนดแผนงานการทำงานไว้ล่วงหน้าอย่างมีระบบระเบียบและมีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่ได้วางไว้

O = Organizing คือ การจัดองค์การ หมายถึง การจัดสายงานบังคับบัญชา การจัดแบ่งส่วนงานให้เหมาะสมกับขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์ตนเอง

S = Staffing คือ การจัดหาคคน หมายถึง การจัดบุคคลเข้าทำงาน หรืองานบุคคลจะต้องพยายามจัดหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ มาปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับสายงานที่ได้จัดไว้

D = Directing คือ การสั่งงาน หมายถึง การอำนวยความสะดวกเพื่อให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามสายการบังคับบัญชา ตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ และนโยบายที่กำหนดไว้

Co = Controlling คือ การควบคุม หมายถึง การจัดให้มีระบบการควบคุม การติดตามและการตรวจสอบการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความถูกต้องแน่ใจ มั่นใจว่าไม่มี การละเว้น การปฏิบัติที่ผิดพลาดบกพร่องอันจะก่อให้เกิดความเสียหาย

R = Reporting คือ การรายงาน หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เป็นรายวัน, รายเดือน, รายไตรมาส หรือรายปี

B = Budgeting คือ การงบประมาณ หมายถึง ระบบและกรรมวิธีในการบริหาร เกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนวิธีการใช้งบประมาณและแผนงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์

ไพเราะ ไพรอนันต์ (2538: 15) ได้กล่าวถึง การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ กล่าวว่า การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่อาจจะเพิ่มประสิทธิภาพได้โดยตรงคือ

1. เพิ่มประสิทธิภาพของคณะกรรมการดำเนินการ ในด้านการกำหนดนโยบายและปรับปรุงนโยบายตามสภาพการเปลี่ยนแปลง การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของคณะกรรมการดำเนินการดังนี้

- การบริหารทุนเรือนหุ้น
- การบริหารเงินฝาก
- การบริหารแหล่งเงินกู้
- การบริหารเงินสมาชิก
- สวัสดิการสมาชิก
- การตรวจสอบภายใน

2. เพิ่มประสิทธิภาพของผู้จัดการ ในด้านวางแผนงานปฏิบัติงานเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ วัสดุสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อให้สามารถจัดการให้เป็นไปตามนโยบาย และแนวทางปฏิบัติอย่างกว้าง ๆ โดยคณะกรรมการดำเนินการ รวมทั้งการควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด และที่ไม่ควรจมองข้ามสิ่งสำคัญอีกทาง คือ

3. เพิ่มคุณภาพสมาชิกสหกรณ์ฯ ในการให้การศึกษาอบรมแก่สมาชิก การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานสหกรณ์นั้น คณะกรรมการมีบทบาทในการริเริ่มแผนงานตามวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้ ในข้อบังคับ รวมทั้งการปรับปรุงวิธีการบริหารงานของสหกรณ์ นโยบายผู้จัดการมีส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานบริหารสหกรณ์ เพราะเป็นผู้นำนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการไปปฏิบัติ โดยมีการใช้ทรัพยากรบริหาร คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ วิธี การทำงาน เพื่อเพิ่มพูนผลงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ได้วางไว้ในกิจการ สหกรณ์ฯ สมาชิกมีบทบาทสำคัญในการรับทราบและให้ความเห็นชอบในการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการฉะนั้นการสร้างความรู้พื้นฐานทางสหกรณ์ให้แก่มวลสมาชิก จะทำให้สามารถมีความเข้าใจวิธีการ ดำเนินการและในไปสู่การปฏิบัติอันเที่ยงธรรมให้เกิดต่อกลุ่มสมาชิกต่าง ๆ รวมทั้งให้ความเป็นธรรมต่อกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และมีส่วนเชื้ออำนวยการให้สหกรณ์สามารถก้าวหน้ารวดเร็วในอนาคตได้

นภดล สุจริตจันทร์ (2538: 117-118) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ว่า ปัญหาการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น สำหรับการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มักจะเกิดขึ้นจาก

1. สมาชิกของสหกรณ์มักมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตน ขาดความรู้ความเข้าใจในระบบ สหกรณ์ มุ่งแต่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีได้คำนึงถึงความเดือดร้อนที่จะตามมาภายหลัง มิได้มุ่งหวังจะสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า
2. คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ ต้องรู้ว่าเข้ามาเป็นกรรมการแล้วมีหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อสหกรณ์เพียงใด ไม่ใช่เข้ามาเพื่อหวังผลประโยชน์จากการบริหารงาน ในสหกรณ์
3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ขาดความเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ขาดความรับผิดชอบเมื่อเกิดข้อบกพร่องเสียหาย มุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติหน้าที่ กับสมาชิก
4. ผู้บังคับบัญชา สหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่ ได้จัดตั้งขึ้นในกลุ่มบุคคลผู้มีเงินได้ รายเดือนประจำ ในการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จึงจำเป็นต้องอาศัยสายการบังคับ บัญชาเป็นเครื่องสร้างสรรค์และเกื้อหนุนให้เกิดความเจริญแก่สหกรณ์ฯ แต่ในการเลือกตั้งคณะ กรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ บางส่วนคณะกรรมการเลือกตั้งโดยเสรีแต่ ผู้บังคับ บัญชาไม่ยอมเข้ามารับเลือกตั้ง ทำให้ไม่มีผู้บังคับบัญชาระดับสูงเข้ามาบริหาร จึงทำให้ขาดการ ประสานงาน การสนับสนุน
5. หน่วยงานของสมาชิกสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์มีความจำเป็นที่จะต้อง ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานตลอดไปคือ การหักเงิน ณ ที่จ่าย ของสมาชิกสหกรณ์ อาจ เกิดการบกพร่อง เช่น การส่งเงินไม่ตรงเวลา จำนวนเงินที่ส่งไม่ครบ
6. สภาพะการณปัจจุบัน เนื่องการสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินในสภาพ ภาวะการแข่งขัน ในเรื่องดอกเบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยเงินกู้ จึงมีผลกระทบกับฐานะของสหกรณ์ และปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดและการเงิน

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์ ตามที่ ไพเราะะ ไพธอนันต์ (2539: 50-51) ได้กล่าวว่า ขบวนการของสหกรณ์เข้าสู่ประเทศไทยเป็นเวลาค่อนข้างชดววรรษแล้ว จน กระทั่งบัดนี้ได้ 80 ปีเศษ ถ้าเป็นคนก็เข้าสู่วัยชราภาพมากแล้ว แต่ขบวนการสหกรณ์อาจต้องใช้ เวลายาวนานกว่าคนในการพัฒนาให้เจริญเติบโต ถ้าจะเปรียบสหกรณ์ของไทยในขณะนี้ก็เหมือน กับคนที่เพิ่งจะแตกเนื้อหนุ่ม หรือยังเป็นเยาวชนอยู่ต้องควบคุมดูแลให้ความช่วยเหลือจากรัฐบาล

ยังปล่อยมือไม่ได้ต้องอยู่ในสายตาดูตลอดเวลา โดยเฉพาะสหกรณ์การเกษตร การส่งเสริม การเผยแพร่ ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ ยังต้องพึ่งพาอาศัยรัฐอยู่มาก แต่อย่างไรก็ตาม เป้าหมายของการส่งเสริมและพัฒนา สหกรณ์อยู่ที่ขบวนการสหกรณ์ดำเนินไปสู่ความเป็นอิสระ สามารถช่วยเหลือตนเอง โดยปราศจากความช่วยเหลือจากรัฐ ขณะนี้ เป้าหมายอันนี้อาจจะยัง อยู่ห่างไกลแต่เชื่อว่าในอนาคตอันใกล้คงจะบรรลุผลสำเร็จได้ ถ้าหากทั้งสองฝ่ายคือฝ่ายรัฐและ ฝ่ายสหกรณ์ได้ร่วมมือกันในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน สหกรณ์อย่างจริงจังในแนวนโยบาย เดียวกันปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการดำเนินงานของธุรกิจใด ๆ ย่อมจะเผชิญกับ ปัญหาและอุปสรรค เสมอไม่มากก็น้อยสำหรับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์จะแยกเป็น 2 ลักษณะ คือ ปัญหาทั่ว ๆ ไปที่สหกรณ์เกือบทุกประเภทประสบอยู่เหมือน ๆ กัน และปัญหาของ สหกรณ์แต่ละประเภท

ปัญหาทั่ว ๆ ไปปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่สหกรณ์เกือบทุกประเภทประสบอยู่ ซึ่ง ทำให้ขบวนการ สหกรณ์ไม่พัฒนารวดเร็วเท่าที่ควร อาจจะสรุปในภาพรวมได้ดังนี้

ปัญหาเกี่ยวกับบุคคล บุคคลฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ ได้แก่ สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งมีหน้าที่ แนะนำส่งเสริมช่วยเหลือสหกรณ์ การดำเนินงานของสหกรณ์ก็เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ ย่อมมี ปัญหาเกี่ยวกับบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งของการบริหารบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ใน สหกรณ์ย่อมทำหน้าที่แตกต่างกันไป ฉะนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากบุคคลแต่ละฝ่ายจึงแตกต่างกันไป คือ

1. ปัญหาสมาชิก สมาชิกในสหกรณ์บางประเภท สมาชิกขาดความภักดีต่อสหกรณ์ ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ใส่ใจในสหกรณ์ ไม่เข้าร่วมประชุม ไม่อุดหนุนสหกรณ์ ขาดความศรัทธาใน งานสหกรณ์ สำหรับสหกรณ์การเกษตรยังเกิดปัญหาสมาชิกบางส่วนมิได้เป็นเกษตรกรอีกด้วย

2. ปัญหาคณะกรรมการดำเนินงานมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจาก ไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดประสบการณ์ในการกำหนดนโยบายการวางแผนและบริหารงาน สหกรณ์ และไม่ประพฤติตนเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมในฐานะเป็นผู้นำ ไม่อุทิศเวลา ไม่กระทำตัว เป็นตัวอย่างที่ไม่ดี เล่นพรรคเล่นพวกและไม่ซื่อสัตย์ แสวงหาผลประโยชน์จาก สหกรณ์เพื่อตนเอง หรือกลุ่มพรรคพวก

3. ปัญหาผู้จัดการและพนักงานเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อ้อมทรัพย์สินครุภัณฑ์ จำกัด อาจ กล่าวได้ว่าบุคลากรในฝ่ายจัดการของสหกรณ์เกือบทุกประเภทยังขาดความรู้ ความสามารถ การจัดการและการปฏิบัติงานยังด้อยความสามารถทำให้ขาดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมี

พฤติกรรมทุจริต สหกรณ์จำนวนมากล้มเหลวไปเพราะเจ้าหน้าที่มีการทุจริต และยังขาดการประสานงานที่ดีและมีความขัดแย้งกันระหว่างผู้จัดการและคณะกรรมการดำเนินการ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของสหกรณ์

4. ปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหลายหน่วยงานด้วยกัน นับตั้งแต่เจ้าหน้าที่ในกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานปลัดกระทรวงการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัด สหกรณ์อำเภอและเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค กล่าวโดยรวมมีปัญหามากมาย เช่น กำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ได้กว้างเกินไป อัตรากำลังไม่พอ มีการโยกย้ายบ่อยครั้ง ความรู้ในทางธุรกิจยังไม่เพียงพอไม่แม่นในแง่กฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับการตรวจกิจการและบัญชีของสหกรณ์ไม่ดีพอ เป็นต้น

ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์จำนวนมาก ไม่มีประสิทธิภาพ และที่ประสบความล้มเหลวในอดีตก็มีมาก ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น

1. ปัญหาการจัดการไม่มีประสิทธิภาพ ดังได้กล่าวแล้วว่า ทั้งฝ่ายคณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ขาดความรู้ความสามารถขาดประสบการณ์ในทางธุรกิจ ไม่มีความซื่อสัตย์ จึงทำให้การจัดการสหกรณ์ ไม่ว่าในด้านการจัดการทั่วไป การซื้อการขาย การสินเชื่อ การเงิน การบัญชีด้วยประสิทธิภาพ มีปัญหาต่อความมั่นคงและความก้าวหน้าของสหกรณ์

2. ปัญหาการตลาด สินค้าเกษตรกรรมมักมีปัญหาในเรื่องการตลาด และราคาต่ำ ไม่แน่นอน โดยเฉพาะสินค้าข้าว ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น เมื่อมีปัญหาในเรื่องการตลาดและราคาตกต่ำก็กระทบกระเทือนทุกระดับตั้งแต่เกษตรกร สมาชิกสหกรณ์เกษตรกรระดับท้องถิ่น ไปจนถึงสหกรณ์ระดับชาติ การแก้ปัญหาการตลาด จะต้องมีการประกันราคา ผลผลิต และการจัดจำหน่ายการส่งเสริมการผลิตและการจัดหาตลาด

3. ปัญหาการแข่งขัน สหกรณ์ต้องแข่งขันกับพ่อค้าคนกลาง หรือนายทุนและธุรกิจอื่นๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งคู่แข่งมีความได้เปรียบทุก ๆ ด้าน เช่น มีเงินทุนที่เหนือกว่ามีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในทางการค้าและธุรกิจมากกว่า จึงทำให้สหกรณ์อ่อนแอแล้วแข่งขันสู้เขาไม่ได้ ต้องประสบการขาดทุนหรือล้มเหลวในที่สุด

4. ปัญหาเงินทุนในการดำเนินธุรกิจไม่เพียงพอ การดำเนินธุรกิจต้องอาศัยเงินทุนเป็นปัจจัยสำคัญ แต่ปรากฏว่าสหกรณ์จำนวนมากยังขาดเงินทุน ที่จะขยายธุรกิจให้กว้างขวางออกไปแม้ว่าจะมีธนาคารการเกษตรฯ ก็ให้บริการเฉพาะสหกรณ์การเกษตรเท่านั้นและอยู่ในวงเงินที่จำกัดอีกด้วย สำหรับสหกรณ์รูปแบบอื่น ๆ ไม่มีสถาบันการเงิน โดยเฉพาะจึงต้องอาศัย

ธนาคารพาณิชย์ และสถาบันการเงินอื่นๆ ซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูงและไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ทางที่ดีสหกรณ์จะต้องมีสถาบันการเงินของตนเอง และสหกรณ์ทุกประเภท

ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและนโยบายของรัฐ

1. ปัญหากฎหมายของสหกรณ์
2. ปัญหานโยบายของรัฐ

สำหรับ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2538: 38-39) ได้กล่าวถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ไว้ว่าการบริหารการเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์ คือกระบวนการที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งหน้าที่และอำนาจของผู้บริหารอาจจำแนกออกเป็น 3 หน้าที่ ดังนี้

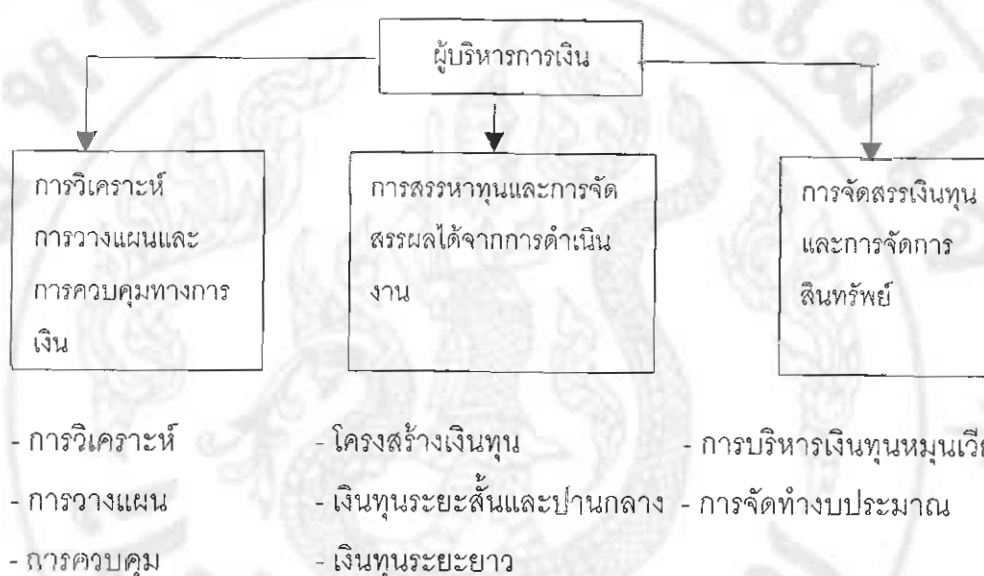
1. การวิเคราะห์วางแผนและควบคุมทางการเงิน การวิเคราะห์ทางการเงินเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ผู้บริหารการเงินต้องทราบ เพื่อช่วยในการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม การวิเคราะห์ทางการเงิน จะทำให้ทราบสถานการณ์ในปัจจุบันของสหกรณ์ว่ามีฐานะเป็นอย่างไรทราบจุดเด่น จุดด้อยรวมทั้งปัญหา และอุปสรรคด้านการเงินของสหกรณ์ ซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผน และควบคุมด้านการเงินต่อไปการวางแผนทางการเงิน จะช่วยให้ผู้บริหารการเงินสามารถคาดคะเนสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ๆ ได้ ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับการสรรหาเงินทุน และการจัดสรรเงินทุนไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดการควบคุมทางการเงิน เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ ดังนั้น ผู้บริหารการเงินจึงควรต้องจัดทำมาตรฐานการดำเนินไว้ เพื่อใช้สำหรับเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง

2. การสรรหาเงินทุนและการจัดสรรผลได้จากการดำเนินงาน ผู้บริหารการเงินจะต้องพิจารณาโครงสร้างเงินทุน (capital structure) ของสหกรณ์ให้มีความเหมาะสมระหว่างสัดส่วนของเงินทุน สหกรณ์และทุนเงินกู้ โดยคำนึงถึงความคล่องตัว ความมั่นคง และความสามารถในการทำกำไร ของสหกรณ์ควบคู่กันไป จากนั้นจึงพิจารณาการสรรหาเงินทุนจากแหล่งเงินทุนระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว อย่างเหมาะสมและหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ที่อาจเกิดขึ้นจากการจัดหาเงินทุนผิดพลาด (financial risk) และความเสี่ยงที่เกิดจากการจัดสรรเงินทุนไม่เป็นไปตามแผน (operating risk) กำไรที่ยังไม่ได้จัดสรรก็คือเป็นแหล่งเงินทุนของ สหกรณ์ประเภทหนึ่ง ซึ่งการใช้เงินทุนจากแหล่งนี้จะส่งผลถึงนโยบายเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนและ การสรรหาเงินทุนของสหกรณ์ด้วย

3. การจัดสรรเงินทุน ผู้บริหารการเงินจะต้องจัดการสินทรัพย์ของสหกรณ์ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยคำนึงถึงสภาพคล่อง ความเสี่ยง และความสามารถในการทำกำไร ซึ่งการจัดสรรเงินทุนในสหกรณ์ออมทรัพย์จะมี 2 ลักษณะคือ

- การบริหารเงินทุนหมุนเวียน (working capital management) ซึ่งหมายถึงการบริหารเงินสด และหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ง่าย

- การจัดทำงบประมาณเงินทุน (capital budgeting) หมายถึงการจัดสรรเงินทุนสำหรับการลงทุนในสินทรัพย์ประจำ หรือบางครั้งเกี่ยวข้องกับเงินทุนหมุนเวียนด้วย

แผนภูมิที่ 1 แสดงความรับผิดชอบของผู้บริหาร

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2538: 127)

ทฤษฎีการจัดการ (Management Theory)

ทฤษฎีการจัดการ (Management Theory) เป็นทฤษฎีที่สองที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวในการศึกษาวิจัยซึ่งได้ยกมาประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ

ทฤษฎีการจัดการซึ่งเขียนโดย ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2538: 127) กล่าวไว้ว่า การจัดการ เป็นกระบวนการออกแบบ และรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งบุคคลทำงานร่วมกันในกลุ่ม ให้บรรลุเป้าหมายกำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือ หมายถึง กระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ โดยการวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การชักนำ

(leading) และการควบคุม (controlling) มนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพทางการเงิน ทรัพยากร ข้อมูลขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จากความหมายนี้ การจัดการเป็น กระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกัน ซึ่งผู้จัดการต้องเข้ามาช่วย เพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายขององค์การ ประเด็นสำคัญของการจัดการ (Management) มีลักษณะดังนี้ (1) การจัดการสามารถที่จะประยุกต์ให้กับองค์การใดองค์การหนึ่งได้ (2) เป้าหมายของผู้บริหาร ทุกคน คือ การสร้างกำไร (3) การจัดการเกี่ยวข้องกับผลผลิต (productivity) ซึ่งหมายถึง ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) (4) การจัดการนำมาใช้ สำหรับ ผู้บริหารในทุกระดับชั้นขององค์การ

หน้าที่ของผู้บริหารประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ (1) การวางแผน (2) การจัดองค์การ (3) การจัดบุคคลเข้าทำงาน (4) การชักนำ (5) การควบคุม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวางแผน (planning) เกี่ยวข้องกับการเลือกภารกิจ (mission) วัตถุประสงค์ (objectives) และการปฏิบัติ (actions) และพยายามทำให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งต้องมีการตัดสินใจเลือกแผนการในอนาคตจากบรรดาข้อเลือกต่าง ๆ

2. การจัดองค์การ (organizing) เป็นการกำหนดโครงสร้างบทบาทของบุคคลเพื่อทำงานในองค์กร

2.1 การจัดบุคคลเข้าทำงาน (leading) เกี่ยวข้องกับการบรรจุและธำรงรักษา บุคคล และตำแหน่งหน้าที่ภายในโครงสร้างองค์การ โดยการกำหนดความต้องการแรงงาน การสรรหา การคัดเลือก การบรรจุ การเลื่อนตำแหน่ง การประเมิน การวางแผนอาชีพ การกำหนด ค่าตอบแทน

2.2 การชักนำ (staffing) หมายถึง การมีอิทธิพลต่อบุคคลเพื่อให้เขาทำประโยชน์ ให้กับองค์การ และเป้าหมายของกลุ่มเป็นสิ่งที่ต้องทำเป็นหลัก ในการบริหารความคิดระหว่าง บุคคลซึ่งต้องอาศัยผู้บริหาร ที่มีประสิทธิผลต้องเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ด้วยภาระการเป็นผู้นำ หมายถึง ความสามารถสูงในบุคคล ให้ปฏิบัติความความต้องการซึ่งต้องอาศัยการจูงใจ

2.3 การควบคุม (controlling) คือ การวัดและแก้ไขการทำงานส่วนบุคคลและ องค์การเพื่อที่จะทำให้อย่างมั่นใจว่า เหตุการณ์เป็นไปตามแผนการควบคุม นี่เกี่ยวข้องกับการวัดผล การกระทำเปรียบเทียบกับเป้าหมายและแผน ซึ่งจะแสดงถึงการเบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่ปรากฏ อยู่และช่วยแก้ไขปรับปรุง

ส่วนในเรื่องการบริหารงานบุคคล ธงชัย สันติวงษ์ (2539: 317-318) ได้กล่าวถึงการ ควบคุมประสิทธิภาพ งานด้านการบริหารบุคคล ในด้านการประเมินผลหน้าที่การพนักงาน หรือ

“the personnel audit” หมายถึงระบบการดำเนินงานที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ที่ออกแบบจัดทำ เพื่อที่จะวัดต้นทุนและผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่ได้จากการดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคลต่าง ๆ และเพื่อที่จะใช้เปรียบเทียบสมรรถภาพ ตลอดจนประสิทธิภาพของผลงานที่ได้ทำไป หรือเทียบกับ ผลงานขององค์การอื่น ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และรวมถึงการตรวจสอบวัตถุประสงค์ขององค์การด้วยในการประเมินผลหน้าที่การพนักงานนี้ วัดวัตถุประสงค์จึงอยู่ที่

- เพื่อให้ทราบถึงคุณค่าและประโยชน์ของหน้าที่การบริหารงานบุคคล และงบประมาณ
- เพื่อปรับปรุงหน้าที่งานด้านการบริหารบุคคล โดยมีช่องทางที่จะลดกิจกรรมบางอย่างและเพิ่มกิจกรรมบางอย่างเมื่อจำเป็น
- เพื่อให้ได้ข้อมูลข้อคิดที่ย้อนกลับจากพนักงาน และหัวหน้าผู้ควบคุมงานต่าง ๆ เกี่ยวกับความมีประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคคล
- เพื่อให้ฝ่ายบริหารงานบุคคล ได้นึกถึงประสิทธิภาพของตนเองในการที่จะมีส่วนช่วยต่อความสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

ในการประเมินผลหน้าที่การบริหารงานบุคคลนี้ องค์การส่วนมากมักจะอาศัย การรวบรวมวิเคราะห์จากบันทึกและเอกสารการทำงานต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นที่ก่อกวนและบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องมีการจัดเตรียมและจัดทำไว้ล่วงหน้าให้เป็นระบบที่ดี จะช่วยให้สามารถนำมาใช้วิเคราะห์ได้

วิธีการประเมินผลกระบวนการพนักงาน หลังจากที่ได้มีการตกลงใจที่จะใช้วิธีการประเมินประสิทธิภาพของหน้าที่การบริหารงานบุคคล และการใช้ทรัพยากรมนุษย์ในองค์การแล้ว จากนั้นก็เป็นเรื่องที่ต้องตัดสินใจว่า ควรจะต้องทำอะไร ด้วยการใช้มาตรการวัดอย่างไร หรือด้วยเกณฑ์การวัดประสิทธิภาพอะไรบ้าง จึงจะมีความเหมาะสม เกณฑ์ที่ใช้วัดควรจะแบ่งกลุ่มได้ดังนี้ คือ

- การวัดผลงาน

การวัดผลงานทั้งหมดของพนักงาน เช่น ต้นทุนแรงงานต่อหน่วยผลผลิต การวัดต้นทุนของฝ่ายการพนักงาน และผลงานของฝ่ายการพนักงานนั้น คือ ต้นทุนต่อพนักงานหนึ่งคนของแผนงานหรือโครงการบริหารงานบุคคลด้านต่าง ๆ

- การวัดความพึงพอใจของพนักงาน

การวัดความพึงพอใจเกี่ยวกับงานที่มีอยู่ การวัดความพึงพอใจของพนักงาน ด้วยกิจกรรมทางด้านการพนักงาน เช่น การอบรม การจ่ายตอบแทน การให้ผลประโยชน์ และการพัฒนาความก้าวหน้าในสายงานอาชีพมาตรการทางอ้อมที่ใช้วัดประสิทธิภาพของพนักงาน

- อัตราการเข้าออก ลาออกของพนักงาน นั่นคือ การวัดอัตราการลาออกเป็นเปอร์เซ็นต์ของกำลังแรงงานทั้งหมด และตามหน่วยงานสำหรับช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

- การวัดการขาดงาน นั่นคือ การวัดอัตราการขาดงานของพนักงาน โดยวัดเทียบกำลังแรงงานทั้งหมดและแยกตามหน่วยสำหรับระยะเวลาต่าง ๆ

- การวัดอัตราค่าชดเชยของพนักงานที่ต้องการย้ายไปจุดอื่น

- การวัดอัตราการสูญเสียของงานที่ทำ

- การวัดคุณภาพในกรณีอื่น ๆ

- การวัดจำนวนข้อร้องทุกข์ตามหน่วยงาน และตามกำลังแรงงานทั้งหมดของระยะเวลาต่าง ๆ

- การประเมินความปลอดภัยและวัดอัตราอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

- การวัดจำนวนข้อเสนอนี้ เพื่อปรับปรุงต่อพนักงานหนึ่งคนของระยะเวลาต่าง ๆ

- การวัดในกรณีต่าง ๆ เหล่านี้ หรือการใช้วิธีการวัดหลาย ๆ อย่างย่อมจะเป็น

เครื่องชี้ถึงประสิทธิภาพและควมมีสมรรถภาพของงานด้านการบริหารงานบุคคลหลาย ๆ แง่มุมด้วยกัน

ทฤษฎีการเงิน (Financial Theory)

ทฤษฎีการเงิน (Financial Theory) เป็นทฤษฎีที่สามที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้ามาเพื่อประกอบงานวิจัยซึ่งจะมีบทความ และทฤษฎีต่างที่มีผู้กล่าวไว้ในหนังสือหลาย ๆ เล่มซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประกอบเป็นเอกสารได้ดังนี้

การวิเคราะห์การเงินของกิจการซึ่ง ธนิตา จิตต์น้อมรัตน์ (2540: 5-10) กล่าวว่าไว้ว่าในการดำเนินธุรกิจของกิจการทั่วไปจะต้องมีการบันทึกเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และบันทึกกระบวนการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนผลการดำเนินงาน บันทึกเหล่านี้ ในด้านการเงินได้มีการจัดทำขึ้นเป็นมาตรฐานตามระบบบัญชีทั่วไป ซึ่งจะเรียกว่าการเงิน ในการประเมินธุรกิจโดยการวิเคราะห์การเงินนี้ ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประเมินธุรกิจ ได้แก่

- ฐานะปัจจุบันของกิจการ
- ศักยภาพในการสร้างกำไรของกิจการ

งบการเงินที่ใช้วิเคราะห์ โดยทั่วไป กิจกรรมที่มีการดำเนินธุรกิจจะทำการบันทึก การดำเนินงาน โดยระบบบัญชีจะสรุปข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นงบการเงินอย่างน้อย 2 ชนิด คือ งบกำไรขาดทุน และงบดุลซึ่งงบการเงินทั้ง 2 อย่าง จะมีข้อมูลหลักๆ ในสาระสำคัญ ดังนี้

1. งบกำไรขาดทุน (income statement) เป็นงบการเงินที่แสดงถึงการดำเนินงานของ กิจกรรม ในช่วงระยะเวลาของงวดบัญชี เช่น ระหว่างปี ครึ่งปี รายไตรมาส เป็นต้น งบกำไรขาดทุน ของกิจการจะประกอบไปด้วย สาระสำคัญต่าง ๆ อย่างน้อย ดังนี้ ระยะเวลาที่ครอบคลุมในงบ ที่รายงาน ยอดขาย ระหว่างงวดเวลา รายได้อื่น ๆ ทั้งหมด ต้นทุนสินค้าหรือบริการ ค่าใช้จ่ายใน การขายและการบริหาร ค่าเสื่อมราคา ค่าใช้จ่ายตัดจ่าย ดอกเบี้ยจ่าย ภาษีจ่าย กำไรสุทธิ

ในการศึกษางบกำไรขาดทุนของกิจการ ควรจะพิจารณาแบ่งงบกำไรขาดทุนออกเป็น ส่วนสำคัญ 4 ส่วนคือ

- 1.1 กำไรขั้นต้นจากการดำเนินงาน (gross profit operating profit)
- 1.2 กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี (earning before interest and tax)
- 1.3 กำไรก่อนภาษี (earning before tax)
- 1.4 กำไรสุทธิ (net profit)

2. งบดุล (balance sheet) เป็นงบที่แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ เวลาหนึ่ง การแสดงฐานะของกิจการโดยงบดุลจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ สินทรัพย์ (assets) และ หนี้สินและทุน (liability and owner's equity) ในแต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สินทรัพย์ (assets) ได้แก่ การบันทึกของสินทรัพย์ทั้งหมดของกิจการ และ จะบันทึกด้านซ้ายของ งบดุล ซึ่งโดยมาตรฐานจะแบ่งรายการบันทึก ตามคุณสมบัติ และการใช้ งาน ดังนี้

- สินทรัพย์หมุนเวียน
- สินทรัพย์ถาวร

2.2 หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (liability and owner's equity) ได้แก่ การ บันทึกแหล่งที่มาของเงินทุนทั้งหมดของกิจการ ซึ่งจะบันทึกในด้านขวาของงบดุลมาตรฐาน การ บันทึกหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น จะแบ่งรายการตามคุณสมบัติดังนี้

- หนี้สินหมุนเวียน
- หนี้สินระยะยาว
- ส่วนของเจ้าของ

ทฤษฎีการออม เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการเงินที่ สุขใจ น้ำผุด (2539: 187) กล่าวถึง ทฤษฎีการออมว่า รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่ ซึ่งไม่ได้ ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่า เงินออม $\text{Income} - \text{Expenses} = \text{Saving}$

โดยทั่วไปการออมจะเกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่ายของเขา ทางที่จะเพิ่มเงินออมให้แก่บุคคล อาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วย การทำงานมากขึ้น หาระยะว่างหารายได้พิเศษ หรือการปรับปรุงงานที่ทำอยู่ให้มีประสิทธิภาพ มี รายได้สูงขึ้น เป็นต้น นอกจากนั้นการลดรายจ่ายลง ด้วยการรู้จักใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นและเหมาะสม ก็จะทำให้มีการออมเกิดขึ้นได้เหมือนกัน ความสำคัญของเงินออมเงินออมเป็นปัจจัยที่จะทำให้ เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น กำหนดไว้ว่าต้องมีบ้านเป็นของ ตนเองในอนาคตให้ได้ เงินออมจะเป็นปัจจัยสำคัญ ที่กำหนดเป้าหมายที่วางไว้ให้เป็นจริงขึ้นมาได้ นอกจากนี้ เงินออมยังใช้สำหรับแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางการเงิน ที่อาจเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึงของบุคคลได้ด้วย ดังนั้นบุคคลจึงควรมีการออมอย่างสม่ำเสมอในชีวิต

สิ่งจูงใจต่อการออม การที่คนเรามี เป้าหมาย อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตกำหนดไว้ อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากยิ่งขึ้นเป้าหมายของแต่ละ บุคคลอาจจะแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการ (need) ของเขาและยังขึ้นอยู่กับ ความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่าง เช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดิน เป็นของตัวเอง อยากมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตอยู่อย่างสบายในยามปลดเกษียณ หรือหวังที่จะ ให้ลูกหลานมีฐานะมั่นคง ดังนั้นเป้าหมายในการออมที่แตกต่างกันนี้เป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงิน ออมและระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป เงินออมควรเก็บรักษาอย่างไรจึงจะปลอดภัย การ เก็บเงินไว้กับตนเองย่อมไม่ปลอดภัย และเป็นการสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ ดังนั้นเงินออม ควรเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย และมีรายได้ด้วยโดยการฝากไว้กับสถาบันการเงินบางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรือ อาจเก็บออมในรูปของการซื้อหลัก ทรัพย์หรือตราสารฯ ที่มีความมั่นคงก่อให้เกิดรายได้ และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายมา ถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ ตัวสัญญาใช้เงินของ บริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม หรือซื้อหุ้นของบริษัทที่มั่นคงถือไว้ ฯลฯ

มีบทความเกี่ยวกับงานวิจัยของ สาโรช อังสุมาลิน (2538: 43-45) กล่าวถึง ปัจจัยที่ มีผลต่อความมั่นคงทางการเงิน ดังนี้ แนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อ ความมั่นคง ทางการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ จะทำโดยการแบ่งการศึกษาเป็น 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 วิเคราะห์ฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อทราบว่

สหกรณ์ออมทรัพย์มีความมั่นคงทางการเงินหรือไม่ การศึกษาเพื่อทราบว่าคุณสมบัติสหกรณ์ออมทรัพย์แต่ละแห่งมีความมั่นคงทางการเงินหรือไม่ จะพิจารณาจากอัตราส่วนทางการเงินซึ่งประกอบไปด้วย

อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องหรือความคล่องตัวทางการเงิน อัตราส่วนที่ใช้คือ

- เงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก
- สินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก

อัตราส่วนที่ใช้วัดความเสี่ยงพหุของเงินทุกส่วนของสหกรณ์ อัตราส่วนที่ใช้คือ

- หนี้สินทั้งหมดต่อทุนส่วนของสหกรณ์
- ทุนของสหกรณ์ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด
- เงินให้กู้ต่อทุนของสหกรณ์

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไร อัตราส่วนที่ใช้คือ

- กำไรต่อรายได้ทั้งหมด
- กำไรสุทธิต่อทรัพย์สินทั้งหมด
- GAP หมายถึง เงินให้กู้ - (เงินให้กู้ยืมและเงินเบิกเกินบัญชี + เงินรับฝาก)

ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด

ค่าอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัวของสหกรณ์ ที่คำนวณได้จะถูกนำไปเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยบวก 1 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ ค่าเฉลี่ยลบ 1 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่กรณีหลักเกณฑ์การเปรียบเทียบค่า ของอัตราส่วนทางการเงินแต่ละตัว กับค่าเฉลี่ยบวก 1 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือ ค่าเฉลี่ยลบ 1 ความเบี่ยงเบนมาตรฐานจะแสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ 1 แสดงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาว่า “ไม่มั่นคง” (-)

1. วัตถุประสงค์ล่อง
 - เงินให้กู้ต่อเงินรับฝาก $> \text{Mean} + 1 \text{ S.D}$
 - สินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินรับฝาก $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$
2. วัดความเพียงพอของเงินทุน
 - หนี้สินทั้งหมดต่อทุนส่วนของสหกรณ์ $> \text{Mean} + 1 \text{ S.D}$
 - ทุนของสหกรณ์ต่อสินทรัพย์ทั้งหมด $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$
 - เงินให้กู้ต่อทุนของสหกรณ์ $> \text{Mean} + 1 \text{ S.D}$
3. วัดความสามารถในการทำกำไร
 - กำไรต่อรายได้ทั้งหมด $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$
 - กำไรสุทธิต่อทรัพย์สินทั้งหมด $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$
 - กำไรสุทธิ / ทุนของสหกรณ์ $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$
 - GAP /สินทรัพย์ทั้งหมด $< \text{Mean} - 1 \text{ S.D}$

ที่มา: ธนิดา จิตต์น้อมรัตน์ (2540: 10)

ขั้นที่ 2 เมื่อทราบผลการพิจารณาในขั้น 1 และแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีความมั่นคงทางและกลุ่มไม่มีความมั่นคงทางการเงินแล้ว จึงนำอัตราส่วนทางการเงินที่ใช้เป็นเกณฑ์พิจารณาความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์ใน ขั้นที่ 1 ทั้งหมดมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อหาปัจจัย หรือตัวแปรที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้วิธีทางสถิติที่เรียกว่าการวิเคราะห์จำแนกประเภทอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะได้ทราบตัวแปรหรือปัจจัยที่มีความสำคัญ ต่อการแบ่งกลุ่มของสหกรณ์ดังกล่าวแล้ว ยังจะได้เครื่องมือ สำหรับใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยเกี่ยวกับความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้อีกด้วย

ทวิศศักดิ์ กริธานันท์ (2530) กล่าวถึงการวิเคราะห์รายงานทางการเงิน ดังนี้

- งบทดลอง ซึ่งมีระเบียบกำหนดให้จัดทำเสนอคณะกรรมการเป็นประจำเดือน โดยมีรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบ เช่น รายการแสดงเงินสดคงเหลือประจำวัน ยอดเงินในธนาคารต่าง ๆ รายละเอียดลูกหนี้ ทุนเรือนหุ้น เป็นต้น

- งบการเงิน ประกอบไปด้วยงบดุลและงบกำไรขาดทุน ซึ่งจัดทำขึ้นประจำปีโดยผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองหรือจัดทำขึ้นในระหว่างปี การประมวลผลโดยการวิเคราะห์งบการเงินอาจจำแนกเป็น 2 ประเภทคือ

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงิน คือ เปรียบเทียบข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน หรือเปรียบเทียบงบการเงินของสหกรณ์ที่ทำธุรกิจเช่นเดียวกัน ปกติใช้หน่วยวัดเป็นร้อยละอาจจำแนกได้ 2 อย่างคือ

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบตามแนวนอน หรือการวิเคราะห์แนวโน้ม โดยหาอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี ว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นร้อยละเท่าใด การวิเคราะห์วิธีนี้จะช่วยให้ทราบลักษณะการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น กรณีเปรียบเทียบตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ก็จะสามารถแนวโน้มว่าเป็นไปในทางดีหรือไม่

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวดิ่ง หรือวิเคราะห์ส่วนประกอบของงบการเงิน โดยหาอัตราร้อยละของรายการที่ประกอบงบการเงิน ว่าเป็นร้อยละเท่าใดของยอดรวมทั้งสิ้น การวิเคราะห์นี้ช่วยให้ทราบสมรรถภาพ ประสิทธิภาพของฐานะการเงินได้ดีขึ้น

2. การวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วน ได้แก่ การพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างรายการ โดยนำรายการต่าง ๆ ในงบการเงินตั้งแต่ 2 รายการมาเปรียบเทียบ การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ การพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ดังนี้

2.1 ทำให้ทราบสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน ในการวางแผนควบคุมกิจการ และกับเจ้าหนี้ระยะสั้นในการให้สินเชื่อ

2.2 ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หรือความสามารถในการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ทั้งประเภทหมุนเวียน และถาวร เช่น ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหนี้ และสมาชิก

2.3 ทำให้ทราบความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาวและสภาพความเสี่ยงของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ว่ามีโครงสร้างเงินทุนอย่างไร มีการนำเงินทุนในแหล่งหนี้สิน

มาใช้ในกิจการเท่าใด หรือนำเงินมาจากเจ้าของมาใช้มากน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึงความสามารถในการจ่ายเงินต้นและดอกเบี้ย ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหนี้ระยะยาว และสมาชิก

2.4 ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการทำกำไรต่อสินทรัพย์ และประสิทธิภาพในการทำกำไรจากการใช้เงินทุนของเจ้าของ

2.5 คณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหนี้ และสมาชิก ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ถูกต้องมากขึ้น เพื่อทราบถึงความเข้มแข็งหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน

การวิเคราะห์อัตราส่วนที่นำมาใช้กับ สหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด ได้ ดังนี้

- อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (liquidity ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด อัตราส่วนที่ใช้สำหรับ สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนที่จะคุ้มการชำระหนี้สินหมุนเวียน อัตราที่สูงแสดงถึงความคล่องตัวในการชำระหนี้ได้ดี

- อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในการดำเนินงาน (activity ratio) เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการหมุนเวียนทรัพยากรของกิจการให้เกิดรายได้ โดยถือหลักว่าสินทรัพย์ถาวรหมุนเวียนได้เร็วก็จะก่อให้เกิดรายได้มา

$$\text{อัตราส่วนที่ใช้วัด} = \frac{\text{รายได้}}{\text{สินทรัพย์รวมหรือสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้ถ้าต่ำมากเกินไปแสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ที่ไม่หมุนเวียนหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้มากเกินไปหรือกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์อาจมีเงินทุนที่ไม่นำไปลงทุนในทางที่ไม่ได้ผลตอบแทนตามที่ควร

- อัตราส่วนวัดการใช้หนี้สินในการประกอบการ (leverage ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้สินของกิจการ เนื่องจากทุนในการดำเนินงานนั้นย่อมได้จากทุนของตนเองกับหนี้สิน จึงมีการพิจารณาว่ากิจการจะก่อหนี้ได้เพียงใดจึงจะเหมาะสมและไม่เสี่ยงภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับเสถียรภาพของรายได้และความคล่องตัวของสินทรัพย์ ที่จะเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสด อัตราส่วนที่ใช้ ได้แก่

$$(1) \text{ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (debt ratio) = } \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ถ้ามีอัตราสูงเกินไปแสดงว่าทุนของกิจการมีน้อย ความคุ้มกันการชำระหนี้ระยะยาวให้กับเจ้าหนี้ก็มีน้อยด้วย และถ้ารายได้ไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้มีโอกาสขาดทุนได้ง่าย เพราะต้องมีภาระดอกเบี้ยสูง ถ้าอัตราส่วนต่ำเกินไปก็ไม่ใช่ผลดี เพราะแสดงถึงการขยายตัวไปอย่างล่าช้าสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์อาจแสดงให้เห็นถึงความไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการรับฝากเงินด้วย

$$(2) \text{ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อดอกเบี้ยจ่าย (time-interest earned ratio) = } \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้จะบอกให้ทราบว่า ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น กิจการมีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ย เป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายแก่เจ้าหนี้ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนยิ่งสูงแสดงว่ามีความสามารถดี

$$(3) \text{ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (debt-equity ratio) = } \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับส่วนของผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นส่วนคุ้มกันการชำระหนี้ ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าเจ้าหนี้มีความคุ้มกันการชำระหนี้ในอัตราต่ำ

$$(4) \text{ อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม (equity ratio) = } \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการได้ดำเนินงานโดยวิธี Trading on equity หรือ leverage มากน้อยเพียงใด ฝ่ายบริหารได้จัดโครงสร้างของทุนโดยใช้ทุนจากการกู้ยืมมากกว่าทุนของตนเอง ซึ่งถ้าสามารถทำรายได้สูงกว่าต้นทุนที่เป็นดอกเบี้ยกิจการจะได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ให้ผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นได้สูงขึ้น

- อัตราส่วนวัดสมรรถภาพในการทำกำไร (profitability ratio) เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนที่ใช้ทั่วไป ได้แก่

$$(1) \text{ อัตราส่วนกำไรสุทธิ (profit margin ratio) } = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้}}$$

อัตราส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่ากิจการ มีกำไรสุทธิเป็นสัดส่วนเท่าใดของยอดขายหรือรายได้ ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าค่าใช้จ่ายต่ำลงงานมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าอัตราต่ำเกินไปแสดงว่าค่าใช้จ่ายสูง

$$(2) \text{ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (return on total assets) }$$

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้ทราบว่ากิจการทำกำไรสุทธิได้เป็นสัดส่วนเท่าใดของสินทรัพย์รวมอัตราส่วนนี้สูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับอัตรากำไรสุทธิ

$$(3) \text{ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (return on owners' equity) }$$

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้ทราบว่ากิจการทำกำไรสุทธิได้เป็นสัดส่วนเท่าใดของส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจเป็นอัตราที่แตกต่างจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ เพราะขึ้นอยู่กับหนี้สินซึ่งกิจการต้องเสียดอกเบี้ย และผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้หนี้ที่ได้จากหนี้สิน อัตราส่วนที่สูงแสดงถึงความสามารถในการจ่ายเงินปันผลในอัตราส่วนสูงด้วย

- ความสามารถในการให้บริการแก่สมาชิก โดยที่สหกรณ์เป็นการประกอบกิจการทางเศรษฐกิจ ที่มุ่งให้สมาชิกได้ประโยชน์ไปพร้อมกับการทำธุรกิจสหกรณ์จัดกิจกรรมทางธุรกิจให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิก ความสามารถในการบริการแก่สมาชิกด้านต่าง ๆ จึงต้องมีการวิเคราะห์ด้วย เช่น

1. ความสามารถในการให้บริการด้านการออมทรัพย์ อาจวิเคราะห์โดย

$$ก. \text{ อัตราเฉลี่ยการถือหุ้นของสมาชิกต่อคน } = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$ข. \text{ อัตราเฉลี่ยการฝากเงินของสมาชิกต่อคน } = \frac{\text{เงินรับฝาก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

อัตราที่หาได้อาจเปรียบเทียบกันแต่ละปี เปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่น
ที่ดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกันหรือเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยของประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ โดย
อาศัยสถิติของทางราชการ

2. ความสามารถในการให้บริการด้านเงินกู้ อาจวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบ
ความสามารถในการบริหารเงินกู้ อาจวิเคราะห์โดยอัตราเฉลี่ยเงินกู้ต่อสมาชิก 1 คน เปรียบ
เทียบกับอัตราเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นหรืออัตราเฉลี่ยของสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์

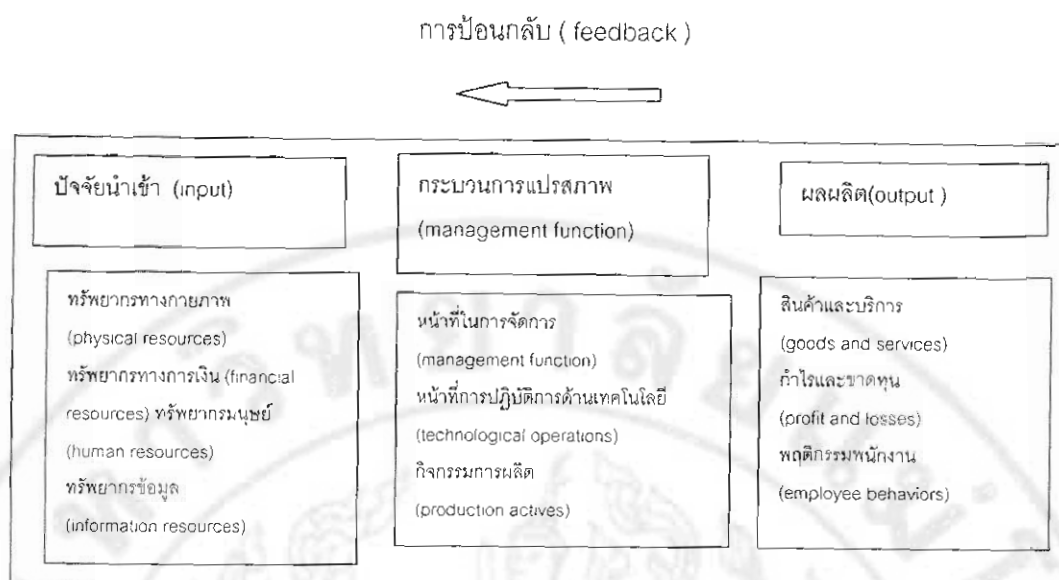
$$= \frac{\text{เงินให้สมาชิก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

อัตราส่วนของเงินให้กู้ต่อทุนเรือนหุ้น

$$= \frac{\text{เงินให้สมาชิก}}{\text{ทุนเรือนหุ้น}}$$

ทฤษฎีระบบ (System Theory)

ทฤษฎีระบบ (System Theory) เป็นอีกหนึ่งทฤษฎีในการศึกษาประสิทธิภาพ การ
บริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จังหวัดแพร่ เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ก็เป็น
การดำเนินงานในองค์การองค์การหนึ่งในสังคม ต้องมีระบบการจัดการที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้มอง
ว่า สหกรณ์ฯ เป็นองค์การองค์การหนึ่ง ที่จะต้องมีการนำเอาทรัพยากรการผลิตใส่เข้าไปในระบบ
ผ่านการกลั่นกรองหรือการแปรสภาพออกมา เป็นผลผลิตซึ่งถือว่าการศึกษาในเรื่องของ
"ทฤษฎีระบบ" ซึ่ง ทฤษฎีระบบ เป็นทศนาการจัดการซึ่งมององค์การเป็นระบบตามหน้าที่ ที่
สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในทฤษฎีระบบนี้ ระบบเป็นกลุ่มของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งต้องการบรรลุ
จุดมุ่งหมายร่วมกัน ทุกระบบองค์การ ประกอบด้วย 4 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันคือ ปัจจัยนำเข้า
กระบวนการแปรสภาพ ผลผลิตและการป้อนกลับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

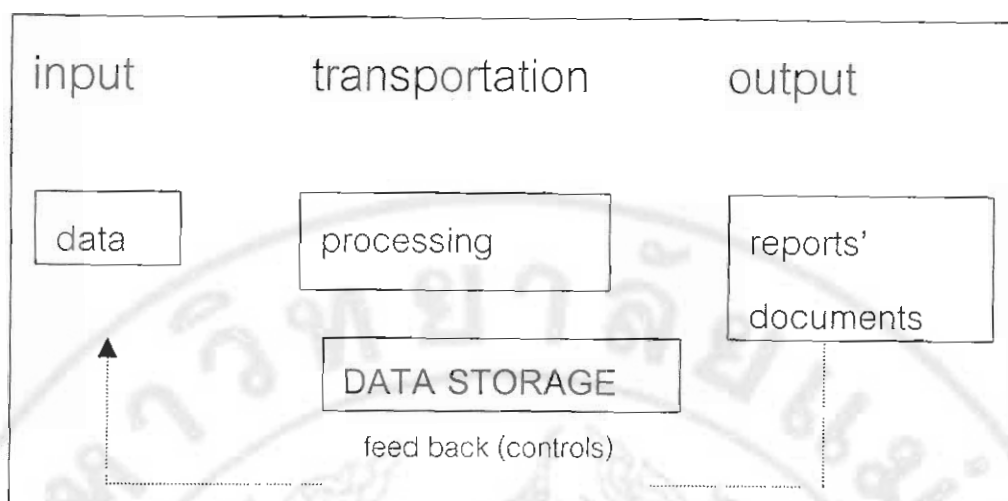
แผนภูมิที่ 2 แสดงทัศนระบบขององค์การ (A system view of the organization)

ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 31)

ซึ่งตามทฤษฎีระบบของการจัดการ องค์การจะใช้กระบวนการแปรรูป คือ เปลี่ยนปัจจัยในการนำเข้าเป็นผลผลิต ระบบขึ้นอยู่กับ การป้อนกลับ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง ปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วยทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การเงินและข้อมูลที่ใช้เพื่อผลิตสินค้าและบริการ

กระบวนการแปรรูป (transformation process) ประกอบด้วยการจัดการเทคโนโลยี และการปฏิบัติการผลิต เพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าเป็นผลผลิต คือเป็นการสร้างประสิทธิภาพทั้งภายในและภายนอกองค์การ สามารถแสดงได้ดังแผนภูมิคือ

แผนภูมิที่ 3 แสดงองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศ
ที่มา: ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2538: 31)

จากแผนภูมิอธิบายได้ว่า ในระบบสารสนเทศจะเริ่มจากการนำเอาข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้า เข้าไปสู่กระบวนการในการแปรสภาพ ซึ่งในกระบวนการในการแปรสภาพข้อมูลนี้อาจทำได้หลายรูปแบบในการที่จะดำเนินการ หรือวิเคราะห์ข้อมูลเป็นต้น นอกจากนี้ในระบบของกระบวนการการจัดทำสารสนเทศนี้ จะต้องมีการจัดทำคลังเก็บข้อมูลโดยเฉพาะข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ที่สำคัญเอาไว้อีกด้วย ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลในคลังข้อมูลจะต้องเก็บไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย และเป็นไปอย่างเหมาะสม เมื่อได้ดำเนินการเก็บข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าตามกระบวนการแปรสภาพ แล้วก็จะได้ดำเนินการกับข้อมูลซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าตามกระบวนการแปรสภาพแล้ว ก็จะได้ออกมาเป็นสารสนเทศ หรือผลลัพธ์ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายงาน เอกสาร ฯลฯ อันเป็นสารสนเทศที่สามารถสนองต่อความต้องการของผู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป สำหรับข้อมูลย้อนกลับนั้นหมายถึง วิธีการหรือ แนวทางการป้องกันต่าง ๆ ที่จะนำมาเพื่อให้แน่ใจได้ว่าผลลัพธ์ที่ได้ออกมานั้น มีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองต่อความต้องการ หรือวัตถุประสงค์ของผู้ใช้งานสารสนเทศ

ผลผลิต (output) ประกอบด้วย สินค้าและบริการ กำไรและขาดทุน พฤติกรรมพนักงานและผลลัพธ์ที่คาดหวังอื่น ๆ ผลผลิตเหล่านี้เป็นผลผลิตโดยผู้บริหารในทุกระดับที่ทำงาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ การป้อนกลับ (feedback) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและ

ผลลัพธ์เกี่ยวกับกิจกรรมองค์การ ข้อมูลเหล่านี้ใช้เพื่อปรับปรุงปัจจัยนำเข้าและกระบวนการแปรสภาพเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงพอใจมากขึ้น (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2538: 31 - 32)

แนวคิดในการประเมินโครงการ

แนวคิดในการประเมินโครงการเป็นทฤษฎีอีกทฤษฎีหนึ่งที่ผู้วิจัยได้นำมาประกอบการศึกษาโดยมีแนวคิดของผู้เขียนกล่าวในเรื่องของการประเมินโครงการดังนี้

การประเมินโครงการแบบยึดการตัดสินใจเป็นหลัก (decision-making approach) โดยหลักการแล้ว การประเมินก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการตัดสินใจของผู้บริหารสูงสุดขององค์การเป็นส่วนใหญ่อยู่แล้ว รูปแบบนี้ถือหลักว่าการประเมิน เป็นการบริการให้ข้อมูลและโอกาสในทางเลือกแก่ผู้บริหาร ดังนั้นเกณฑ์การวางแผนการประเมิน จึงใช้ตามแนวทางการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นเกณฑ์ นั่นคือผู้ประเมินจะต้องให้ความสำคัญ และสนใจตรงจุดของระดับการตัดสินใจและสรางภาพ ของสถานการณ์ต่าง ๆ ว่าถ้าตัดสินใจแบบนั้น แบบนี้ โอกาสอะไรน่าจะเกิดขึ้นบ้าง จากนั้นก็จะเก็บข้อมูล ทำการวิเคราะห์ และเสนอผลทางเลือกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ตัดสินใจ ผู้เสนอแนวความคิดคนสำคัญในทางการศึกษารูปแบบนี้ คือ Daniel L. Stafflebeam (ใน นิศา ชูโต, 2538) ได้เสนอแบบอย่างของการประเมินที่เรียกชื่อสั้น ๆ ว่า CIPP ซึ่งย่อมาจากคำว่า context input process product model ซึ่งเน้นว่าการประเมินเป็นกระบวนการต่อเนื่องในการหาข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงการเพื่อหาทางเลือกที่เป็น ประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้บริหาร Daniel L. Stafflebeam ได้อธิบายแนวคิด ในการตัดสินใจและข้อมูลที่จะนำมาใช้ประกอบ อันได้แก่

1. การตัดสินใจที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิง (metamorphic) เมื่อได้รับข้อมูลการค้นพบใหม่สุด ที่สนใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจแบบนี้มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมากหรือแทบจะไม่เกิดขึ้นเลย

2. การตัดสินใจเพื่อการเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือปรับกิจกรรม หรือหน่วยงานบางสิ่งบางอย่างขององค์การ เพื่อประคองดุลยภาพภายในองค์การให้เป็นไปโดยปกติ (homeostasis) โดยการใช้เทคนิคใหม่ ๆ หรือมาตรฐานความสำเร็จมาช่วยแก้ไข หรือปรับเปลี่ยนระบบการเก็บข้อมูล ฯลฯ แต่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้น

3. การปรับปรุง (incremental) พัฒนาให้องค์การดีขึ้น คือ ทำให้เกิดประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล โดยมีคณะกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญศึกษาแก้ไขและนำให้ความรู้และนำเทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงนั้น

4. การตัดสินใจโดยนำความคิดริเริ่ม นวัตกรรมใหม่ ๆ เข้ามาทดลองใช้เพื่อดูผลและโอกาสของการเปลี่ยนแปลง (neomobilistic) โดยมีการใช้ทฤษฎีและข้อค้นพบใหม่มาทดลองใช้ ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงสูงและเป็นประโยชน์นั้น

ดังนั้นการตัดสินใจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ 2 รูปแบบ คือ เปลี่ยนแปลงน้อย (แนวทาง 2 และ 3) กับการเปลี่ยนแปลงมาก (แนวทาง 1 และแนวทาง 4)

จากแนวการตัดสินใจ 4 แนวทางดังกล่าวแล้ว Daniel L. Stafflebeam (ใน นิศา ชูโต, 2538: 18) ได้แยกประเภทการตัดสินใจออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. ตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อวางวัตถุประสงค์
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อวางกระบวนการ
3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการเพื่อการควบคุมดัดแปลงกระบวนการและ
4. การตัดสินใจเพื่อปรับการตัดสินใจจากผลของโครงการ

จุดเน้นของการประเมินผลแยกเป็น 4 ประเภทเช่นกันคือ

1. ประเมินสภาพแวดล้อมต่าง ๆ (context Evaluation) ของโครงการ
2. ประเมิน ปัจจัยการนำเข้า (input evaluation) ของโครงการ
3. ประเมินกระบวนการ (process evaluation) ในการจัดทำปฏิบัติโครงการ
4. ประเมินผลผลิต (product evaluation)

การประเมินประการ (1) และ (4) คือ ผล (ends) ที่เกิดจากโครงการส่วนประการ (2) และ (3) เป็นแนวทาง (means) ในการจัดทำปฏิบัติโครงการ ผู้ประเมินโครงการจะต้องประเมินทั้งผล และแนวทางทั้ง 4 ประการ เพื่อนำผลสรุปเข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกแนวทางเปลี่ยนไปในทางใดทางหนึ่งใน 4 แนวทางที่กล่าวมาข้างต้นดังนั้นผู้บริหารหรือผู้ตัดสินใจคือผู้รับฟัง (audience) ผลการประเมินโดยตรง เกณฑ์และคุณค่าที่เลือกใช้ในการตัดสินใจของ ผู้บริหารมักจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ตามความจำเป็นขององค์การ และเป็นเรื่องที่มีความเป็นอัตนัยสูงอย่างไรก็ตาม ได้มีความพยายามพัฒนารูปแบบการตัดสินใจของผู้บริหารโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เข้ามาช่วยและเกณฑ์ที่สำคัญในโครงการบริการสังคมคือเกณฑ์ประโยชน์ใช้สอย (utilities) เพื่อให้การตัดสินใจได้บรรลุประโยชน์สูงสุดนั่นเอง ทั้งนี้ในการประเมินนั้น ผู้ประเมินจะต้องสรรหาทางเลือกให้แก่ผู้ตัดสินใจหลาย ๆ ทางและท้ายสุดผู้บริหารเท่านั้น ที่เป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ทางใด

วิธีการที่ใช้ในการประเมินส่วนใหญ่ ใช้การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ในสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบ และทางเลือกต่าง ๆ มาตอบแก่ผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับผลและสภาพที่เป็นปัจจุบันและแนวทางในการดำเนินโครงการที่อาจจะเกิดผลที่คาดว่าจะเกิดทั้งสองประเด็น (นิศา ชูโต, 2538: 18-21)

แนวคิดและหลักการในการติดตามและการประเมินผลโครงการ

นิศา ชูโต (2538) กล่าวถึงความหมายของการติดตามผลว่า การติดตามผล (monitoring) หมายถึง กระบวนการตรวจสอบ หรือการศึกษาเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้า กิจกรรมต่าง ๆ และผลผลิต โดยกระทำอย่างต่อเนื่องในช่วงการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการ ซึ่งโดยปกติจะเกี่ยวข้องกับการได้มาจากการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรของแผนงานหรือโครงการนั้น ๆ เพื่อให้เกิดผลผลิตในเวลาที่กำหนด การติดตามผลจึงเป็นเรื่องที่พิจารณาถึงการดำเนินงานตามแผนงาน หรือโครงการและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า กิจกรรมต่าง ๆ และผลผลิตของแผนงานหรือโครงการ รวมทั้งปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบ หรือสนับสนุนการดำเนินงานและผลผลิตของแผนงานหรือโครงการ

ความหมายของการประเมินผล การประเมินผล (evaluation) หมายถึง กระบวนการศึกษาวิเคราะห์อย่างถ่องแท้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้ากิจกรรมต่างๆ และผลลัพธ์ของแผนงานโครงการเปรียบเทียบกับบรรทัดฐาน หรือสิ่งที่กำหนดไว้ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งบรรทัดฐานหรือสิ่งที่กำหนด อาจจะเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมายนโยบาย หรืองบประมาณ เป็นต้น การติดตามและการประเมินผล จะมีความสัมพันธ์และสนับสนุนกัน กล่าวคือ การติดตามผลจะช่วยให้สามารถได้รับข้อมูลมาใช้ในการประเมินผล เพื่อใช้อธิบายความเกี่ยวพัน และแนวโน้มในเรื่องผลที่เกิดตามมา (effects) และผลกระทบ (impact) ของแผนโครงการ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจน ในเรื่องการประเมินผล จำเป็นที่จะต้องกลับไปพิจารณาเรื่องจุดมุ่งหมายของโครงการ คือ เพื่อเปลี่ยนทรัพยากร ซึ่งหมายถึงปัจจัยนำเข้า (input) โดยผ่านการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ (activities) ออกมาเป็นผลลัพธ์ (result) ซึ่งถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ อย่างไร ก็ตามผลลัพธ์ ดังกล่าวนั้นอาจแยกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ผลผลิต (output) ผลที่เกิดขึ้น (effects) ผลกระทบ (impacts) ผลลัพธ์จะได้ทั้งในสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะได้ (intended results) และที่ไม่ได้ตั้งใจ (unintended results) ลักษณะของผลลัพธ์ มีดังนี้

1. ผลผลิต (outputs) คือ สินค้าหรือบริการที่ได้จากการเอาปัจจัยนำเข้าผ่านกิจกรรมของแผนงานหรือโครงการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งอาจจะเป็น

1.1 ผลทางกายภาพ (physical outcomes) เช่น จำนวนโรงเรียน โรงพยาบาล เชื้อน อ่างเก็บน้ำ ความยาวของถนน พื้นที่ได้รับน้ำชลประทาน จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ ฯลฯ เป็นต้น

1.2 บริการที่จัดทำขึ้นหรือที่ให้บริการ เช่น จำนวนบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรม จำนวนบ้านที่ถูกเยี่ยมเยียน จำนวนลินเชื้อ/ลูกหนี้ที่ติดตามทวงถาม เป็นต้น

2. ผลที่เกิด (effects) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยตรงและเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากผลผลิต เช่น อัตราผู้เข้าเรียนในโรงเรียนที่เพิ่มขึ้น ผลผลิตพืชที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น ผลที่เกิดตามมานี้โดยปกติจะเกิดขึ้นในช่วง 2 – 3 ปี หลังจากดำเนินงานตามแผนโครงการ และจะเกิดเพิ่มมากขึ้นสูงสุดเมื่อแผนงานนั้นเสร็จสิ้นแล้ว

3. ผลกระทบ (impacts) เป็นผลสืบเนื่องมาจากผลที่เกิดตามมา (effects) ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขั้นสุดท้ายของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นผลกระทบในทางบวก คือ ได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบในทางลบ

แผนภูมิที่ 4 แสดงแบบขบวนการของแผนงานหรือโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน
ที่มา: นิสา ชูโต (2538)

และมีแนวคิดของ อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2540) ในเรื่องการประเมินความต้องการด้านการศึกษ ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดมาเป็นข้อมูลในการประกอบการศึกษการทำวิจัยคือ แนวคิดการประเมินความต้องการทางการศึกษา ช่วยให้ผู้วิจัยหรือผู้วิเคราะห์ข้อมูลสามารถวิเคราะห์ข้อมูลของตน ได้อย่างถูกต้องเข้าใจแก่นแท้ของเรื่องว่า มีเหตุผลเป็นมาอย่างไร แนวคิดดังกล่าวจะต้องศึกษาเรื่องความต้องการสรุปได้ ดังนี้

ความต้องการของมนุษย์ โดยทำการศึกษาตามทฤษฎีของ Maslow ซึ่งเป็นทฤษฎี ที่อธิบายถึงความต้องการของมนุษย์ได้อย่างถ่องแท้ที่สุด โดยบอกว่าความต้องการของมนุษย์ มี 5 ระดับ คือ

1. ความต้องการด้านสรีรภาพ (physiological needs) ได้แก่ ความหิว
2. ความต้องการความปลอดภัย และอบอุ่น (security needs)
3. ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (love and belonging needs) ทั้งรักระหว่างคนและกลุ่มในสังคม
4. ความต้องการได้รับการยอมรับนับถือ (esteem needs) เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง
5. ความต้องการที่ตระหนักด้วยตนเอง ถึงสิ่งที่ต้องการนำมาเสริมเติมแต่งศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาตนเอง (self actualization)

ความต้องการทางการศึกษา คือ ความต้องการเพื่อจะตอบสนองได้โดยมีวิธีการหาประสบการณ์จากการเรียนรู้ ความต้องการดังกล่าวเน้นสภาพของช่องว่างที่บอกได้ว่า บุคคลนั้นจะต้องทำอะไรจากมุมมองด้านการศึกษา

ความต้องการทางด้านการศึกษา เป็นสิ่งที่สามารถวัดได้ประเมินได้และตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวินิจฉัยด้วยค่านิยมของคน และที่สำคัญก็คือความต้องการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนรู้สึก และคิดอย่างไรในสถานการณ์ที่ตัวเองยังขาดอยู่ และควรจะแสวงหาความรู้และทักษะหรือประสบการณ์ จนถึงจุดที่พอใจ หรือพอจะนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์จนเกิดผลลัพธ์ใกล้เคียงกับที่ตนคาดหวังไว้ ความต้องการทางการศึกษานั้นจะต้องสามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการอันหลากหลายทั้งในบริบทของการศึกษาในระบบโรงเรียนนอกโรงเรียนหรือการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ

การประเมินความต้องการทางการศึกษา หมายถึงกระบวนการที่ช่วยชี้แจงให้เห็นและเข้าใจถึงช่องว่างระหว่าง เจื่อนไขปัจจุบันกับที่คาดหวังของกลุ่มเป้าหมาย แล้วนำช่องว่างที่พบนั้น มาจัดลำดับก่อนหลังตามความสำคัญ ดังนั้นเป้าหมายที่แท้จริงของการประเมินความต้องการทางการศึกษาก็คือ การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการทางการเรียนรู้ของปัจเจกชนองค์กรและกลุ่มชุมชน โดยที่ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความต้องการทางการศึกษา อาจจะเป็นข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานที่จะช่วยให้ผู้บริหาร ตัดสินใจในด้านการวางแผนวางโครงการใหม่ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. ข้อมูลติดตามผลที่จะช่วยให้ผู้ร่วมโครงการกำหนดแนวปฏิบัติที่จะต้องสอดคล้องกับความต้องการทางการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมาย

3. ข้อมูลบ่งชี้ถึงความต้องการทางการเรียนรู้ อันหลากหลายของกลุ่มพิเศษต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปเพราะเชื้อชาติ วัฒนธรรมหรือแม้แต่ความแตกต่างกันทางสมองและความสามารถในการรับรู้ของคนในชุมชนเดียวกัน

ซึ่งการประเมินความต้องการทางการศึกษาโดยภาพรวมของ อนุรักษ์ ปัญญาณวัฒน์ (2540) มีอยู่ 7 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผนก่อนการประเมินความต้องการ
2. การวางแผนประเมินความต้องการ
3. การกำหนดสถานการณ์ปัจจุบัน
4. การกำหนดสถานการณ์ที่คาดหวัง
5. การหาความต้องการทางการศึกษา
6. การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการทางการศึกษา
7. การจัดประชุมชุมชน

โดยกระบวนการ กำหนดสถานการณ์ปัจจุบันสามารถจะระบุออกมา เป็นข้อความที่มาจากการวิเคราะห์ข้อมูลสนามได้ ส่วนการกำหนดสถานการณ์ที่คาดหวังเป็นขั้นตอนค่อนข้างยากในกระบวนการประเมินความต้องการทางการศึกษา เพราะผลลัพธ์ที่พึงประสงค์คือ เงื่อนไขที่ควรจะมีหรือควรจะเป็นของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้ประเมินจะต้องมีการทบทวนเป้าหมายเฉพาะ ทบทวนสถานการณ์ปัจจุบัน วิเคราะห์ตัวแปรสำคัญตามลำดับตลอดจนการจัดเตรียมข้อมูลที่มีเนื้อหาแสดงถึงสถานการณ์ที่คาดหวังส่วนขั้นตอนการกำหนดความแตกต่างระหว่างสถานการณ์ที่คาดหวัง และสถานการณ์ปัจจุบัน จะสามารถหาผลลัพธ์ของความต้องการทางการศึกษาได้

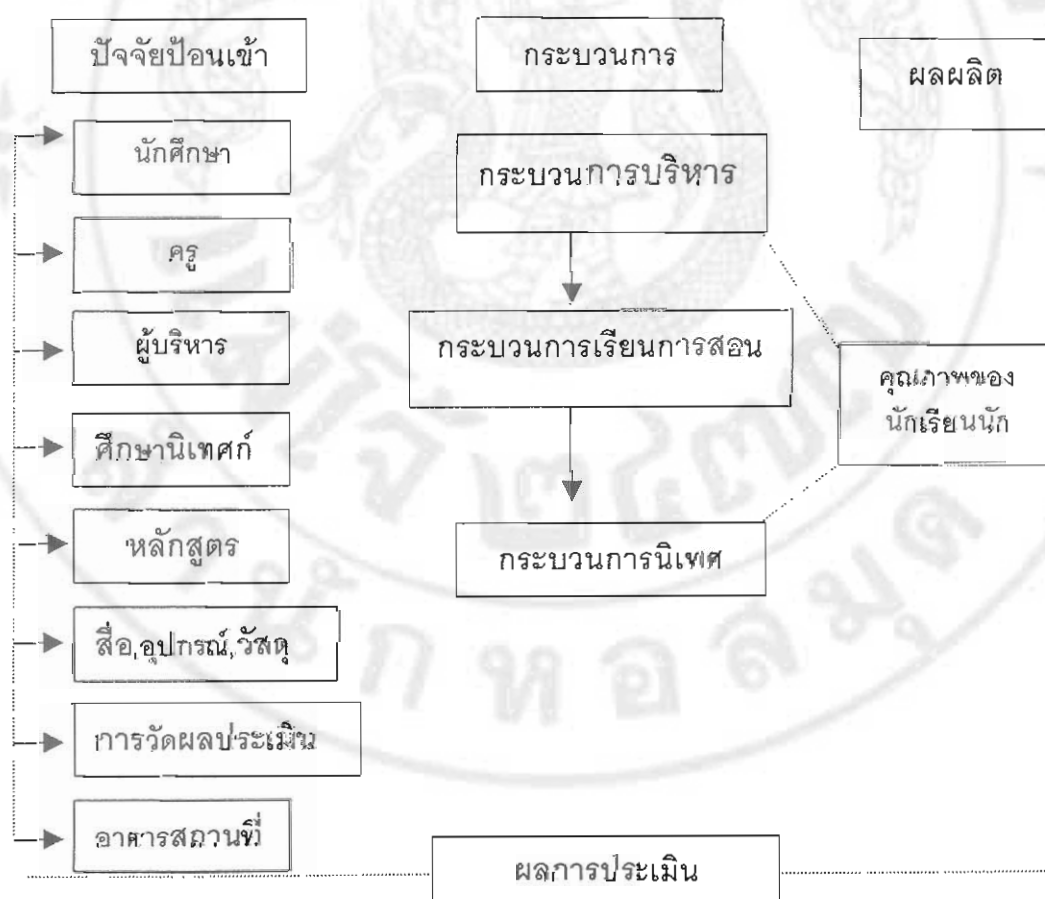
รูปแบบและวิธีการประเมินความต้องการทางการศึกษา รูปแบบที่ใช้ในการประเมินความต้องการทางการศึกษาที่สำคัญมี 4 รูปแบบคือ

1. รูปแบบที่วินิจฉัยโดยผู้เชี่ยวชาญ (expert-judgement approach) ลักษณะของการจัดเป็นกิจกรรมง่าย ๆ ที่คณะทำงานจะกำหนดและจัดให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งปกติจะทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมกันอย่างสะดวกประหยัดด้านเวลา การเงิน มักพบในประเทศกำลังพัฒนาที่มีการปกครองแบบรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง

2. รูปแบบที่ประเมินโดยกรรมการกลางของหมู่บ้าน (core committee village – based approach) อาศัยบุคคลที่เป็นแกนกลางสำคัญ และมีความรับผิดชอบระดับท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมประเมินความต้องการ

3. รูปแบบการสำรวจสนาม (survey approach) กำหนดขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญอย่าง ะมัดระวัง และข้อมูลที่ได้รับจะเกี่ยวข้องกับความต้องการ และปัญหาของประชาชน เพราะได้ผ่าน ขั้นตอนการตรวจสอบเครื่องมือและวิธีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4. รูปแบบการประเมินแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเป้าหมาย (participatory approach) เน้นรูปแบบที่มีกระบวนการง่ายและประหยัด ในการจัดกิจกรรมช่วยในการพัฒนา ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของชุมชนเกื้อหนุนในการกระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม (อนุกฤษ์ ปัญญานววัฒน์, 2540)

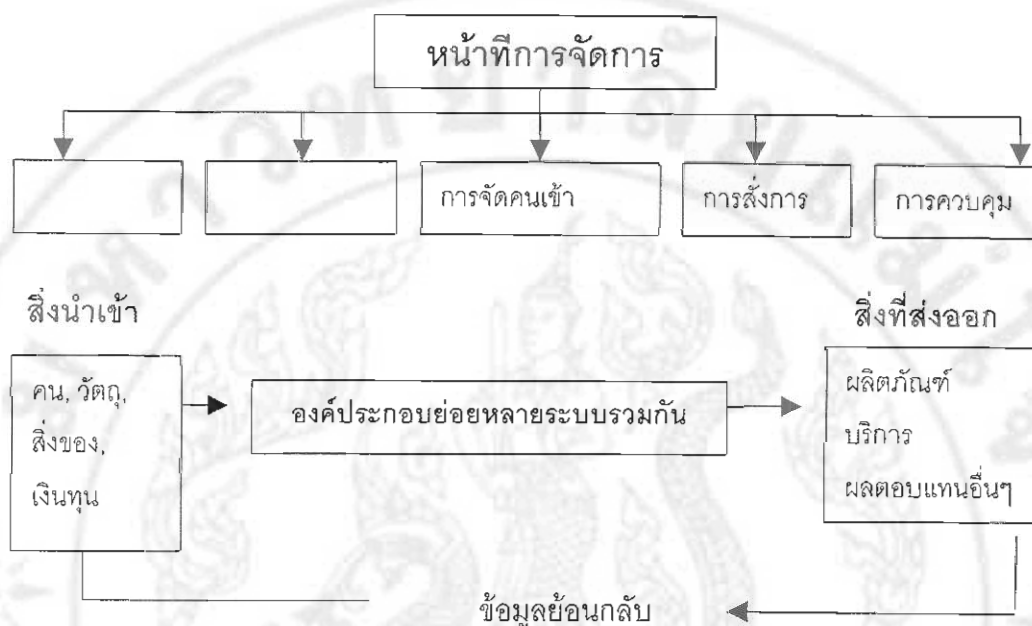
แผนภูมิที่ 5 แสดงรูปแบบการกำหนดตัวแปรสำหรับการประเมินทางการศึกษา

ที่มา: อนุกฤษ์ ปัญญานววัฒน์ (2540)

จากทฤษฎีแนวคิดทั้งหมด ผู้วิจัยได้สรุปหลักการที่นำมาใช้ในงานวิจัยว่า ใช้หลักการเชิงวิจัยการจัดการเชิงระบบ (system approach) หรือการจัดการโดยการปรับตัว (adaptive or ecological approach) คือระบบการจัดการอย่างเป็นระบบที่ปัจจัยต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการแปรสภาพข้อมูลและการกระทำของมนุษย์ในลักษณะที่มีการ นำสิ่งที่นำเข้า (inputs) เข้าสู่ระบบ และแปรสภาพออกเป็นผลผลิต (output) ส่งออกนอกระบบ ภายในระบบจะประกอบไปด้วยระบบย่อยต่าง ๆ (subsystem) ที่รวมและเกี่ยวพันกันอยู่เป็นระบบใหญ่ที่สัมพันธ์กันโดยตลอด ซึ่งถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะมีผลกระทบต่อส่วนอื่น ๆ ด้วยเสมอในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เปรียบเหมือนระบบระบบหนึ่งภายในองค์กรประกอบไปด้วยระบบย่อยต่าง ๆ เช่น ระบบของการจัดการซึ่งต้องมีการวางแผนกำไรไว้เป็นการล่วงหน้าในการกำหนดวัตถุประสงค์พัฒนากลยุทธ์ จัดทำแผนงบประมาณการใช้ทรัพยากรกำหนดระเบียบวิธีปฏิบัติและแนวนโยบายที่ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ปฏิบัติตาม พ. ร. บ. สหกรณ์ 2542 มีระเบียบการปฏิบัติงานได้แก่ ระเบียบว่าด้วยที่ปรึกษาของคณะกรรมการ ระเบียบว่าด้วยเงินช่วยเหลือบุตร ระเบียบว่าด้วยการเก็บรักษา ยืมและทำลายเอกสาร ระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการ ระเบียบว่าด้วยผู้แทนสมาชิก ระเบียบว่าด้วยการจ่ายและเก็บรักษาเงินสด ระเบียบว่าด้วยสมาชิก ระเบียบว่าด้วยเงินช่วยเหลือ ค่ารักษาพยาบาล ระเบียบว่าด้วยการตรวจสอบกิจการ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงานของคณะกรรมการ และอื่น ๆ เป็นต้น ระบบย่อยที่สำคัญอื่น ๆ ได้แก่ ระบบบริการซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะสมาชิกที่ให้บริการเป็นกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีศักยภาพเป็นผู้ที่มีภาพลักษณ์ที่ดีในการทำงานเป็นส่วนใหญ่ ระบบบริหารการเงิน ซึ่งมีทุนเรือนหุ้น จากเงินฝากประจำ ออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ ส่วนระบบการจัดการงานบุคคลใช้รูปแบบของคณะกรรมการ ที่จะต้องทำการวางแผนและกำหนดนโยบายต่าง ๆ มีผู้นำแผนและนโยบายไปปฏิบัติ ในสภาพของพนักงานและลูกจ้าง โดยมีระเบียบข้อบังคับในการทำงานที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามระบบทุกระบบในสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ เมื่อทำการปฏิบัติงาน มีผลกระทบต่อส่วนต่าง ๆ อยู่เสมอ สำหรับการจัดการตามระบบของสหกรณ์ใช้ระบบแบบเปิด ซึ่งมีลักษณะ จะขยายความสนใจไปถึงระบบภายนอกองค์กรควบคู่ไปกับตัวขององค์กร ซึ่งจะจัดอยู่ในสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับระบบขององค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ระบบภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบ เช่น ความรู้ทางเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไป ก็จะต้องทำให้การจัดการขององค์กรล้ำสมัย การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์หรือการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเงินอื่น ๆ เป็นต้น คุณลักษณะขององค์กรแบบเปิดจึงเน้นการจัดการที่ทำให้องค์กรมีโอกาสดำเนินกิจการค้าต่าง ๆ ภายในอย่างเหมาะสมแล้ว ระบบเปิดยังช่วยให้องค์กร

สามารถปรับตัวเองให้อยู่ได้ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอกอีกด้วย องค์กรจะสามารถปรับระบบการบริการของตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมอยู่เสมอได้ดังกระบวนการตามรูป

กระบวนการจัดการในองค์กรระบบเปิด

แผนภูมิที่ 6 แสดงให้เห็นถึงองค์กรในลักษณะที่เป็นระบบและกระบวนการ
ที่มา: อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์ (2540)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชัยพร นิยมสม (2534) เป็นการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของร้านค้าสหกรณ์วิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรี จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึง ผลการดำเนินงานที่แท้จริงจะได้เป็นแนวทาง นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ ให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จของสหกรณ์ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้านด้วยกันคือ ด้าน ความต้องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยอาศัยข้อมูลทางบัญชีปีที่ผ่านมาวิเคราะห์ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์งบการเงิน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กรมตรวจบัญชี สหกรณ์ได้กำหนดไว้ส่วน อีกด้านหนึ่งเป็นการวิเคราะห์ด้านความรู้และทัศนคติของสมาชิก และคณะกรรมการ ดำเนินการที่มีต่อสหกรณ์โดยการสร้างแบบสอบถามแบบ Likert's scale จะถามเกี่ยวกับเรื่องความรู้ความเข้าใจของสมาชิก และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การวิจัย

ปรากฏผลโดยย่อดังนี้ การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่ อยู่ในเกณฑ์คือสูงกว่ามาตรฐานที่กรมตรวจบัญชี สหกรณ์กำหนดไว้ การวิเคราะห์ทางด้านความรู้และทัศนคติของสมาชิกและ คณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ด้านสหกรณ์ และมีความจงรักภักดีต่อ สหกรณ์เป็นอย่างดี

สุริดา เทียนมนัส (2538) เป็นการศึกษาเรื่องสหกรณ์ออมทรัพย์ของครูกรมสามัญศึกษามิ่วตูประสงค์เพื่อศึกษา รายได้ รายจ่าย การออม และหนี้สินของครัวเรือนของสมาชิก ตัวอย่าง ศึกษาพฤติกรรมกรรมการออม และศึกษาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์แห่ง นี้ ผลการศึกษาพบว่าครัวเรือนสมาชิกตัวอย่างมีรายได้มากกว่ารายจ่าย และพบว่ารายได้ และรายจ่ายเพิ่มขึ้นตามระดับขั้นเงินเดือน ของสมาชิกทางด้านการออมของครัวเรือนสมาชิกตัวอย่าง พบว่ามีปริมาณเพิ่มขึ้นตามระดับขั้นของครัวเรือน สำหรับการศึกษาหนี้สินของครัวเรือนสมาชิกตัวอย่างส่วนใหญ่ มีหนี้สินกับสหกรณ์มากกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ ส่วนพฤติกรรมกรรมการออมของสมาชิกตัวอย่าง พบว่าความโน้มเอียงในการออมเฉลี่ย และความโน้มเอียงในการออม หน่วยสุดท้ายของสมาชิกตัวอย่างเท่ากับ 0.26 และ 0.27 ตามลำดับ ส่วนการศึกษาทัศนคติ ของสมาชิกตัวอย่างของสหกรณ์แห่งนี้ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

สุวิทย์ กาญจนโรจน์ (2534) ศึกษาและวิจัยเรื่องการระดมทุนและการบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบลักษณะการระดมทุน และการบริหารการเงินของสหกรณ์ที่แท้จริงเพื่อเสนอแนะแนวทางเพื่อการปฏิบัติและแก้ปัญหาในการดำเนินงาน ของสหกรณ์การเกษตรในอนาคตจากการศึกษาปรากฏว่าเงินทุนดำเนินงานที่สหกรณ์จัดหาเป็นเงินกู้จากแหล่งภายนอกซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 50 ของเงินทุนดำเนินงาน และการประเมินผลการบริหารการเงินของสหกรณ์การเกษตร โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน พบว่าสหกรณ์การเกษตร ในจังหวัดนครราชสีมา นี้มีผลการดำเนินงาน ที่มีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่น่าพอใจ โดยมีค่าอัตราส่วนต่าง ๆ ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ ที่กรมตรวจบัญชี สหกรณ์กำหนดไว้

สุวัช จະยะกุล (2538) ได้ศึกษาวัตถุประสงค์โดยทั่วไปในการดำเนินนโยบายทางการเงินคือการทำให้ระบบเศรษฐกิจบรรลุเป้าหมายขั้นสุดท้าย (ultimate targets) โดยอาศัยเครื่องมือ นโยบายทางการเงินประเภทต่าง ๆ ได้แก่ การให้กู้ยืมของธนาคารกลางผ่านหน้าต่างการกู้ยืม (loan windows) การซื้อลดพันธบัตรรัฐบาลในการซื้อคืน (repurchase market) และการเปลี่ยนแปลงเงินอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (exchange rate) ในขณะที่ปัจจุบันระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีความผันผวนโดยง่ายอันเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงินดังนั้นเพื่อให้สามารถควบคุมเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ ได้อย่าง

แม่นยำ จำเป็นต้องทราบถึงประสิทธิภาพของเครื่องมือนโยบายการเงินแต่ละประเภทต้องการ ควบคุมเป้าหมายเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ

จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2534) ศึกษาและวิจัยเรื่อง ภาวะค่าครองชีพของสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรอบปี 2534 ศึกษากรณีที่สมาชิกมีพฤติกรรมการกู้ยืมบ่อยครั้ง เป็นงานวิจัยซึ่งได้ดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิก ในการนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนให้ความช่วยเหลือสมาชิกที่มีปัญหา ในการครองชีพ ผู้วิจัยเห็นว่า แนวทางในการ แก้ปัญหาของสมาชิกกลุ่มดังกล่าว ควรจะเน้นเรื่องการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนสมาชิก เพราะจะเป็นการแก้ปัญหากับสมาชิกได้อย่างถาวร จึงมี ข้อเสนอแนะดังนี้

1. การดำเนินการโครงการกู้เพื่อเกิดประโยชน์นอกวง (productive credit) ให้แก่สมาชิกที่มีความเดือดร้อนในเรื่องการครองชีพ โดยเงินกู้ประเภทนี้จะแตกต่างจากเงินกู้ประเภทอื่นที่เน้นเรื่องการอุปโภคบริโภคและที่อยู่อาศัยแต่ไม่เกิดประโยชน์นอกวงโดยสหกรณ์ควรพิจารณาให้เงินกู้แก่สมาชิกที่มีศักยภาพ และความพร้อมที่จะประกอบอาชีพเสริมรายได้แก่ ครัวเรือน อาทิการค้าขาย การปลูกผักสวนครัว การตัดเย็บเสื้อผ้าโหล เป็นต้น ทั้งนี้การดำเนินการโครงการกู้ยืมแบบ productive credit นั้นจะทำความเข้าใจกับการให้การศึกษาอบรมสมาชิก ในเรื่องความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ และจะต้องมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งขึ้นมารับผิดชอบโครงการดังกล่าวเพื่อรับผิดชอบ และดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายในการช่วยยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของสมาชิก

2. การจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับบุตรหลานสมาชิกที่ยากจน เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก หรืออีกนัยหนึ่งจะเป็นการช่วยลดรายจ่ายของครัวเรือนสมาชิกนั่นเอง

3. การดำเนินการโครงการสมาชิกช่วยสมาชิกโดยสหกรณ์ อาจจัดตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมา เพื่อให้สมาชิกที่มีฐานะดีได้มีโอกาสหยิบยื่นอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ไม้สอยในครัวเรือน เสื้อผ้า หนังสือและอุปกรณ์การเรียนต่างๆ ให้แก่สมาชิกที่มีปัญหาในการครองชีพตามหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามวิถีทางของการสหกรณ์

เพ็ญประภา รอยตระกูล (2529) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดอันดับขีดความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู ประจำปีการเงิน 2529 เป็นงานวิจัยในลักษณะหนึ่งที่ผู้ศึกษาพยายามสร้างเกณฑ์ หรือมาตรวัดขึ้นมาเพื่อที่จะวัดความสามารถเหนือประสิทธิภาพของ สหกรณ์

ออมทรัพย์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเรียงลำดับความสามารถในการดำเนินธุรกิจ ในรูปแบบของ สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งหลาย งานวิจัยชิ้นนี้ผู้ศึกษากำหนดตัวแปรในการวัดความสามารถของ สหกรณ์ออกเป็น 3 หมวด คือ

1. หมวดความสามารถในการดำเนินงานด้านการให้บริการแก่สมาชิก และการให้บริการแก่สมาชิก
2. หมวดความสามารถในการดำเนินงานความมั่นคงและการดำรงสภาพคล่อง
3. หมวดความสามารถในการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

ของสมาชิกครอบครัวและชุมชนผู้วิจัยได้กำหนดความสำคัญของตัวแปรทั้ง 3 หมวดโดยการสอบถาม ความคิดเห็นจากบุคคลในวงการสหกรณ์ออมทรัพย์ อาทิ ผู้จัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ ประธานคณะกรรมการ สหกรณ์ หลังจากที่ได้ตัวเลขก็นำมาพิจารณาให้คะแนน ทุกหมวดตัวแปร จากนั้นรวมคะแนนที่ได้รวมขีดความสามารถของสหกรณ์ แล้วจึงนำมาจัดอันดับของสหกรณ์ออมทรัพย์แต่ละแห่งซึ่งทำให้ทราบได้ว่าการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ สหกรณ์จะวัดจากตัวแปรเชิงปริมาณที่สามารถวัดได้ออกมาเป็นตัวเลข

กาญจนา งานสุจริต (2539) ได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

1. การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในเกณฑ์ปานกลางลักษณะบุคคลของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้และระยะเวลาในการเป็นพนักงานหรือสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ คือ

- 2.1 ลักษณะของพนักงานหรือ สมาชิกด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการของ สหกรณ์ ความรู้สึกผูกพันต่อสหกรณ์ ความชัดเจนและการยอมรับบทบาทของตน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสหกรณ์ฯ

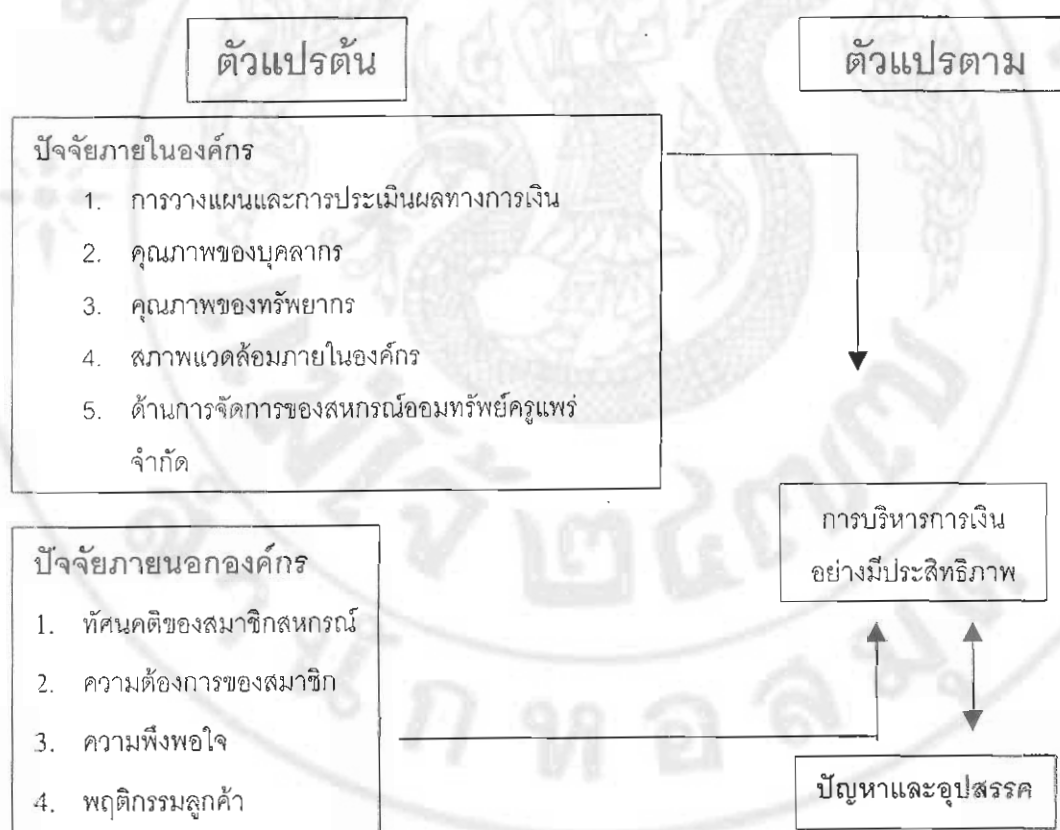
- 2.2 นโยบายการบริหารของสหกรณ์ฯ ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดหาและการให้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัวและการริเริ่มสิ่งใหม่ มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ

สรุปแนวคิดในการวิจัยจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยได้นำมาศึกษาเป็นแนว การปฏิบัติที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยในครั้งนี้ คือการที่จะศึกษาถึงประสิทธิภาพของสหกรณ์

ทุกสหกรณ์นั้นต้องศึกษาถึงประสิทธิภาพในการจัดการ และการสร้างภาพพจน์และทัศนคติกับสมาชิกเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิก และสามารถพัฒนาความมั่นคงขององค์กร เพื่อสร้างความศรัทธาในตัวของสมาชิกและองค์กรที่เกี่ยวข้องต่อไป

กรอบแนวความคิดในการวิจัย
(Conceptual Framework of the Study)

ผู้ศึกษาได้อาศัยแนวคิดของการบริหารจัดการการเงินโครงการของ Daniel L. Stufflebeam (ใน นิศา ชูโต, 2538) และการประเมินความต้องการทางการศึกษาของ อนุรักษ ปัญญาวัฒน์ (2540) มาพัฒนาเป็นกรอบแนวความคิดการวิจัยครั้งนี้ ดังแผนภูมิที่ 7

แผนภูมิที่ 7 แสดงกรอบแนวความคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (สำหรับปีสิ้นสุด 1 มกราคม 2540-31 ธันวาคม 2544) มีวัตถุประสงค์ที่จะเก็บข้อมูลจากงบการเงิน และการดำเนินงานของสหกรณ์ กรอบแนวคิด จึงกำหนด ตัวแปรต้น ออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัย ภายในองค์กร กับปัจจัยภายนอกองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีที่นำมาใช้ คือ การบริหารการเงินและการจัดการ ซึ่งมีหลักการว่า การที่จะทำให้มูลค่าธุรกิจสูงสุด คือการสร้างความมั่งคั่งให้กับธุรกิจ ต้องมีการจัดการและการบริหารการเงินที่ดี มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดผลผู้วิจัย ได้กำหนด ตัวแปรต้น (stimulus) และตัวแปรตามตามแผนภูมิของกรอบแนวคิด

บทที่ 3
วิธีการวิจัย
(RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
ได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย
(Locale of the Study)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied research) เป็นการวิจัยที่นำเอาข้อมูลจากรายงานงบการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 1 มกราคม 2540 - 31 ธันวาคม 2544 และมีการวิจัยเบื้องต้นโดยการสร้างแบบสอบถาม สัมภาษณ์ สมาชิก

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
(The Population and Sample)

1. ประชากรที่จะใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยประชากร จำนวน 3 กลุ่มคือ
 - 1.1 กลุ่มที่ 1 คือ สมาชิก ได้แก่ ข้าราชการครูและข้าราชการบำนาญ จำนวน 5,641 คน
 - 1.2 กลุ่มที่ 2 คือ เจ้าหน้าที่และพนักงาน จำนวน 17 คน
 - 1.3 กลุ่มที่ 3 คือ คณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 15 คน
2. เนื่องจากขนาดของจำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 มีขนาดใหญ่จึงมีการกำหนดขนาดของจำนวนกลุ่มของจำนวนประชากรตัวอย่างเท่ากับ 376 คน โดยนำเอาเฉพาะตัวแปรที่เป็นความคลาดเคลื่อน มาคำนวณ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และมีความคลาดเคลื่อนที่กำหนดตั้งแต่ $\pm 5\%$ โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$n = \frac{z^2 (1 - \eta) N}{z^2 (1 - \eta) + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

η = สัดส่วนของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่วิจัยยอมรับได้

Z = ค่าที่ได้จากตารางแจกแจงปกติ ณ ระดับนัยสำคัญที่ต้องการ

ในการคำนวณ Yamane ให้ $Z = 2$ เพื่อความสะดวก และให้สัดส่วนของประชากร (η) มีค่าเป็น $\frac{1}{2}$ หรือ 0.5 (สุวรรณา ธวัชติ, 2541: 90-92)

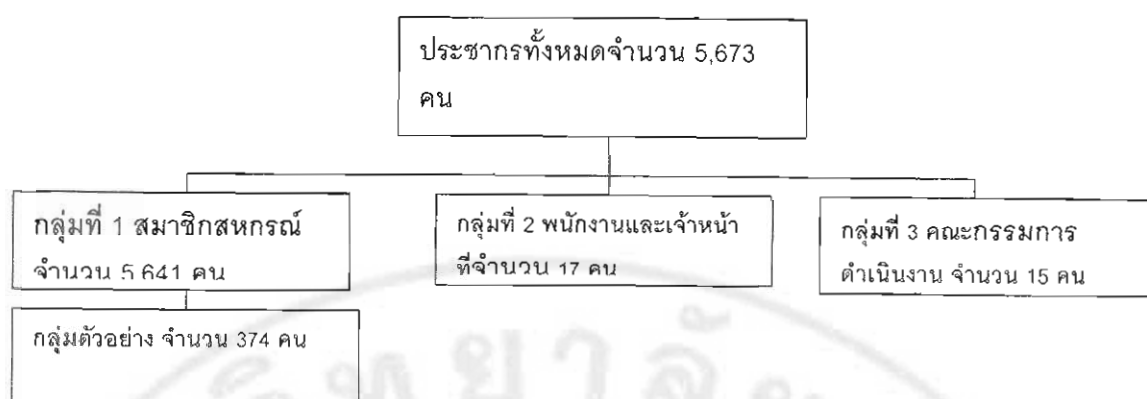
แทนค่าตัวเลขในสมการ

$$n = \frac{4 * 0.5 * 5,641}{(4 * (.05)) + (5,641 * (.0025))}$$

$$n = \frac{5,641}{15.10} = 374 \text{ คน}$$

สำหรับ สมาชิกกลุ่มที่ 2 และสมาชิกกลุ่มที่ 3 นั้นใช้จำนวนสมาชิกทั้งหมด

3. ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกตัวอย่างประชากรจากบัญชีรายชื่อ ของสมาชิก สหกรณ์ ออมทรัพย์คูแพร์ จำกัด (ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2543) โดยได้เลือกตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic sampling) การสุ่มตัวอย่างแบบนี้เหมาะที่จะใช้กับประชากรที่มีบัญชีรายชื่ออยู่แล้ว เช่น ทะเบียนสมาชิกสหกรณ์ หรือบัญชีรายชื่อนิสิต บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ฯลฯ เป็นต้น (สุวรรณา ธวัชติ, 2541, 79) การสุ่มตัวอย่างที่ทำการเลือกหน่วยตัวอย่างแรกแบบสุ่ม (random) ระหว่างหน่วยที่ 1 ถึงหน่วยที่ k และจากนั้นจะเลือกหน่วยตัวอย่างต่อไปทุก ๆ k หน่วย จนครบ n หน่วยตามที่ต้องการ กล่าวคือ ถ้าเลือกตัวอย่างแรกเป็นหน่วยที่ i ($1 < i < k$) หน่วยตัวอย่างที่จะถูกเลือกเป็นตัวแทนต่อไป คือ หน่วยตัวอย่างดังต่อไปนี้ $i, i+k, i+2k, \dots, i+nk$ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ 374 คน และประชากรอีก 2 กลุ่ม กลุ่มละ 17 และ 15 คน ตามลำดับ รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็น 406 คน

แผนภูมิที่ 8 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือในการวิจัย (Instrument of the Study)

การทำงานวิจัยนี้จะศึกษาทั้งในด้านการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive method) และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จากแบบสอบถามและแบบทดสอบของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด การออกแบบสอบถามและแบบทดสอบเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สำหรับแบบสอบถามและแบบทดสอบที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงจะนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) และแก้ไขแบบสอบถามและแบบทดสอบตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ เพื่อจะนำแบบสอบถามให้ผู้ตอบกรอกคำถามด้วยตัวเอง (self-administered questionnaires) โดยคำถามจะเป็นลักษณะปลายปิด (close-ended question) และปลายเปิด (open-ended question) การรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้กรอกแบบสอบถามที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารงาน
2. เพื่อศึกษาความต้องการความพึงพอใจและทัศนคติ
3. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของสมาชิกเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

ส่วนแบบทดสอบมีทั้งหมด 3 ชุด แต่ละชุดจะมีชุดละ 10 ข้อ ซึ่งจะเป็นแบบทดสอบเฉพาะสำหรับ ประชากรแต่ละกลุ่ม ซึ่งคำถามจะคลุมวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3 โดยจะสอบถามทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วม สมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่

- สมาชิก
- เจ้าหน้าที่และพนักงาน
- คณะกรรมการดำเนินงาน

การทดสอบเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถาม เรียนเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แก้ไข หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ กับกลุ่มทดสอบที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างศึกษา จำนวน 40 ชุด

2. นำแบบสอบถามมาทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (ประคอง กรรณสูตร, 2538)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(\frac{1 - \sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

α หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k หมายถึง จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ

s_x^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

จากการทดสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection Procedures)

ผู้วิจัยได้ข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ปี 2540 – 2544 จากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สำหรับข้อมูลปฐมภูมิได้แจกแบบสอบถามไปยังสมาชิกจำนวน 374 ชุด แต่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 319 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.64 ส่วนเจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงานนั้น ใช้การแจกแบบสอบถามยังสำนักงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จำนวน 17 และ 15 ชุดตามลำดับ และได้รับกลับคืนมาทั้งหมดรวมจำนวนชุดข้อมูลทั้งหมด 351 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.45 การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน กันยายน ถึงเดือน พฤศจิกายน 2544

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานซึ่งจะใช้การวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (frequency distribution and percentage) และน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย

ตอนที่ 2 เกณฑ์ใช้วัดความพึงพอใจเป็นแบบของ Likert's Scale แบ่งได้ 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- 1 = น้อยที่สุด
- 2 = น้อย
- 3 = ปานกลาง
- 4 = มาก
- 5 = มากที่สุด

เกณฑ์การวิเคราะห์

- 1.00 - 1.49 = น้อยที่สุด
- 1.50 - 2.49 = น้อย
- 2.50 - 3.49 = ปานกลาง
- 3.50 - 4.49 = มาก
- 4.50 - 5.00 = มากที่สุด

ส่วนแบบทดสอบที่จะใช้ในการวิจัยนั้น มีการให้คะแนนและการวิเคราะห์ดังนี้ แบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ คือถ้าเห็นว่าข้อใดถูกให้เลือกช่องถูกและถ้าเห็นว่าผิดให้เลือกช่องผิด สำหรับการวิเคราะห์ความต้องการผู้วิจัย จะสร้างแบบสอบถามที่สอบถามข้อมูล 2 สถานการณ์ (ปัจจุบันและคาดหวัง) แล้ววิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง 2 สถานการณ์ ถ้าผลแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญและค่าของสถานการณ์คาดหวังสูงกว่าค่าปัจจุบัน ผู้วิจัยถือว่าเป็นความต้องการ แต่ถึงแม้ค่า t-test จะแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญแต่ค่าสถานการณ์ปัจจุบันสูงกว่าค่าของสถานการณ์คาดหวังผู้วิจัยถือว่าเป็นไม่ใช่ความต้องการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะจากสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

สำหรับข้อมูลที่ได้จากคำถามที่สร้างขึ้นโดยแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นชุดคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ตอบกรอกคำถามด้วยตัวเอง (self-administered questionnaire) ในการวิเคราะห์ข้อมูล (analysis of data) นั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาถอดรหัส และวิเคราะห์การประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences: SPSS) ใช้วิธีทางสถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีดังนี้

1. ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) เพื่อแจกแจงความถี่ในการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

2. ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ของลักษณะปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรที่มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างด้านความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อประสิทธิภาพการบริการการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด โดยใช้ค่า t-test วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance ANOVA) หรือเรียกว่า t-test

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ด้านปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบท่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก โดยใช้ค่า t-test

ส่วนจุดประสงค์ที่ 1 คือการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด โดยการรวบรวมข้อมูลแบบitudinalโดยรวบรวมจากรายงานทางการเงิน

ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะต้องอาศัยข้อมูลทางด้านการเงินที่สำคัญดังนี้คือ

งบดุล

งบกำไรขาดทุน

การประมวลผลโดยการวิเคราะห์งบการเงิน อาจจำแนกเป็น 2 ประเภทคือ

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงิน จำแนกได้ 2 อย่างคือ

1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบตามแนวนอน หรือการวิเคราะห์แนวโน้ม โดยหาอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี ว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นร้อยละเท่าใด การวิเคราะห์วิธีนี้จะช่วยให้ทราบลักษณะการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น กรณีเปรียบเทียบตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป ก็จะสามารถแนวโน้มว่าเป็นไปในทางดีหรือไม่

1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวดิ่ง หรือวิเคราะห์ส่วนประกอบของงบการเงิน โดยหาอัตราร้อยละของรายการที่ประกอบงบการเงิน ว่าเป็นร้อยละเท่าใดของยอดรวมทั้งสิ้น การวิเคราะห์นี้ช่วยให้ทราบสมรรถภาพ ประสิทธิภาพของฐานะการเงินได้ดีขึ้น

2. การวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วน

2.1 อัตราส่วน วัดสภาพคล่อง (liquidity ratio) คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงสัดส่วน ของสินทรัพย์หมุนเวียนที่จะคุ้มครองชำระหนี้สินหมุนเวียน อัตราที่สูงแสดงถึงความคล่องตัวในการชำระหนี้ได้ดี

2.2 อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในการดำเนินงาน

$$(\text{activity ratio}) = \frac{\text{รายได้}}{\text{สินทรัพย์รวมหรือสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนให้ต่ำมากเกินไปแสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ที่ไม่หมุนเวียนหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้มากเกินไปหรือกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์อาจมีเงินทุนที่ไม่นำไปลงทุนในทางที่ไม่ได้ผลตอบแทนตามที่ควร

2.3 อัตราส่วนวัดการใช้หนี้สินในการประกอบการ (leverage ratio)

$$2.3.1 \text{ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (debt ratio) } = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้ถ้ามีอัตราสูงเกินไป แสดงว่าทุนของกิจการมีน้อย ความคุ้มกันการชำระหนี้ระยะยาวให้กับเจ้าหนี้ก็มีน้อยด้วย และถ้ารายได้ไม่เป็นไปตามที่คาดคะเนไว้มีโอกาสขาดทุนได้ง่าย เพราะต้องมีการระดมดอกเบี้ยสูง ถ้าอัตราส่วนต่ำเกินไปก็ไม่เป็นผลดี เพราะแสดงถึงการขยายตัวไปอย่างล่าช้าสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์อาจแสดงให้เห็นถึงความไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการรับฝากเงินด้วย

2.3.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อดอกเบี้ยจ่าย (time-interest earned ratio)

$$= \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

ผลลัพธ์ที่ได้จะบอกให้ทราบว่า ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น กิจการมีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็นกี่เท่าของดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายแก่เจ้าหนี้ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการชำระดอกเบี้ย อัตราส่วนยิ่งสูงแสดงว่ามีความสามารถดี

2.3.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน (debt - equity ratio) = $\frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของทุน}}$

อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับส่วนของทุนซึ่งเป็นส่วนคุ้มกันการชำระหนี้ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าเจ้าหนี้มีความคุ้มกันการชำระหนี้ในอัตราต่ำ

2.3.4 อัตราส่วนของทุนต่อสินทรัพย์รวม (equity ratio) = $\frac{\text{ส่วนของทุน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า กิจการได้ดำเนินงานโดยวิธี trading on equity หรือ leverage มากน้อยเพียงใด ฝ่ายบริหารได้จัดโครงสร้างของทุนโดยใช้ทุนจากการกู้ยืมมากกว่าทุนของตนเอง ซึ่งถ้าสามารถทำรายได้สูงกว่าต้นทุนที่เป็นดอกเบี้ยกิจการจะได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ให้ผลตอบแทนส่วนของทุนได้สูงขึ้น

2.4 อัตราส่วนวัดสมรรถภาพในการทำกำไร (profitability Ratio)

2.4.1 อัตราส่วนกำไรสุทธิ (profit margin ratio) = $\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้}}$

อัตราส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่ากิจการ มีกำไรสุทธิเป็นสัดส่วนเท่าใดของยอดขายหรือรายได้ ถ้าอัตราส่วนสูงแสดงว่าค่าใช้จ่ายต่อผลงานมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าอัตราต่ำเกินไปแสดงว่าค่าใช้จ่ายสูง

2.4.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (return on total assets)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมทำกำไรสุทธิได้เป็นสัดส่วนเท่าใดของสินทรัพย์รวม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อาศัยแนวทางของ ทวีศักดิ์ กรีทานันท์ (2530: 38-49) มาดำเนินการ

2.5 ความสามารถในการให้บริการแก่สมาชิก โดยที่สหกรณ์เป็นการประกอบการทางเศรษฐกิจที่มุ่งให้สมาชิกได้ประโยชน์ไปพร้อมกับการทำธุรกิจสหกรณ์จัดกิจกรรมทางธุรกิจให้เป็นไปตามความต้องการของสมาชิกความสามารถในการบริการแก่สมาชิกด้านต่าง ๆ จึงต้องมีการวิเคราะห์ด้วยเช่น

ความสามารถในการให้บริการด้านการออมทรัพย์อาจวิเคราะห์โดย

$$1. \text{ อัตราเฉลี่ยการถือหุ้นของสมาชิกต่อคน} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$2. \text{ อัตราเฉลี่ยการฝากเงินของสมาชิกต่อคน} = \frac{\text{เงินรับฝาก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

อัตราที่หาได้อาจเปรียบเทียบกันแต่ละปี เปรียบเทียบกับสหกรณ์อื่นที่ดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกันหรือเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยของประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยอาศัยสถิติของทางราชการ

3. ความสามารถในการให้บริการด้านเงินกู้ อาจวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบความสามารถในการบริหารเงินกู้ อาจวิเคราะห์โดยอัตราเฉลี่ยเงินกู้ต่อสมาชิก 1 คน เปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นหรืออัตราเฉลี่ยของสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์

$$\text{อัตราส่วนที่ไว้วัด} = \frac{\text{เงินให้สมาชิก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$\text{อัตราส่วนของเงินให้กู้ต่อทุนเรือนหุ้น} = \frac{\text{เงินให้สมาชิกกู้}}{\text{ทุนเรือนหุ้น}}$$

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
(Research Duration)

ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนตุลาคม 2544 ถึงเดือนตุลาคม 2545 รวม
ระยะเวลาทั้งสิ้น 13 เดือน

บทที่ 4

โครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (STRUCTURE AND MANAGEMENT OF THE PHRAE TEACHER SAVINGS COOPERATIVES LTD.)

ในการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ศึกษาถึงโครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด โดยแบ่งได้ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กร
2. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
 - 2.1 ผลการดำเนินงานรวม 5 ปี
 - 2.2 ฐานะทางการเงิน
 - 2.3 ทุนหมุนเวียน
 - 2.4 ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กร

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดแพร่ จำกัด จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ พ.ศ. 2497 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2504 เดิมชื่อว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ไม่จำกัดสินไช้ เปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อเดือนกรกฎาคม 2504 โดยใช้ห้องทำงาน สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดแพร่ ต่อมาได้จัดสร้างสำนักงานขึ้นในที่ดินซึ่งสหกรณ์ได้จัดซื้อไว้ในปี 2519 ณ เลขที่ 13 ถนนไชยบูรณ์ ซอย 2 ต. ในเวียง อ.เมือง จ.แพร่ ได้ย้ายเข้ามาอยู่ตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2520 เป็นเวลา 20 ปี ได้จดทะเบียนใหม่อีกครั้งหนึ่งตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2512 เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เมื่อแรกตั้งมีสมาชิกจำนวน 766 คน มีค่าหุ้น 13,630 บาท สหกรณ์ได้เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ก็มีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่ว ๆ ไป ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่เกี่ยวกับการออมทรัพย์และการช่วยเหลือทางการเงินซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิก โดยไม่คำนึงถึงกำไร เมื่อมีกำไรก็จะจัดสรรคืนกำไรเป็นประจำปีในลักษณะต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่มุ่งหวังการแสวงหาผลประโยชน์ และมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกมีการออมทรัพย์ โดยช่วยให้สามารถสะสมส่วนหนึ่งของรายได้ในทางที่มั่นคง และได้รับประโยชน์ตามสมควร

2. รับฝากเงินจากสมาชิกทั้งประเภทประจำและออมทรัพย์
3. จัดให้มีเงินกู้สำหรับสมาชิกตามความจำเป็นโดยคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำ
4. จัดบริการอย่างอื่นสำหรับสมาชิก เช่น รับฝากเงินในรูปของการออมทรัพย์เพื่อการประกันชีวิต ให้ทุนการศึกษากับบุตรหลานของสมาชิก เป็นต้น

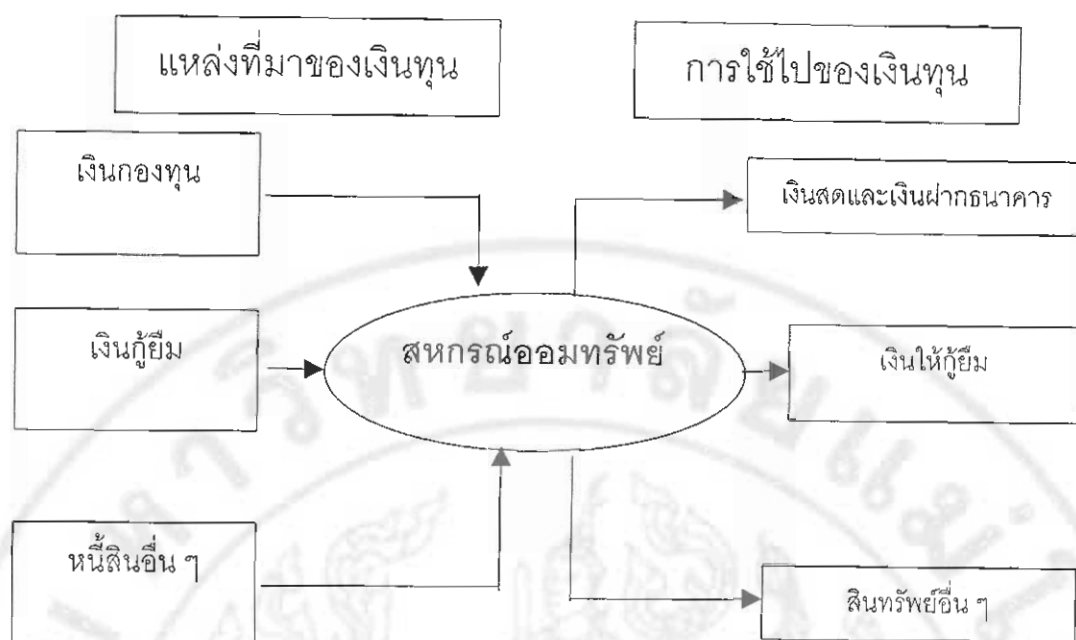
แหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีดังนี้คือ

1. เงินกองทุน เป็นแหล่งที่มาของเงินทุนที่สำคัญที่สุด เพราะหลักของสหกรณ์คือการรวมทุนกันในหมู่สมาชิกโดยการกำหนดให้สมาชิกทุกคนส่งเงินค่าหุ้นรายเดือนต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ฯ ตามจำนวนเงินเดือนของสมาชิก ซึ่งคล้ายกับเป็นการส่งเสริมการออมโดยการบังคับ อัตราค่าหุ้นรายเดือนกำหนดไว้ค่อนข้างต่ำ ซึ่งสหกรณ์จะคิดเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นในอัตราที่กำหนดว่าด้วยการสหกรณ์กำหนด

2. เงินรับฝาก เป็นการส่งเสริมให้สมาชิกออมตามความสมัครใจ หรือตามที่สมาชิกมีโอกาสที่จะออมได้ การรับฝากของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ฝากประจำ และฝากออมทรัพย์ และรับฝากกับประชาชนทั่ว ๆ ไปที่ไม่ได้เป็นสมาชิกด้วย

3. เงินกู้ยืม จากสถาบันการเงินอื่น ๆ เมื่อมีความจำเป็น
4. หนี้สินอื่น ๆ

สำหรับเงินทุนต่าง ๆ ที่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีอยู่จะนำออกให้กู้ยืมทั้งเงินกู้สามัญ เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน และเงินกู้พิเศษ แต่ถ้ายังเหลือก็จะนำไปฝากไว้ในสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อดำรงสภาพคล่องไว้บริการให้สมาชิกถอนเงิน ดังแสดงได้ในโครงสร้าง ของแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุนของสหกรณ์

แผนภูมิที่ 9 แสดงโครงสร้าง ของแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน
ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540: 24)

ตารางที่ 2 แสดงอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก ตั้งแต่ 1 กันยายน 2543 เป็นต้นไป

ประเภท	อัตราดอกเบี้ย
เงินฝากออมทรัพย์	3.00
เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ	3.00
เงินฝากประจำ 6 เดือน	3.75
เงินฝากประจำ 12 เดือน	4.25

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้แก่สมาชิก (ตั้งแต่ 1 กันยายน 2543 เป็นต้นไป)

เงินกู้ปกติ 9.00 %

เงินกู้ค้ำหนุน 8.50 %

หลักเกณฑ์การกู้เงิน

1. เงินกู้ฉุกเฉินกู้ได้ ½ เท่าของเงินเดือน แต่ไม่เกิน 10,000 บาท ส่งชำระ 2 งวด

2. เงินกู้สามัญ

กู้ได้ไม่เกิน 500,000 บาท (โดยมีเงื่อนไขตามค่างวดและเงินเดือน) ส่งชำระได้ไม่เกิน 80 งวด

กู้ค่างวด กู้ได้ 90% ของทุนเรือนหุ้น

สหกรณ์เปิดดำเนินการ

ด้านการเงิน ตั้งแต่เวลา 08.30 น. – 15.00 น.

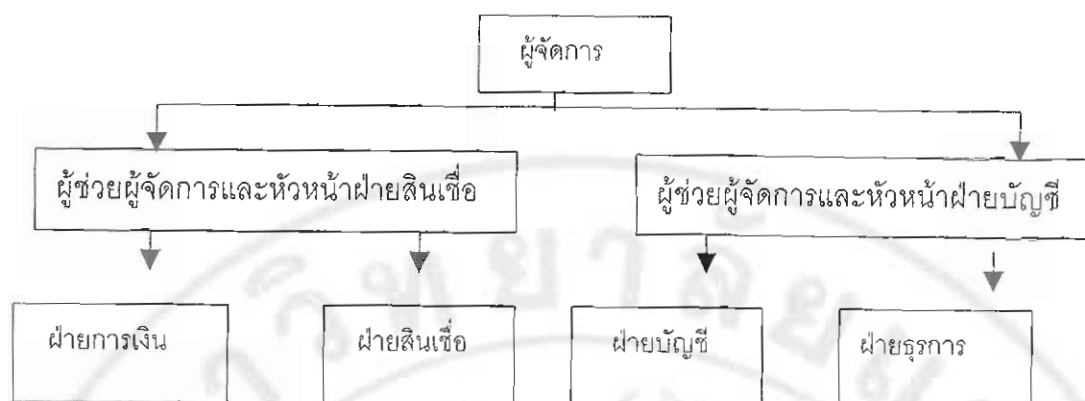
ด้านอื่น ๆ ตั้งแต่เวลา 08.30 น. – 16.30 น.

โครงสร้างของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ประกอบไปด้วย

1. สมาชิก จากรายงานผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2543 มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น จำนวน 5,693 คน ซึ่งเป็นข้าราชการครูสังกัดหน่วยงานดังนี้ สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ, กรมสามัญศึกษา, กรมอาชีวศึกษา, สำนักงานการศึกษาเอกชน และข้าราชการบำนาญในจังหวัดแพร่

2. คณะกรรมการดำเนินงาน สมาชิกในที่ประชุมใหญ่เป็นผู้เลือกมาจากประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม หรือตัวแทนสมาชิกที่ได้รับมอบหมาย มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน มีกำหนดเวลาในตำแหน่งคราวละ 2 ปี

3. พนักงานและเจ้าหน้าที่ โดยผู้จัดการเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากคณะกรรมการดำเนินงานในการนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผล ส่วนพนักงานเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ในฝ่ายต่าง ๆ ของสหกรณ์ จำนวนทั้งสิ้น 17 คน แบ่งออกเป็น ฝ่ายการเงิน ฝ่ายสินเชื่อ ฝ่ายบัญชี และฝ่ายธุรการ เพื่อให้ถูกต้องตามลักษณะของงานสหกรณ์ออมทรัพย์ และเพื่อให้การดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพสหกรณ์มีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่การทำงานดังนี้ ผู้ช่วยผู้จัดการและหัวหน้าฝ่ายบัญชี มีหน้าที่ควบคุมรับผิดชอบการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่คณะกรรมการหรือผู้จัดการมอบหมาย โดยออกคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรโครงสร้างตำแหน่งของพนักงานและลูกจ้างสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

แผนภูมิที่ 10 แสดงโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ตั้งอยู่ สำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 2/162-167 ถนนภูเก็ท อ.เมือง จ.แพร่ 54000 ได้ย้ายเข้ามาอยู่เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2540 นับถึงปัจจุบันเป็นเวลา 39 ปี มีสมาชิกจำนวน 5,693 คน (ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2543) บริหารโดยคณะกรรมการดำเนินการ ที่ได้รับการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีจำนวน 15 คน และมีบุคลากรจำนวน 17 คน (สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด: 2543)

2. ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จากข้อมูลสถิติโดยนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาวิเคราะห์ ซึ่งได้รายละเอียดจากรายงานทางการเงินมาประกอบในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในระยะเวลา 5 ปี (2540-2544) มีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงงบดุลเปรียบเทียบ 5 ปี (2540-2544)

รายการ	2540	2541	2542	2543	2544
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากฯ	59,907,581.92	62,045,128.35	61,870,265.45	91,019,677.70	29,432,191.51
เงินลงทุนระยะสั้น	1,217,169,317.75	1,262,872,303.75	63,000,000.00	33,000,000.00	-
เงินลงทุนชั่วคราว	-	62,000,000.00			
เงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์	-	-	-	8,833,100.00	3,332,700.00
ลูกหนี้ระยะสั้น	-	-	174,206,195.00	229,819,165.75	238,301,855.44
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	-	1,914,177.69	345,965.44	1,098,473.07	846,400.61
วัสดุคงเหลือ	165,469.93	225,097.96	228,982.24	160,629.34	133,138.48
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	19,493.42	22,841.50	398,318.79	737,019.47	123,321.15
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,277,261,863.02	1,389,079,549.25	300,049,726.92	364,668,065.33	272,169,607.19
เงินลงทุนระยะยาว	-		1,300,000.00	1,300,000.00	1,300,000.00
ลูกหนี้ระยะยาว	-		1,075,201,867.00	1,163,211,037.50	1,233,129,792.00
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	9,122,468.68	8,709,144.22	8,113,868.63	7,848,334.21	7,078,764.37
เงินมัดจำค่าโทรศัพท์	-	-	10,000.00	10,000.00	10,000.00
สินทรัพย์อื่น	1,310,000.00	1,310,000.00	-	-	-
รวมสินทรัพย์	1,287,694,331.70	1,399,098,693.47	1,384,675,462.55	1,537,037,437.04	1,513,688,163.56

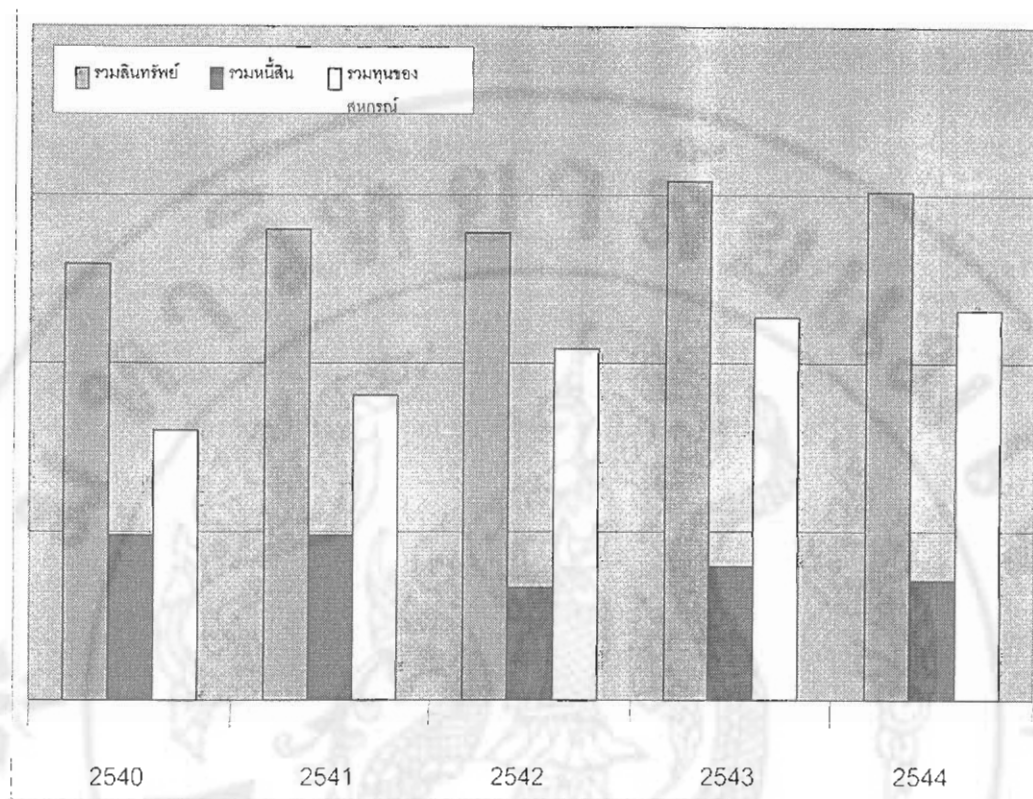
ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	2540	2541	2542	2543	2544
หนี้สินหมุนเวียน					
ส่วนของหนี้สิน	109,871,200.00	124,424,800.00	38,000,000.00	70,000,000.00	32,200,000.00
เงินรับฝาก	158,163,889.36	221,806,032.44	294,439,172.33	322,000,461.72	315,050,467.55
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	442,493.55	240,653.24	2,131,531.59	1,287,488.25	2,079,675.87
รวมหนี้สินหมุนเวียน	268,477,582.91	346,471,485.68	334,570,703.92	393,287,949.97	349,330,143.42
หนี้สินระยะยาว	212,572,400.00	135,084,500.00	-	-	-
เงินรับฝาก 1 ปี	-	-	-	-	1,551,783.00
หนี้สินอื่น ๆ	6,262,120.50	6,805,785.01	-	-	-
เงินสำรองบำนาญ	-	-	3,689,140.00	4,212,590.00	4,741,460.00
รวมหนี้สิน	487,312,103.41	488,361,770.69	338,259,843.92	397,500,539.97	355,623,386.42
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	633,602,020.00	721,510,940.00	818,335,680.00	921,185,020.00	964,287,340.00
ทุนสำรอง	56,566,917.31	67,830,749.13	79,673,103.12	94,257,927.52	107,298,346.71
ทุนสะสมตามระเบียบ	2,833,590.91	3,055,570.91	3,079,070.11	3,363,090.11	3,647,510.11
กำไรสุทธิประจำปี	107,349,700.07	118,339,662.74	145,327,756.40	120,730,859.44	82,831,580.32
รวมทุนของสหกรณ์	800,382,228.29	910,736,922.78	1,046,415,609.63	1,139,536,897.07	1,158,064,777.14
รวมหนี้สินและทุน	1,287,694,331.70	1,399,098,693.47	1,384,675,453.55	1,537,037,437.04	1,513,688,163.56

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 3 แสดงรายละเอียดงบดุลเปรียบเทียบ 5 ปี ซึ่งประกอบไปด้วย รายการที่เป็นสินทรัพย์ ซึ่งจะเท่ากับหนี้สิน และทุนรายการในสินทรัพย์จะประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวร ส่วนของหนี้สินจะประกอบด้วยหนี้สินระยะสั้นและหนี้สินระยะยาว และส่วนของทุนจะประกอบไปด้วยทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบ และกำไรสุทธิประจำปี

งบดุล

แผนภูมิที่ 11 แสดงรายการสินทรัพย์หนี้สินและทุน

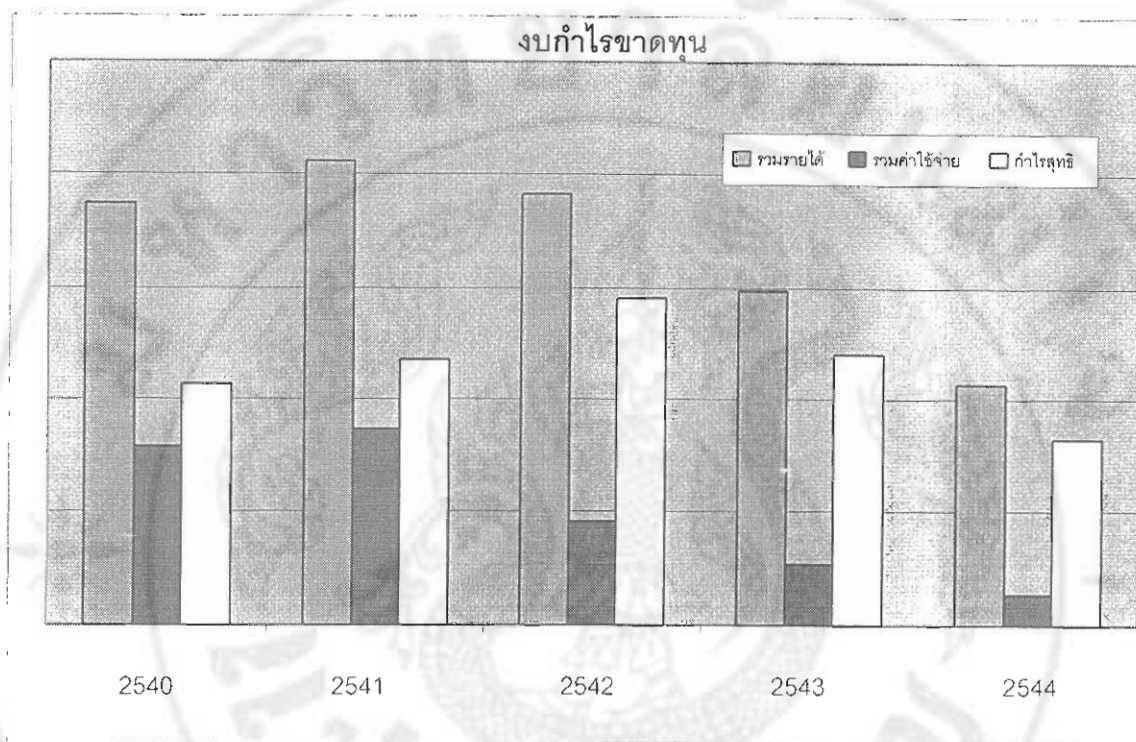
จากแผนภูมิที่ 11 กราฟแสดงรายการที่เป็นสินทรัพย์ หนี้สินและทุนเปรียบเทียบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้มาจากหนี้สินและทุนในส่วนของ ทุนจะมีมากกว่าส่วนของหนี้สินซึ่งจะประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบ และกำไรสุทธิประจำปี

ตารางที่ 4 แสดงงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ 5 ปี (2540 - 2544)

งบกำไรขาดทุน	2540	2541	2542	2543	2544
รายได้					
ดอกเบี้ยรับ	185,679,046.25	200,827,941.00	188,094,922.94	146,053,881.74	107,243,844.67
รายได้อื่น ๆ	606,424.06	4,708,300.67	2,827,466.45	1,910,120.50	348,320.74
รวมรายได้	186,285,470.31	205,536,241.67	190,922,389.39	147,964,002.24	107,592,165.41
ค่าใช้จ่าย					
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	50,253,623.69	54,181,668.22	13,244,417.01	778,158.19	3,010,779.09
ดอกเบี้ยจ่ายรับฝาก	17,173,279.21	18,719,944.12	19,307,777.14	13,406,355.53	1,228,104.84
เงินเดือน	2,873,945.00	2,877,720.00	2,769,330.00	2,679,360.00	2,917,286.21
เบี้ยประชุมกรรมการ	267,300.00	263,700.00	386,400.00	315,500.00	223,800.00
ค่าเบี้ยเลี้ยงยานพาหนะ	229,090.00	65,930.00	101,183.00	291,503.00	304,038.00
ค่ารับรอง	142,279.15	56,086.00	115,513.50	52,442.00	65,939.00
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	455,200.00	593,730.00	460,570.00	523,450.00	528,870.00
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	298,916.09	198,772.97	346,271.22	340,046.10	207,263.16
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	-	-	336,042.00	162,697.00	167,410.00
ดอกเบี้ยจ่ายสะสมพนักงาน	260,037.74	291,010.08	280,094.41	-	-
ค่าเสื่อมราคาอาคารและ					
อุปกรณ์			823,208.59	833,603.42	879,329.84
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	6,982,099.36	9,948,017.54	7,423,826.12	7,850,027.56	4,227,764.95
รวมค่าใช้จ่าย	78,935,770.24	87,196,578.93	45,594,632.99	27,233,142.60	13,760,585.09
กำไรสุทธิ	107,349,700.07	118,339,662.74	145,327,756.40	120,730,859.44	82,831,580.32

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 4 แสดงรายละเอียดงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ 5 ปี ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่รายได้ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิซึ่งกำไรสุทธิเกิดจากรายได้หักด้วยค่าใช้จ่าย

แผนภูมิที่ 12 กราฟแสดงรายการในงบกำไรขาดทุน

1. ผลการดำเนินงานเฉลี่ย รวม 5 ปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
 - 1.1 รายได้จำนวน 167,660,053.80 บาท ประกอบด้วยรายได้จากดอกเบี้ยเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 165,579,927.32 บาท และรายได้อื่น ๆ 2,080,126.48 บาท รวมรายได้เฉลี่ย 5 ปี เป็นเงินทั้งสิ้น 167,660,053.80 บาท
 - 1.2 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 13,760,585.09 บาท
 - 1.3 กำไรสุทธิ เท่ากับ 114,915,911.79 บาท คิดเป็น ร้อยละ 68.54 ของรายได้
2. ฐานะทางการเงิน
 - 2.1 สินทรัพย์ สินทรัพย์เฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เท่ากับ 1,424,438,817.66 บาท ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ย 5 ปี เป็นเงิน 720,645,762.34

บาท คิดเป็นร้อยละ 50.59 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น สินทรัพย์ถาวร และอื่น ๆ เฉลี่ย 5 ปี เป็นเงิน 703,793,055.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.41 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

2.2 หนี้สิน หนี้สินเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เท่ากับ 413,411,528.88 บาท คิดเป็น ร้อยละ 29.02 ของทุนดำเนินงาน ประกอบไปด้วย หนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยเป็นเงิน 338,427,573.18 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.76 ของทุนดำเนินงาน หนี้สินระยะยาวเฉลี่ยเป็นเงิน 69,531,380.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของทุนดำเนินงาน

2.3 ทุนของสหกรณ์เฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เท่ากับ 1,011,027,286.98 บาท คิดเป็น ร้อยละ 70.98 ของทุนดำเนินงาน ประกอบไปด้วย ทุนเรือนหุ้นเฉลี่ยเป็นเงิน 811,784,200.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.99 ของทุนดำเนินงาน เงินสำรองเฉลี่ยเป็นเงิน 81,125,408.76 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.70 ของทุนดำเนินงาน ทุนสะสมตามข้อบังคับเฉลี่ยเป็นเงิน 3,201,766.43 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของทุนดำเนินงาน และกำไรสุทธิเฉลี่ยเป็นเงิน 114,915,911.79 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.98 ของทุนดำเนินงาน

3. ทุนหมุนเวียน

ทุนหมุนเวียนสุทธิเฉลี่ย 5 ปี ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เท่ากับ 720,645,762.34 บาท โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินทุนและทางใช้ทุนดังนี้

1.1 แหล่งที่มาของเงินทุน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีแหล่งที่มาของเงินทุน จากกำไรสุทธิ ค่าเสื่อมราคา หนี้สินอื่น สินทรัพย์อื่นลดลง การเพิ่มหุ้น การโอนเงินสำรอง

1.2 ทางใช้เงินทุน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีทางใช้ทุนจากการซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ การเพิ่มสินทรัพย์ การชำระหนี้สินระยะยาวและระยะสั้น การจ่ายคืนค่าน้ำ การจัดสรรกำไร การจ่ายทุนการศึกษา การจ่ายค่าใช้จ่ายและสวัสดิการต่าง ๆ ให้กับสมาชิก และเจ้าหน้าที่และพนักงาน

3.3 ทุนดำเนินงาน ทุนดำเนินงานเฉลี่ย 5 ปี ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เท่ากับ 1,424,438,817.66 บาท โดยเป็นทุนของสหกรณ์ เฉลี่ยเป็นเงิน 1,011,027,286.98 บาท คิดเป็นร้อยละ 70.98 ของทุนดำเนินงาน และมีหนี้สินเฉลี่ยเป็นเงิน 413,411,528.88 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.02 ของทุนดำเนินงาน

4. ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาจาก ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ ความสามารถในการใช้เงินทุน ความสามารถในการชำระหนี้ ความสามารถในการทำกำไร และการขยายตัวของสหกรณ์ โดยเปรียบเทียบ

เทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 5 ปี ที่ศึกษา (2540 – 2544) การประมวลผลโดยการวิเคราะห์งบการเงิน
อาจจำแนกเป็น 2 ประเภทคือ

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงิน คือ เปรียบเทียบข้อมูลในอดีต และปัจจุบัน

4.1.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบตามแนวนอน หรือการวิเคราะห์แนวโน้ม เป็นการ
เปรียบเทียบตัวเลขรายการในงบการเงินของงวดบัญชีหนึ่งกับอีกบัญชีหนึ่ง หรือหลายงวดบัญชี เพื่อ
ดูแนวโน้มของรายการต่าง ๆ ว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นเท่าใด ของงบแสดงฐานะทางการเงิน
เงินเปรียบเทียบปี 2540 – 2544

ตารางที่ 5 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบ 5 ปี (2540 - 2544)

รายการ	31 .ธ.ค. 40	31 .ธ.ค. 41	31 .ธ.ค. 42	31 .ธ.ค. 43	31 .ธ.ค. 44
ทุนเรือนหุ้น	633,602,020.00	721,510,940.00	818,335,680.00	921,185,020.00	964,287,340.00
เงินสำรอง	56,566,917.31	67,830,749.13	79,673,103.12	94,257,927.52	107,298,346.71
ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ	2,863,590.91	3,055,570.91	3,079,070.11	3,363,090.11	3,647,510.11
เงินรับฝาก	158,163,889.36	221,806,032.44	294,439,172.33	322,000,461.72	316,602,250.55
เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี	566,968,000.00	629,902,300.00	572,903,500.00	1,651,938,200.00	1,536,743,000.00
สมาชิกชำระคืนระหว่างปี	660,201,317.75	584,199,314.00	585,367,741.75	1,535,767,553.00	1,462,346,037.50
เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	1,217,169,317.75	1,262,872,303.75	1,249,408,062.00	1,395,763,736.50	1,472,814,195.75
ถือหุ้นทุนนิยมสหกรณ์	11,000,000.00	11,000,000.00	1,100,000.00	11,000,000.00	1,100,000.00
รายได้ตลอดปี	186,285,470.31	205,536,241.67	190,922,389.39	147,964,002.24	107,592,165.41
รายจ่ายตลอดปี	78,935,770.24	87,196,578.93	45,594,632.99	27,233,142.80	24,760,585.09
กำไรสุทธิ	107,349,700.07	118,339,662.74	145,327,756.40	120,730,859.44	82,831,580.32
สินทรัพย์รวม	1,287,694,331.70	1,399,098,693.47	1,384,675,453.55	1,537,037,437.04	1,513,688.56
สมาชิก	5,576	5,583.00	5,572.00	5,692.00	5,488.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 5 เป็นตารางงบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบ ทุนเรือนหุ้น เงิน
 สำรอง เงินสะสมตามระเบียบข้อบังคับ เงินรับฝาก เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี เงินกู้คงเหลือสิ้นปี
 การถือหุ้นชุมนุมสหกรณ์ รายได้ตลอดปี รายจ่ายตลอดปี กำไรสุทธิ สินทรัพย์รวม และจำนวน
 สมาชิก

ตารางที่ 6 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2540 และ ปี 2541

รายการ	31 ธันวาคม 40	31 ธันวาคม 41	เพิ่ม (ลด) %
ทุนเรือนหุ้น	633,602,020.00	721,510,940.00	13.87
เงินสำรอง	56,566,917.31	67,830,749.13	19.91
ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ	2,863,590.91	3,055,570.91	6.70
เงินรับฝาก	158,163,889.36	221,806,032.44	40.24
เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี	566,968,000.00	629,902,300.00	11.10
สมาชิกชำระคืนระหว่างปี	650,201,317.75	584,199,314.00	-10.15
เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	1,217,169,317.75	1,262,872,303.75	3.75
ถือหุ้นชุมนุมสหกรณ์	11,000,000.00	11,000,000.00	0.00
รายได้ตลอดปี	186,285,470.31	205,536,241.67	10.33
รายจ่ายตลอดปี	78,935,770.24	87,196,578.93	10.47
กำไรสุทธิ	107,349,700.07	118,339,662.74	10.24
สินทรัพย์รวม	1,287,694,331.70	1,399,098,693.47	8.65
สมาชิก	5,576	5,583	0.13

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2541)

จากตารางที่ 6 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2540 – 2541 พบว่า

1. สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น ณ วันสิ้นปี 2540 จำนวน 633,602,020.00 บาท ใน
 ระหว่างปี 2541 สมาชิกได้ถือหุ้นเพิ่ม 122,811,550.00 บาท จ่ายคืนให้แก่สมาชิก 25,986,810.00

บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีทุนเรือนหุ้นสิ้นปี 2541 ทั้งสิ้น จำนวน 721,510,940.00 ซึ่งสูงกว่าปีก่อน 87,908,920.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.87

2. สหกรณ์ได้เปิดบริการรับเงินฝากจากสมาชิก โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ในระหว่างปี 2541 สมาชิกได้ฝากเงินเพิ่ม 353,427,886.40 บาท ถอนคืน 280,794,746.51 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีเงินฝากสิ้นปี 2541 ทั้งสิ้น จำนวน 221,806,032.44 บาท ซึ่งสูงกว่าปีก่อน 63,642,143.08 บาท คิดเป็นร้อยละ 40.24

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก เมื่อต้นปี 2541 มีหนี้สินคงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,217,169,317.75 บาท ในระหว่างปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้อนุมัติให้กู้แก่สมาชิก 629,902,300.00 บาท รับชำระคืนระหว่างปี 584,199,314.00 บาท ในวันสิ้นปีจึงมีหนี้คงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,262,872,303.75 บาท เพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 3.75

ตารางที่ 7 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2541 และ ปี 2542

รายการ	31 ธันวาคม 41	31 ธันวาคม 42	เพิ่ม (ลด) %
ทุนเรือนหุ้น	721,510,940.00	818,335,680.00	13.42
เงินสำรอง	67,830,749.13	79,673,103.12	17.46
ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ	3,055,570.91	3,079,070.11	0.77
เงินรับฝาก	221,806,032.44	294,439,172.33	32.75
เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี	629,902,300.00	572,903,500.00	-9.05
สมาชิกชำระคืนระหว่างปี	584,199,314.00	586,367,741.75	0.37
เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	1,262,872,303.75	1,249,408,062.00	-1.07
ถือหุ้นชุมนุมสหกรณ์	11,000,000.00	1,100,000.00	-90.00
รายได้ตลอดปี	205,536,241.67	190,922,389.39	-7.11
รายจ่ายตลอดปี	87,196,578.93	45,594,632.99	-47.71
กำไรสุทธิ	118,339,662.74	145,327,756.40	22.81
สินทรัพย์รวม	1,399,098,693.47	1,384,675,453.55	-1.03
สมาชิก	5,583.00	5,572.00	-0.20

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2541-2542)

จากตารางที่ 7 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2541 – 2542 พบว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีทุนเรือนหุ้น ณ วันสิ้นปี 2541 จำนวน 721,510,940.00 บาท ในระหว่างปี 2542 สมาชิกได้ถือหุ้นเพิ่ม 122,811,550.00 บาท จ่ายคืนให้แก่สมาชิก 25,986,810.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีทุนเรือนหุ้นสิ้นปี 2542 ทั้งสิ้น จำนวน 818,335,680.00 ซึ่งสูงกว่าปีก่อน 96,824,740 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.42

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้เปิดบริการรับเงินฝากจากสมาชิก โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ในระหว่างปี 2542 สมาชิกได้ฝากเงินเพิ่ม 167,313,523.81 บาท ถอนคืน 153,830,997.99 บาท ดังนั้นสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะมีเงินฝากสิ้นปี 2542 ทั้งสิ้น จำนวน 294,439,172.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.37

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก เมื่อต้นปี 2542 มีหนี้สินคงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,262,872,303.75 บาท ในระหว่างปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้อนุมัติให้กู้แก่สมาชิก 572,903,500.00 บาท รับชำระคืนระหว่างปี 586,367,741.45 บาท ในวันสิ้นปีจึงมีหนี้คงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,249,408,062.00 บาท ลดลง คิดเป็น ร้อยละ 1.07

ตารางที่ 8 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2542 และ ปี 2543

รายการ	31 ธันวาคม 42	31 ธันวาคม 43	เพิ่ม (ลด)
ทุนเรือนหุ้น	818,335,680.00	921,185,020.00	12.57
เงินสำรอง	79,673,103.12	94,257,927.52	18.31
ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ	3,079,070.11	3,363,090.11	9.22
เงินรับฝาก	294,439,172.33	322,000,461.72	9.36
เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี	572,903,500.00	1,681,938,200.00	193.58
สมาชิกชำระคืนระหว่างปี	586,367,741.75	1,535,767,553.00	161.91
เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	1,249,408,062.00	1,395,763,736.50	11.71
ถือหุ้นชุมนุมสหกรณ์	11,000,000.00	11,000,000.00	0
รายได้ตลอดปี	190,922,389.39	147,964,002.24	-22.50
รายจ่ายตลอดปี	45,594,632.99	27,233,142.80	-40.27
กำไรสุทธิ	145,327,756.40	120,730,859.44	-16.93
สินทรัพย์รวม	1,384,675,453.55	1,537,037,437.04	11.00
สมาชิก	5,572.00	5,692.00	2.15

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2542-2543)

จากตารางที่ 8 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2542- 2543 พบว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีทุนเรือนหุ้น ณ วันสิ้นปี 2542 จำนวน 818,335,680.00 บาท ในระหว่าง ปี 2543 สมาชิกได้ถือหุ้นเพิ่ม 134,837,420.00 บาท จ่ายคืนให้แก่สมาชิก 31,988,080.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีทุนเรือนหุ้นสิ้นปี 2543 ทั้งสิ้น จำนวน 921,185,020 ซึ่งสูงกว่าปีก่อน 102,849,340.00 บาท

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้เปิดบริการรับเงินฝากจากสมาชิก โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ในระหว่างปี 2543 สมาชิกได้ฝากเงินเพิ่ม 122,811,550.00 บาท ถอนคืน 25,986,810.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีเงินฝากสิ้นปี 2543 ทั้งสิ้น จำนวน 818,335,680.00 บาท

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก เมื่อต้นปี 2543 มี หัก
 สิ้นคงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,249,408,062.00 บาท ในระหว่างปีได้อนุมัติให้กู้แก่สมาชิก
 1,681,953,200.00 ตั้งลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี 1,436,795.00 บาท รับชำระคืนระหว่างปี
 1,537,019,320.50 บาท ในวันสิ้นปีจึงมีหนี้คงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,395,763,736.50 บาท

ตารางที่ 9 งบแสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2543 และ ปี 2544

รายการ	31 ธันวาคม 43	31 ธันวาคม 44	เพิ่ม (ลด) %
ทุนเรือนหุ้น	921,185,020.00	964,287,340.00	4.68
เงินสำรอง	94,257,927.52	107,298,346.71	13.83
ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ	3,363,090.11	3,647,510.11	8.46
เงินรับฝาก	322,000,461.72	316,602,250.55	-1.68
เงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปี	1,681,938,200.00	1,536,743,000.00	-8.63
สมาชิกชำระคืนระหว่างปี	1,535,767,553.00	1,462,346,037.50	-4.78
เงินกู้คงเหลือสิ้นปี	1,395,763,736.50	1,472,814,195.75	5.52
ถือหุ้นทุนสมสหกรณ์	11,000,000.00	1,100,000.00	-90.00
รายได้ตลอดปี	147,964,002.24	107,592,165.41	-27.28
รายจ่ายตลอดปี	27,233,142.80	24,760,585.09	-9.08
กำไรสุทธิ	120,730,859.44	82,831,580.32	-31.39
สินทรัพย์รวม	1,537,037,437.04	1,513,688.56	-99.90
สมาชิก	5,692.00	5,488.00	-3.58

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2543-2544)

จากตารางที่ 9 แสดงฐานะทางการเงินเปรียบเทียบปี 2543 และ ปี 2544 พบว่า

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีทุนเรือนหุ้น ณ วันสิ้นปี 2543 จำนวน
 921,185,020.00 บาท ในระหว่าง ปี 2544 สมาชิกได้ถือหุ้นเพิ่ม 94,925,840.00 บาท จ่ายคืนให้

แก่สมาชิก 51,823,520.00 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีทุนเรือนหุ้นสิ้นปี 2544 ทั้งสิ้น จำนวน 964,287,340.00 บาท ซึ่งสูงกว่าปีก่อน 43,102,320.00 บาท

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้เปิดบริการรับเงินฝากจากสมาชิก โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์ ในระหว่างปี 2544 สมาชิกได้ฝากเงินเพิ่ม 81,394,360.84 บาท ถอนคืน 89,538,089.51 บาท ดังนั้นสหกรณ์จะมีเงินฝากสิ้นปี 2544 ทั้งสิ้น จำนวน 316,602,250.55 บาท

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิก เมื่อต้นปี 2544 มีหนี้สินคงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,39,763,736.50 บาท ในระหว่างปี สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้อนุมัติให้กู้แก่สมาชิก 1,536,743,000.00 บาท รับชำระคืนระหว่างปี 1,468,796.50 บาท ในวันสิ้นปีจึงมีหนี้คงเหลืออยู่ที่สมาชิกจำนวน 1,472,814,195.75 บาท

4.1.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวดิ่ง หรือวิเคราะห์ส่วนประกอบของงบการเงิน
โดยหาอัตราร้อยละ ของรายการที่ประกอบ งบการเงินว่าเป็นร้อยละเท่าใดของยอดรวมทั้งสิ้น การวิเคราะห์นี้ช่วยให้ทราบสมรรถภาพ ประสิทธิภาพของฐานะการเงินได้ดีขึ้น

4.1.2.1 วิเคราะห์จาก งบดุล ปี 2540 - 2544

ตารางที่ 10 แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540

รายการ	2540	%
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากฯ	59,907,581.92	4.65
เงินลงทุนระยะสั้น	1,217,169,317.75	94.52
วัสดุคงเหลือ	165,469.93	0.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	19,493.42	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,277,261,863.02	99.18
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	9,122,468.68	0.71
สินทรัพย์อื่น	1,310,000.00	0.11
รวมสินทรัพย์	1,287,694,331.70	100.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	2540	%
เงินรับฝาก	158,163,889.36	12.29
รวมหนี้สิน	487,312,103.41	37.85
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น	633,602,020.00	49.20
ทุนสำรอง	56,566,917.31	4.39
ทุนสะสมตามระเบียบ	2,863,590.91	0.22
กำไรสุทธิประจำปี	107,349,700.07	8.34
รวมทุนของสหกรณ์	800,382,228.29	62.15
รวมหนี้สินและทุน	1,287,694,331.70	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540)

จากตารางที่ 10 แสดงยอดของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2540 พบว่า รายการที่เป็นสินทรัพย์หนี้สินและทุน ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่เป็นสินทรัพย์ 1,287,694,331.70 บาท ซึ่งจะเท่ากับ หนี้สิน 487,312,103.41 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.85 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนของสหกรณ์ 800,382,228.29 บาท คิดเป็นร้อยละ 62.15 ของส่วนของหนี้สินและทุน รายการในสินทรัพย์ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 1,277,261,863.02 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.18 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์ถาวร 9,122,468.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.71 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์อื่น 1,310,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของสินทรัพย์รวม ส่วนของหนี้สิน ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 268,477,582.91 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.85 ของส่วนหนี้สินและทุน หนี้สินระยะยาว 212,572,400.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.51 ของส่วนหนี้สินและทุน ในส่วนของทุนจะประกอบไปด้วยทุนเรือนหุ้น 633,602,020.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.02 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุน

สำรวจ 56,566,917.31 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.39 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสะสมตามระเบียบ 2,863,590.91 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของส่วนของหนี้สินและทุน และมีกำไรสุทธิประจำปี 107,349,700.07 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.34 ของส่วนของหนี้สินและทุน

ตารางที่ 11 แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541

รายการ	2541	%
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝาก	62,045,128.35	4.43
เงินลงทุนระยะสั้น	1,262,872,303.75	90.26
เงินลงทุนชั่วคราว	62,000,000.00	4.43
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,914,177.69	0.14
วัสดุคงเหลือ	225,097.96	0.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	22,841.50	0.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,389,079,549.25	99.28
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	8,709,144.22	0.63
สินทรัพย์อื่น	1,310,000.00	0.09
รวมสินทรัพย์	1,399,098,693.47	100.00
หนี้สินและทุนสหกรณ์		
หนี้สินหมุนเวียน		
ส่วนของหนี้สิน	124,424,800.00	8.89
เงินรับฝาก	221,806,032.44	15.85
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	240,653.24	0.02
รวมหนี้สินหมุนเวียน	346,471,485.68	24.76
หนี้สินระยะยาว	135,084,500.00	9.66
หนี้สินอื่น ๆ	6,805,785.01	0.40
รวมหนี้สิน	488,361,770.69	34.90

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการ	2541	%
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น	721,510,940.00	51.47
ทุนสำรอง	67,830,749.13	4.85
ทุนสะสมตามระเบียบ	3,055,570.91	0.22
กำไรสุทธิประจำปี	118,339,662.74	8.46
รวมทุนของสหกรณ์	910,736,922.78	65.10
รวมหนี้สินและทุน	1,399,098,693.47	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2541)

จากตารางที่ 11 แสดงสมดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541 พบว่า รายการที่เป็นสินทรัพย์หนี้สินและทุน ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่เป็น สินทรัพย์ 1,399,079,549.25 บาท ซึ่งจะเท่ากับ หนี้สิน 488,361,770.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.90 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนของสหกรณ์ 910,736,922.78 บาท คิดเป็นร้อยละ 65.09 ของ ส่วนของหนี้สินและทุน รายการในสินทรัพย์ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 1,389,079,549.25 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.28 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์ถาวร 8,709,144.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.22 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์อื่น 1,310,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของสินทรัพย์รวม ส่วนของหนี้สิน ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 346,471,485.68 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.76 ของส่วนหนี้สินและทุน หนี้สินระยะยาว 135,084,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.66 ของส่วนหนี้สินและทุน ในส่วนของทุนจะประกอบไปด้วย ทุนเรือนหุ้น 721,510,940.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.57 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสำรอง 67,830,749.13 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.85 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสะสมตามระเบียบ 3,055,570.91 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของส่วนของหนี้สินและทุน และมีกำไรสุทธิประจำปี 118,339,662.74 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.46 ของส่วนของหนี้สินและทุน

ตารางที่ 12 แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542

รายการ	2542	%
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝาก	61,870,265.45	4.47
เงินลงทุนระยะสั้น	63,000,000.00	4.55
ลูกหนี้ระยะสั้น	174,206,195.00	12.58
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	345,965.44	0.02
วัสดุคงเหลือ	228,982.24	0.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	398,318.79	0.03
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	300,049,726.92	21.66
เงินลงทุนระยะยาว	1,300,000.00	0.09
ลูกหนี้ระยะยาว	1,075,201,867.00	77.65
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	8,113,868.63	0.59
เงินมัดจำค่าโทรศัพท์	10,000.00	0.01
รวมสินทรัพย์	1,384,675,462.55	100.00
หนี้สินและทุนสหกรณ์		
ส่วนของหนี้สิน	38,000,000.00	2.74
เงินรับฝาก	294,439,172.33	21.27
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,131,531.59	0.15
รวมหนี้สินหมุนเวียน	334,570,703.92	24.16
เงินสำรองบำนาญ	3,689,140.00	0.27
รวมหนี้สิน	338,259,843.92	24.43

ตารางที่ 12 (ต่อ)

รายการ	2542	%
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น	818,335,680.00	59.10
ทุนสำรอง	79,673,103.12	5.75
ทุนสะสมตามระเบียบ	3,079,070.11	0.22
กำไรสุทธิประจำปี	145,327,756.40	10.50
รวมทุนของสหกรณ์	1,046,415,609.63	75.57
รวมหนี้สินและทุน	1,384,675,462.55	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2542)

จากตารางที่ 12 แสดงยอดของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2542 พบว่า รายการที่เป็นสินทรัพย์หนี้สินและทุน ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่เป็นสินทรัพย์ 1,384,675,462.55 บาท ซึ่งจะเท่ากับ หนี้สิน 338,259,843.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 24.43 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนของสหกรณ์ 1,046,415,609.63 บาท คิดเป็นร้อยละ 75.57 ของส่วนของหนี้สินและทุน รายการในสินทรัพย์ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 300,049,726.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.67 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์ถาวรและเงินลงทุนระยะยาว 1,084,625,736 คิดเป็นร้อยละ 88.33 ของสินทรัพย์รวม ส่วนของหนี้สิน ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 334,570,703.92 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของส่วนหนี้สินและทุน เงินสำรองบำเหน็จ 3,689,140 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.66 ของส่วนหนี้สินและทุน ในส่วนของทุนจะประกอบไปด้วยทุนเรือนหุ้น 818,335,680.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.10 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสำรอง 79,673,103.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.75 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสะสมตามระเบียบ 3,079,070.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.22 ของส่วนของหนี้สินและทุน และมีกำไรสุทธิประจำปี 145,327,756.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.50 ของส่วนของหนี้สินและทุน

ตารางที่ 13 แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543

รายการ	2543	%
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝาก	91,019,677.70	5.92
เงินลงทุนระยะสั้น	33,000,000.00	2.15
เงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์	8,833,100.00	0.57
ลูกหนี้ระยะสั้น	229,819,165.75	14.95
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,098,473.07	0.07
วัสดุคงเหลือ	160,629.34	0.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	737,019.47	0.05
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	364,668,065.33	23.72
เงินลงทุนระยะยาว	1,300,000.00	0.08
ลูกหนี้ระยะยาว	1,163,211,037.50	75.69
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	7,848,334.21	0.51
เงินมัดจำค่าโทรศัพท์	10,000.00	0.00
รวมสินทรัพย์	1,537,037,437.04	100.00
หนี้สินและทุนสหกรณ์		
ส่วนของหนี้สิน		
เงินรับฝาก	322,000,461.72	20.95
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,287,488.25	0.08
รวมหนี้สินหมุนเวียน	393,287,949.97	25.59
เงินสำรองบำนาญ	4,212,590.00	0.27
รวมหนี้สิน	397,500,539.97	25.86

ตารางที่ 13 (ต่อ)

รายการ	2543	%
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น	921,185,020.00	59.93
ทุนสำรอง	94,257,927.52	6.13
ทุนสะสมตามระเบียบ	3,363,090.11	0.22
กำไรสุทธิประจำปี	120,730,859.44	7.85
รวมทุนของสหกรณ์	1,139,536,897.07	74.14
รวมหนี้สินและทุน	1,537,037,437.04	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2543)

จากตารางที่ 13 แสดงสมดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2543 พบว่ารายการที่เป็นสินทรัพย์หนี้สินและทุน ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่เป็นสินทรัพย์ 1,537,037,437.04 บาท ซึ่งจะเท่ากับ หนี้สิน 397,500,539.97 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.86 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนของสหกรณ์ 1,139,536,897.07 บาท คิดเป็นร้อยละ 74.13 ของส่วนของหนี้สินและทุน รายการในสินทรัพย์ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 364,668,065.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.73 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์ถาวรและเงินลงทุนระยะยาว 117,2369,372 .00 คิดเป็นร้อยละ 76.18 ของสินทรัพย์รวม ส่วนของหนี้สิน ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 393,287,949.97 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.58 ของส่วนหนี้สินและทุน เงินสำรองบำเหน็จ 4,212,590.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.27 ของส่วนหนี้สินและทุน ในส่วนของทุนจะประกอบไปด้วยทุนเรือนหุ้น 921,185,020.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 59.93 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสำรอง 94,257,927.52 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.13 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสะสมตามระเบียบ 3,363,090.11 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.22 ของส่วนของหนี้สินและทุน และมีกำไรสุทธิประจำปี 120,730,859.44บาท คิดเป็นร้อยละ 7.85 ของส่วนของหนี้สินและทุน

ตารางที่ 14 แสดงงบดุลของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ. วันที่ 31 ธันวาคม 2544

รายการ	2544	%
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและเงินฝากฯ	29,432,191.51	1.94
เงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์	3,332,700.00	0.22
ลูกหนี้ระยะสั้น	238,301,855.44	15.74
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	846,400.61	0.05
วัสดุคงเหลือ	133,138.48	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	123,321.15	0.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	272,169,607.19	17.98
เงินลงทุนระยะยาว	1,300,000.00	0.08
ลูกหนี้ระยะยาว	1,233,129,792.00	81.47
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	7,078,764.37	0.47
เงินมัดจำค่าโทรศัพท์	10,000.00	0.00
รวมสินทรัพย์	1,513,688,163.56	100.00
หนี้สินและทุนสหกรณ์		
ส่วนของหนี้สิน		
เงินรับฝาก	315,050,467.55	20.81
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,079,675.87	0.14
รวมหนี้สินหมุนเวียน	349,330,143.42	23.08
เงินรับฝาก 1ปี	1,551,783.00	0.10
เงินสำรองบำเหน็จ	4,741,460.00	0.31
รวมหนี้สิน	355,623,386.42	23.49

ตารางที่ 14 (ต่อ)

รายการ	2544	%
ทุนของสหกรณ์		
ทุนเรือนหุ้น	964,287,340.00	63.71
ทุนสำรอง	107,298,346.71	7.09
ทุนสะสมตามระเบียบ	3,647,510.11	0.24
กำไรสุทธิประจำปี	82,831,580.32	5.47
รวมทุนของสหกรณ์	1,158,064,777.14	76.51
รวมหนี้สินและทุน	1,513,688,163.56	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2544)

จากตารางที่ 14 แสดงยอดของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544 พบว่ารายการที่เป็นสินทรัพย์หนี้สินและทุน ซึ่งประกอบไปด้วยรายการที่เป็นสินทรัพย์ 1,513,688,163.56 บาท ซึ่งจะเท่ากับ หนี้สิน 355,623,386.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.49 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนของสหกรณ์ 1,158,064,777.14 บาท คิดเป็นร้อยละ 76.51 ของส่วนของหนี้สินและทุน รายการในสินทรัพย์ประกอบไปด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน 272,169,607.19 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.98 ของสินทรัพย์รวม และสินทรัพย์ถาวรและเงินลงทุนระยะยาว 1,241,518,556.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 81.54 ของสินทรัพย์รวม ส่วนของหนี้สินประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียน 349,330,143.42 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.07 ของส่วนหนี้สินและทุน เงินสำรองบำนาญ 4,741,460.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.13 ของส่วนหนี้สินและทุน ในส่วนของทุนจะประกอบไปด้วยทุนเรือนหุ้น 964,287,340.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.70 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสำรอง 107,298,346.71 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.09 ของส่วนของหนี้สินและทุน ทุนสะสมตามระเบียบ 3,647,510.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.41 ของส่วนของหนี้สินและทุน และมีกำไรสุทธิประจำปี 1,158,064,777.17 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.054 ของส่วนของหนี้สินและทุน

ตารางที่ 15 แสดงบุดุลร้อยละเปรียบเทียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
วันที่ 31 ธันวาคม 2540 - 31 ธันวาคม 2544

รายการ	2540	2541	2542	2543	2544
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและเงินฝากฯ	4.65	4.43	4.47	5.92	1.94
เงินลงทุนระยะสั้น	94.52	90.26	4.55	2.15	
เงินลงทุนชั่วคราว		4.43			
เงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์				0.57	0.22
ลูกหนี้ระยะสั้น			12.58	14.95	15.74
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ		0.14	0.02	0.07	0.06
วัสดุคงเหลือ	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ	0.01	0.01	0.03	0.05	0.01
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	99.19	99.28	21.66	23.72	17.98
เงินลงทุนระยะยาว			0.09	0.08	0.08
ลูกหนี้ระยะยาว			77.65	75.69	81.47
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	0.71	0.61	0.59	0.51	0.47
เงินมัดจำค่าโทรศัพท์					
สินทรัพย์อื่น	0.10	0.09	0.01		0.00
รวมสินทรัพย์	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
หนี้สินและทุนสหกรณ์					
หนี้สินหมุนเวียน					
ส่วนของหนี้สิน	8.53	8.89	2.74	4.56	2.13
เงินรับฝาก	12.28	15.85	21.27	20.95	20.81
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.03	0.02	0.15	0.08	0.14
รวมหนี้สินหมุนเวียน	20.84	24.76	24.16	25.59	23.08

ตารางที่ 15 (ต่อ)

รายการ	2540	2541	2542	2543	2544
หนี้สินระยะยาว					
หนี้สินระยะยาว	16.51	9.66			
เงินรับฝาก 1 ปี					0.10
หนี้สินอื่น ๆ	0.49	0.48			
เงินสำรองบำนาญ			0.27	0.27	0.31
รวมหนี้สิน	37.84	34.90	24.43	25.86	23.49
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	49.21	51.47	59.10	59.93	63.71
ทุนสำรอง	4.39	4.85	5.75	6.13	7.09
ทุนสะสมตามระเบียบ	0.22	0.22	0.22	0.22	0.24
กำไรสุทธิประจำปี	8.34	8.45	10.50	7.85	5.47
รวมทุนของสหกรณ์	62.16	65.10	75.57	74.14	76.51
รวมหนี้สินและทุน	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 15 แสดงบุดุลร้อยละเปรียบเทียบของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด วันที่ 31 ธันวาคม 2540 – 31 ธันวาคม 2544 พบว่า

1. รายการที่เป็นสินทรัพย์ ประกอบไปด้วยสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวร หรือเงินลงทุนระยะยาว พบว่าในปี 2543 และ 2544 สินทรัพย์หมุนเวียนลดลงจากรายการในเงินลงทุนระยะสั้นแต่จะไปลงทุนใน เงินลงทุนระยะยาว

2. รายการที่เป็นหนี้สิน ประกอบด้วยหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินระยะยาวในการเปรียบเทียบมีอัตราร้อยละต่อส่วนของหนี้สินและทุนไม่ต่างกัน

3. รายการในส่วนที่เป็นส่วนของทุน อัตราร้อยละของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรองและทุนตามระเบียบจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ส่วนกำไรสุทธิในปี ตั้งแต่ ปี 2543 และ 2544 คงเหลือ ร้อยละ

0.54 สรุปได้ว่าเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจเกิดภาวะวิกฤตมีการลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้และเงินฝากจึงทำให้รายได้ดอกเบี้ยซึ่งเป็นรายได้หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ลดลง

4.1.2.2 วิเคราะห์จาก งบกำไรขาดทุนปี 2540 – 2544

ตารางที่ 16 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2540

งบกำไรขาดทุน	2540	%
รายได้		
ดอกเบี้ยรับ	185,679,046.25	99.67
รายได้อื่นๆ	606,424.06	0.03
รวมรายได้	186,285,470.31	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	50,253,623.69	26.97
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	17,173,279.21	9.21
เงินเดือน	2,873,945.00	1.54
เบี้ยประชุมกรรมการ	267,300.00	0.01
ค่าเบี้ยเลี้ยงยานพาหนะ	229,090.00	0.01
ค่ารับรอง	142,279.15	0.00
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	455,200.00	0.02
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	298,916.09	0.01
ดอกเบี้ยจ่ายสะสมพนักงาน	260,037.74	0.01
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	6,982,099.36	3.74
รวมค่าใช้จ่าย	78,935,770.24	42.37
กำไรสุทธิ	107,349,700.07	57.63

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540)

จากตารางที่ 16 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2540 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มียอดรายรับทั้งสิ้น 185,285,470.31 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักจากดอกเบี้ยรับ 185,679,046.25 บาท คิดเป็น 99.67 ของยอดรายรับ และมีรายได้อื่น ๆ 606,424.04 คิดเป็น 0.03 ของยอดรายรับ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 78,935,770.24 คิดเป็น 42.37 ของยอดรายรับ และมีกำไรสุทธิ 107,349,700.07 บาท คิดเป็น 57.63 ของยอดรายรับ

ตารางที่ 17 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2541

งบกำไรขาดทุน	2541	%
รายได้		
ดอกเบี้ยรับ	200,827,941.00	97.71
รายได้อื่น ๆ	4,708,300.67	2.29
รวมรายได้	205,536,241.67	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	54,181,668.22	26.36
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	18,719,944.12	9.10
เงินเดือน	2,877,720.00	1.40
เบี้ยประชุมกรรมการ	263,700.00	0.13
ค่าเบี้ยเลี้ยงยานพาหนะ	65,930.00	0.03
ค่ารับรอง	56,086.00	0.03
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	593,730.00	0.29
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ทั่วไป	198,772.97	0.09
ดอกเบี้ยจ่ายสะสมพนักงาน	291,010.08	0.14
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	9,948,017.54	4.84
รวมค่าใช้จ่าย	87,196,578.93	42.42
กำไรสุทธิ	118,339,662.74	57.58

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2541)

จากตารางที่ 17 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2541 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มียอดรายรับทั้งสิ้น 205,536,241.67 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักจากดอกเบี้ยรับ 200,827,941.00 บาท คิดเป็น 97.71 ของยอดรายรับ และมีรายได้อื่น ๆ 4,708,300.67 คิดเป็น 2.29 ของยอดรายรับ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 87,196,578.93 คิดเป็น 42.42 ของยอดรายรับ และมีกำไรสุทธิ 118,339,662.74 คิดเป็น 57.58 ของยอดรายรับ

ตารางที่ 18 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2542

งบกำไรขาดทุน	2542	%
รายได้		
ดอกเบี้ยรับ	188,094,922.94	98.52
รายได้อื่น ๆ	2,827,466.45	1.48
รวมรายได้	190,922,389.39	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืม	13,244,417.01	6.94
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	19,307,777.14	10.11
เงินเดือน	2,769,330.00	1.45
เบี้ยประชุมกรรมการ	386,400.00	0.20
ค่าเบี้ยเลี้ยงยานพาหนะ	101,183.00	0.05
ค่ารับรอง	115,513.50	0.06
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	460,570.00	0.24
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ทั่วไป	346,271.22	0.18
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	336,042.00	0.17
ดอกเบี้ยจ่ายสะสมพนักงาน	280,094.41	0.15
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	823,208.59	0.43
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	7,423,826.12	3.89
รวมค่าใช้จ่าย	45,594,632.99	23.88
กำไรสุทธิ	145,327,756.40	76.12

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2542)

จากตารางที่ 18 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2542 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มียอดรายรับทั้งสิ้น 190,922,389.39 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักจากดอกเบี๋ยรับ 188,094,922.94 บาท คิดเป็น 98.52 ของยอดรายรับ และมีรายได้อื่น ๆ 2,827,466.45 1.48 ของยอดรายรับ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 5,594,632.99 คิดเป็น 23.88 ของยอดรายรับ และมี กำไรสุทธิ 145,327,756.40 คิดเป็น 76.12 ของยอดรายรับ

ตารางที่ 19 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2543

งบกำไรขาดทุน	2543	%
รายได้		
ดอกเบี๋ยรับ	146,053,881.74	98.71
รายได้อื่น ๆ	1,910,120.50	1.29
รวมรายได้	147,964,002.24	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินกู้ยืม	778,158.19	0.53
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินรับฝาก	13,406,355.53	9.06
เงินเดือน	2,679,360.00	1.81
เบี๋ยประชุมกรรมการ	315,500.00	0.21
ค่าเบี๋ยเลี้ยงยานพาหนะ	291,503.00	0.19
ค่ารับรอง	52,442.00	0.04
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	523,450.00	0.35
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	340,046.10	0.23
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	162,697.00	0.11
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	833,603.42	0.56
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	7,850,027.56	5.31
รวมค่าใช้จ่าย	27,233,142.80	18.41
กำไรสุทธิ	120,730,859.44	81.59

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2543)

จากตารางที่ 19 แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2543 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มียอดรายรับทั้งสิ้น 147,964,002.24 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักจากดอกเบี๋ยรับ 146,053,881.74 บาท คิดเป็น 98.81 ของยอดรายรับ และมีรายได้อื่น ๆ 1,910,120.50 คิดเป็น 1.19 ของยอดรายรับ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 27,233,142.80 คิดเป็น 18.41 ของยอดรายรับ และมีกำไรสุทธิ 120,730,859.44 คิดเป็น 81.59 ของยอดรายรับ

ตารางที่ 20 แสดงงบกำไรขาดทุน ปี 2544

งบกำไรขาดทุน	2544	%
รายได้		
ดอกเบี๋ยรับ	107,243,844.67	99.68
รายได้อื่น ๆ	348,320.74	0.32
รวมรายได้	107,592,165.41	100.00
ค่าใช้จ่าย		
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินกู้ยืม	3,010,779.09	2.79
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินรับฝาก	1,228,104.84	1.14
เงินเดือน	2,917,286.21	02.71
เบี๋ยประชุมกรรมการ	223,800.00	0.21
ค่าเบี๋ยเลี้ยงยานพาหนะ	304,038.00	0.28
ค่ารับรอง	65,939.00	0.06
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	528,870.00	0.49
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	207,263.16	0.19
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่	167,410.00	0.16
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	879,329.84	0.82
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	4,227,764.95	3.93
รวมค่าใช้จ่าย	13,760,585.09	12.79
กำไรสุทธิ	82,831,580.32	77.21

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2544)

จากตารางที่ 20 แสดงงบกำไรขาดทุนปี 2544 พบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มียอดรายรับทั้งสิ้น 107,592,165.41 บาท ซึ่งเป็นรายได้หลักจากดอกเบี๋ยรับ 107,243,844.67 บาท คิดเป็น 99.68 ของยอดรายรับ และมีรายได้อื่น ๆ 348,320.74 คิดเป็น 0.32 ของยอดรายรับ ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 13,760,585.09 บาท คิดเป็น 12.79 ของยอดรายรับ และมีกำไรสุทธิ 82,831,580.32 คิดเป็น 77.21 ของยอดรายรับ

ตารางที่ 21 แสดงงบกำไรขาดทุนร้อยละ (เปรียบเทียบ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2540 – 31 ธันวาคม 2544

รายการ	2540	2541	2542	2543	2544
รายได้					
ดอกเบี๋ยรับ	99.67	97.71	98.52	98.71	99.68
รายได้อื่น ๆ	0.33	2.29	1.48	1.29	0.32
รวมรายได้	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่าย					
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินกู้ยืม	26.98	26.36	6.94	0.53	2.80
ดอกเบี๋ยจ่ายเงินรับฝาก	9.22	9.11	10.11	9.06	1.14
เงินเดือน	15.43	1.40	1.45	1.81	2.71
เบี๋ยประชุมกรรมการ	0.14	0.13	0.20	0.21	0.21
ค่าเบี๋ยเลี้ยงยานพาหนะ	0.12	0.03	0.05	0.20	0.28
ค่ารับรอง	0.08	0.03	0.06	0.04	0.06
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.24	0.29	0.24	0.35	0.49
เครื่องเขียนแบบพิมพ์ที่ใช้ไป	0.16	0.10	0.18	0.23	0.19
ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่			0.18	0.11	0.16
ดอกเบี๋ยจ่ายสะสมพนักงาน	0.14	0.14	0.15		
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์			0.43	0.56	0.82
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	3.75	4.84	3.89	5.31	3.93
รวมค่าใช้จ่าย	42.37	42.42	23.88	18.41	12.79
กำไรสุทธิ	57.63	57.58	76.12	81.59	77.21

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 21 งบกำไรขาดทุนร้อยละ เปรียบเทียบ 5 ปี (2540- 2544) พบว่า

1. รายการที่เป็นรายได้ ประกอบไปด้วยรายได้หลักคือดอกเบี้ย และรายได้อื่น ๆ
2. รายการที่ค่าใช้จ่าย พบว่าร้อยละของค่าใช้จ่ายลดลง สรุปว่าเนื่องจากการจ่าย บัณฑิตเงินเฉลี่ยให้สมาชิกลดลงและมีการลดอัตราดอกเบี้ยเนื่องจากภาวะดอกเบี้ยของตลาด
3. รายการในส่วนที่กำไรสุทธิจะสูงขึ้นเพราะได้ลดในตัวของค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าใช้จ่ายหลักคือดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและเงินปันผลเฉลี่ยคืน

4.2 การวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ได้แก่ การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ ในงบการเงินเฉลี่ย 5 ปี (2540- 2544) ตั้งแต่ 2 รายการที่มาเปรียบเทียบกับกัน เพื่อประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้ทราบสภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นเมื่อถึงกำหนด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน ในการวางแผนควบคุมกิจการ และกับเจ้าหน้าที่ระยะสั้นในการให้สินเชื่อ
2. ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน หรือความสามารถในการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ทั้งประเภทหมุนเวียน และถาวร เช่น ประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ถาวร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ และสมาชิก
3. ทำให้ทราบความสามารถในการชำระหนี้ระยะยาว และสภาพความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ว่ามีโครงสร้างเงินทุนอย่างไร มีการนำเงินทุนในแหล่งหนี้สินมาใช้ในกิจการเท่าใดหรือนำเงินมาจากเจ้าของมาใช้นาน้อยเพียงใด และทำให้ทราบถึง ความสามารถในการจ่ายเงินต้น และดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ระยะยาว และสมาชิก
4. ทำให้ทราบประสิทธิภาพในการทำกำไรต่อสินทรัพย์ และประสิทธิภาพในการทำกำไรจากการใช้เงินทุนของเจ้าของ
5. คณะกรรมการดำเนินงาน เจ้าหน้าที่ และสมาชิก ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจได้ถูกต้องมากขึ้น

ในการวิเคราะห์งบการเงินนั้น ต้องนำผลลัพธ์ที่ได้ต้องไปเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของกลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์ ในงบการเงินเฉลี่ย 5 ปี (2540 –2544) การวิเคราะห์อัตราส่วนที่นำมาใช้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จำแนกได้ ดังนี้

อัตราส่วน วัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)

$$\begin{aligned} \text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} &= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{720,645,762.34}{338,427,573.18} \\ &= 2.13 \text{ เท่า} \\ \text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} &= 0.52 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่มีสภาพคล่องมาก มีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็น 2.13 เท่าของหนี้สินหมุนเวียน ก็จึงมีความคล่องตัวสูงในการชำระหนี้ระยะสั้น

อัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ในการดำเนินงาน (Activity Ratio)

$$\begin{aligned} &= \frac{\text{รายได้}}{\text{สินทรัพย์รวมหรือสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{167,660,053.80}{338,427,573.18} \\ &= 0.12 \text{ ครั้ง} \\ \text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} &= 0.11 \text{ ครั้ง} \end{aligned}$$

จากอัตราที่ได้จะเห็นว่าความสามารถในการใช้ทรัพย์สินรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพื่อก่อให้เกิดรายได้ 0.12 ครั้ง แสดงว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ อาจมีเงินทุนที่ไม่นำไปลงทุนในทางที่ไม่ได้ผลตอบแทนตามที่ควร แต่เมื่อเทียบกับอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน

อัตราส่วนวัดการใช้หนี้สินในการประกอบการ (Leverage Ratio)

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt Ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{413,411,528.88 \times 100}{1,424,438,817.66} \\ &= 29\% \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 46\%$$

จากการคำนวณอัตราส่วนพบว่าการลงทุนในสินทรัพย์รวมของ สหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด 100 บาท ได้มาจากการก่อหนี้ เท่ากับ 29 บาท และจากทุนอีก 71 บาท อัตราส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม สูงกว่าของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ เนื่องจากมีหนี้สินน้อยกว่า และมีทุนที่สูงกว่า

2. อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อดอกเบี้ยจ่าย (time-interest earned ratio)

$$= \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{76,655,090.38}{8,260,821.41} \\ &= 2.00 \text{ เท่า} \end{aligned}$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 0.71 \text{ เท่า}$$

ผลลัพธ์ที่ได้คือ 2.00 แสดงว่ากิจการมีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยเป็น 2 เท่าของ ดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายแก่เจ้าหนี้ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการชำระดอกเบี้ย และมีความสามารถในการชำระหนี้สูงกว่าอัตราส่วนของกลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์

3. อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนกองทุน (Debt-Equity Ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินรวม} * 100}{\text{ส่วนกองทุน}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{413,411,528.88 * 100}{424,438,817.66}$$

$$= 46\%$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 85\%$$

จากการคำนวณพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีหนี้สินทั้งสิ้น 46 % ของ ส่วนของเจ้าของซึ่งน้อยกว่าอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ เจ้าหน้าที่ระยยาวของกิจการจึงมีความปลอดภัยสูงโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้คืนมีมาก

4. อัตราส่วนกองทุนต่อสินทรัพย์รวม (Equity ratio)

$$= \frac{\text{ส่วนกองทุน} * 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

$$= \frac{896,111,375.66 * 100}{1,122,003,920.86}$$

$$= 80\%$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 54\%$$

แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ดำเนินงานโดยวิธี Trading on equity หรือ leverage มาก ฝ่ายบริหารได้จัดโครงสร้างของทุนโดยใช้ทุนจากในส่วนของเงินทุนมากกว่าการกู้ยืมเงิน ถึง 80% ซึ่งเป็นอัตราส่วนที่สูงกว่าอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

อัตราส่วนวัดสมรรถภาพในการทำกำไร (Profitability Ratio)

1. อัตราส่วนกำไรสุทธิ (Profit Margin Ratio)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{รายได้}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{114,915,911.79 * 100}{167,660,053.80}$$

$$= 68\%$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 58\%$$

อัตราส่วนนี้บอกให้ทราบว่าจากยอดขายได้ 100 บาท สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีกำไรสุทธิเป็น 68 บาท ซึ่งสูงกว่าอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on Total Assets)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{114,915,911.79}{1,424,438,817.66}$$

$$= 8\%$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 6\%$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด การใช้สินทรัพย์รวมของกิจการ 100 บาท ก่อให้เกิดกำไรสุทธิ 8 บาท และมีอัตราส่วนที่สูงกว่าอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์เล็กน้อย

ความสามารถในการให้บริการแก่สมาชิก

$$1. \text{อัตราเฉลี่ยการถือหุ้นของสมาชิกต่อคน} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{811,784,200}{4,467}$$

$$= 181,400.17 \text{ บาท}$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 65,400.43 \text{ บาท}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีการถือหุ้นเฉลี่ยของสมาชิกคิดเป็น 181,400.17 บาท ต่อคน และมีอัตราส่วนที่สูงกว่าอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

$$2. \text{ อัตราเฉลี่ยการฝากเงินของสมาชิกต่อคน} = \frac{\text{เงินรับฝาก}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{262,602,361.28}{4,467}$$

$$= 58,787.18 \text{ บาท}$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 54,182.47 \text{ บาท}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีการฝากเงินเฉลี่ยของสมาชิกคิดเป็น 58,787.18 บาท ต่อคน และมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกับอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

$$3. \text{ ความสามารถในการให้บริการด้านเงินกู้} = \frac{\text{เงินให้สมาชิกกู้}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{997,691,000}{4,467}$$

$$= 223,346.99 \text{ บาท}$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 120,422.22 \text{ บาท}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีการให้บริการด้านเงินกู้แก่สมาชิกคิดเป็น 223,346.99 บาท ต่อคน และมีการให้บริการด้านเงินกู้ที่สูงกว่าของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อจำนวนสมาชิก

$$4. \text{ อัตราส่วนของเงินให้กู้ต่อทุนเรือนหุ้น} = \frac{\text{เงินให้สมาชิกกู้}}{\text{ทุนเรือนหุ้น}}$$

$$\text{แทนค่า} = \frac{997,691,000}{811,784,200}$$

$$= 1.22$$

$$\text{อัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์} = 0.84$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีเงินให้สมาชิกกู้ยืมมากกว่าจำนวนทุนเรือนหุ้น และมีอัตราส่วนที่สูงกว่าของ กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนงานประจำปี

ตารางที่ 22 แสดงการเปรียบเทียบระหว่างแผนงานประจำปีกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง

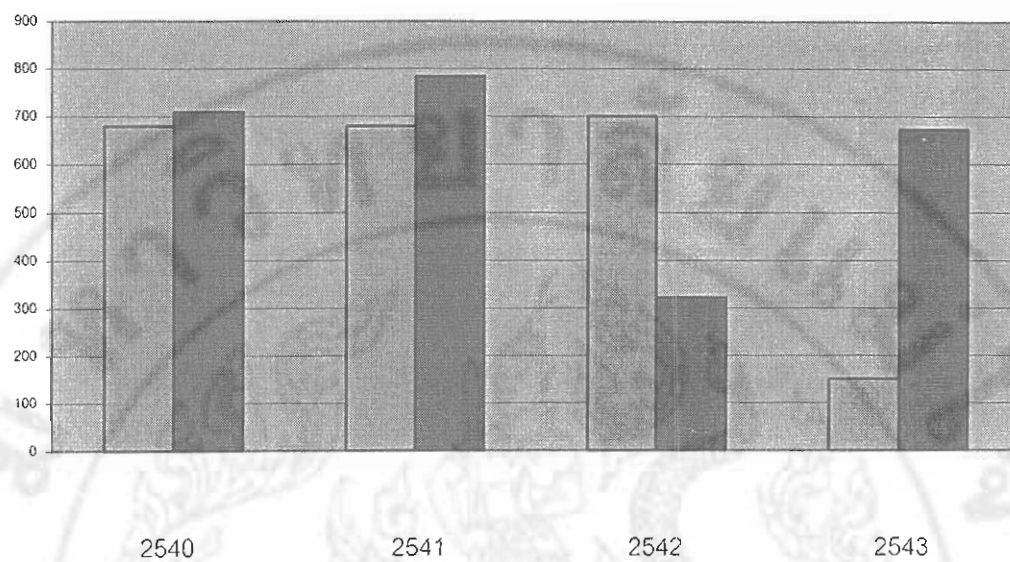
รายการ	40		41		42		43		44	
	แผน	เกิดจริง	แผน	เกิดจริง	แผน	เกิดจริง	แผน	เกิดจริง	แผน	เกิดจริง
1. แผนระดมทุน										
1.1 หุ้นสะสมรายเดือน			0.08	0.1387	0.08	0.1342	0.08	0.1275	0.05	0.0468
1.2 เงินรับฝาก			180	221.8	210	294.43	250	322	350	316.6
1.3 เงินกู้			500	487.32	470	488.36	450	338.25	100	355.62
รวม			680.08	709.26	680.08	782.92	700.08	322.13	450.05	672.27
1. แผนรายจ่าย	21.05	18.42	13.65	13.04	11.98	11.84	10.51	9.3	11.35	9.68
2. ประมาณรายได้									144.71	107.59

ที่มา: สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (2540-2544)

จากตารางที่ 22 พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ดำเนินการบริหารจัดการได้ใกล้เคียงกับแผนงานประจำปี เป็นส่วนใหญ่ ทั้งในด้านการระดมทุน ในส่วนของแผนรายจ่ายนั้นได้จ่ายค่าให้จ่ายจริงน้อยกว่าที่แผนงานประจำปีแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สามารถที่จะควบคุมค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามแผนงานประจำปีได้ และสำหรับการประมาณการรายได้ มีรายได้ที่เกิดขึ้นจริงในปี 2544 ต่ำกว่าแผนที่วางไว้ คิดเป็นร้อยละ 14.71

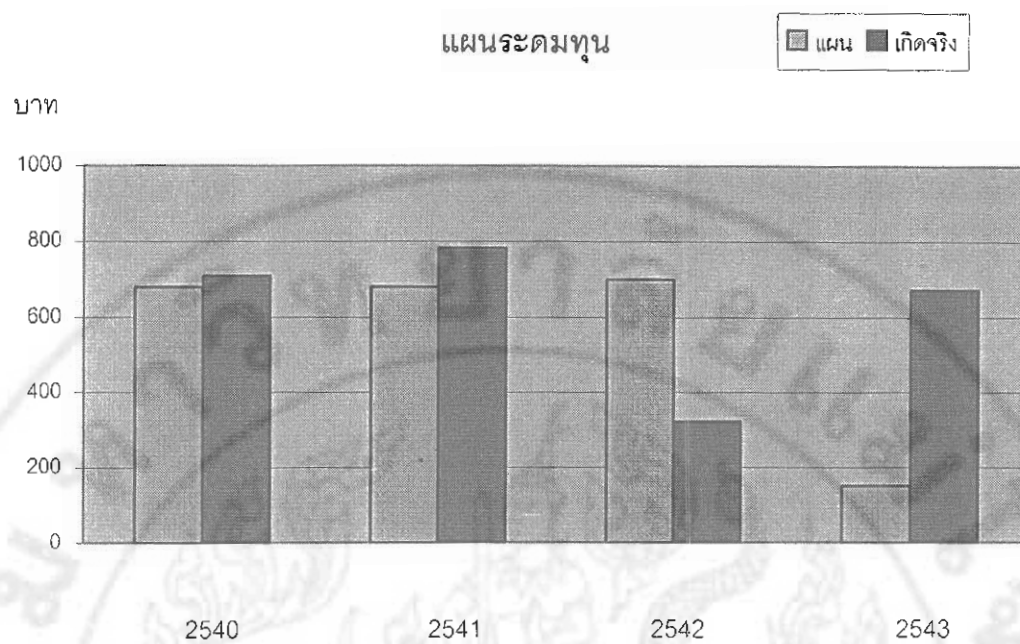
แผนระดมทุน

บาท

แผนภูมิที่ 13 แสดงแผนการระดมทุนเปรียบเทียบกับแผนประจำปี

จำนวน ๒๔๓๗
สำนักหอสมุด

แผนภูมิที่ 14 แสดงแผนค่าใช้จ่ายประจำปีเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

บทที่ 5
ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์
(RESEARCH RESULT AND DISCUSSION)

ในการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงิน ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารการเงิน และศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในการศึกษาข้อมูลได้นำข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาเป็นทั้งข้อมูลทุติยภูมิ (จากรายงานทางการเงินปี 2540-2544) และข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของ สมาชิก พนักงานและเจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งผลการวิจัยมีดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
2. ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
3. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
4. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ตารางที่ 23 ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง "สมาชิก" จำนวน 319 คน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	180	56.43
ชาย	139	43.57

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
หน่วยงานที่สมาชิกสังกัด		
สำนักงานประถมศึกษา	122	38.24
กรมอาชีวศึกษา	89	27.89
กรมสามัญศึกษา	83	26.02
สำนักงานศึกษาเอกชน	23	7.21
ข้าราชการบำนาญ	2	0.64
สถานภาพ		
สมรส	208	65.20
โสด	59	18.50
หย่าร้าง	52	16.30
อายุ		
41 – 50 ปี	150	47.02
31 – 40 ปี	89	27.90
51 – 60 ปี	53	16.61
20 – 30 ปี	25	7.84
60 ปีขึ้นไป	2	0.63

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
16,001 บาท ขึ้นไป	97	30.41
10,001 - 12,000 บาท	48	15.05
8,001 - 10,000 บาท	47	14.73
12,001 - 14,000 บาท	45	14.11
6,001 - 8,000 บาท	37	11.60
14,001 - 16,000 บาท	31	9.71
14,000 - 6,000 บาท	14	4.39
เหตุผลที่สมาชิก สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมเงินทุน	246	77.11
ต้องการกู้ยืมเงิน	235	73.66
ต้องการเงินปันผล	199	62.38
การชักชวนจากเพื่อนสมาชิก	31	9.71
การชักชวนจากพนักงานและคณะกรรมการสหกรณ์	14	4.38
รูปแบบการให้บริการ ที่สมาชิกได้ใช้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ค่าหุ้น	319	100.00
เงินกู้	230	72.10
เงินฝาก	197	61.75

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่สมาชิก ใช้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมทรัพย์	122	59.69
ความมั่นคงของสถาบัน	114	35.73
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	94	29.46
การชักชวนของสมาชิกสหกรณ์	49	15.36
การชักชวนของพนักงานและกรรมการ	10	3.13
เหตุผลที่สมาชิก กู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน	125	39.18
เพื่อชำระหนี้	107	33.54
นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	79	24.76
นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	75	23.51
ดอกเบี้ยต่ำ	70	21.94
อื่น ๆ ศึกษาต่อ	15	4.70

จากตารางที่ 23 แสดงลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง สมาชิก พบว่า จำนวนเพศหญิง มากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 56.43 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 43.57 โดยสังกัดหน่วยงาน สำนักงานประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมาคือกรมสามัญศึกษาคิดเป็นร้อยละ 26.02 และน้อยที่สุด คือข้าราชการบำนาญร้อยละ 0.64 มีสถานภาพสมรสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.20 รองลงมาคือสถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ 18.50 และน้อยที่สุดคือ สถานภาพหย่าร้างคิดเป็นร้อยละ 16.30 สมาชิกมีอายุ 41 – 50 ปีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.02 และรองลงมาคือ อายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.90 และน้อยที่สุดคืออายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.63 รายได้มากที่สุดอยู่ระหว่าง 16,000 บาท ขึ้นไป รองลงมาอยู่ระหว่าง 10,001 – 12,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.04 รายได้ 8,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.73 และ รายได้ 12,001 –

14,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14.10 ซึ่งมีอัตราร้อยละใกล้เคียงกัน และรายได้ขั้นต่ำที่สุดคือ 4,000-6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 4.39 และพบว่าเหตุผลที่สมาชิกสมัครเป็นสมาชิก มากที่สุด เพราะต้องการสะสมเงินทุนคิดเป็นร้อยละ 77.11 และรองมาคือ เพื่อต้องการกู้ยืมเงินคิดเป็นร้อยละ 73.66 และน้อยที่สุดคือจากการชักชวนของพนักงานและคณะกรรมการคิดเป็นร้อยละ 4.38 สำหรับเหตุผลที่สมาชิกกู้ยืมมากที่สุด คือนำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และ ซ่อมแซมบ้านคิดเป็นร้อยละ 39.18 รองลงมาคือนำไปชำระหนี้ คิดเป็นร้อยละ 33.54 และ น้อยที่สุดคือส่วนอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการศึกษาต่อ คิดเป็นร้อยละ 4.70 ในด้านของการใช้บริการสมาชิก จะใช้บริการด้านค่าหุ้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านเงินกู้คิดเป็น ร้อยละ 72.10 และเงินฝากคิดเป็นร้อยละ 61.75 และเหตุผลในการใช้บริการเงินฝากมากที่สุดคือต้องการสะสมทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 59.69 รองลงมาคือความมั่นคงของสถาบันคิดเป็นร้อยละ 35.73 และลำดับน้อยที่สุดคือจากการชักชวนของพนักงานและกรรมการคิดเป็นร้อยละ 3.13

ตารางที่ 24 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่และพนักงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	13	76.47
ชาย	4	23.53
หน่วยงานที่สังกัด		
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	17	100
สถานภาพ		
สมรส	12	70.59
โสด	4	23.53
หย่าร้าง	1	5.88

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20 – 30 ปี	7	41.18
31 – 40 ปี	5	29.41
51 – 60 ปี	3	17.47
41 – 50 ปี	2	11.64
รายได้		
14,001 - 16,000 บาท	7	41.18
8,001 - 10,000 บาท	6	35.29
10,001 - 12,000 บาท	2	11.77
4,000 - 6,000 บาท	1	5.88
6,001 - 8,000 บาท	1	5.88
เหตุผลที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมเงินทุน	17	100.00
ต้องการกู้ยืมเงิน	1	82.35
ต้องการเงินปันผล	8	47.06
รูปแบบการใช้บริการที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน ได้ใช้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ค่าหุ้น	17	100.00
เงินกู้	15	88.24
เงินฝาก	15	88.24

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน ใช้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมทรัพย์	12	70.59
ความมั่นคงของสถาบัน	9	52.94
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	9	52.94
เหตุผลที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน กู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
เพื่อชำระหนี้	10	58.82
นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน	10	58.82
นำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	6	35.29
ดอกเบี้ยต่ำ	3	17.64
นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	2	11.76
อื่น ๆ	1	5.88

จากตารางที่ 24 แสดงลักษณะของ เจ้าหน้าที่และพนักงาน จำนวน 17 คน จำนวนเพศหญิงมากกว่าเพศชายคิดเป็นร้อยละ 76.47 และเพศชายร้อยละ 23.53 โดยสังกัดหน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สถานภาพสมรสแล้วมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือโสด คิดเป็น 23.53 และน้อยที่สุดคือ หย่าร้างคิดเป็นร้อยละ 5.88 อายุมากที่สุดอยู่ระหว่าง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.18 และรองลงมาคือ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.41 และน้อยที่สุดคือ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.64 รายได้มากที่สุดคือ 14,000 – 16,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.18 รองลงมาคือ 8,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.29 และอันดับ น้อยสุดคือ 4,000 –8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 5.88 และพบว่าเหตุผลที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน สมัครเป็นสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะ ต้องการสะสมเงินทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 และรองลงมาคือ เพื่อต้องการกู้ยืมเงินคิดเป็นร้อยละ 82.35 และน้อยที่สุดคือต้องการเงินปันผลคิดเป็นร้อยละ 47.06 สำหรับเหตุผลที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน กู้ยืมมากที่สุดเนื่องจาก นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์

และซ่อมแซมบ้าน และชำระหนี้คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาคือดอกเบี้ยต่ำคิดเป็นร้อยละ 17.64 และน้อยที่สุดคือส่วนอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 5.88 และเหตุผลในการใช้บริการเงินฝากมากที่สุดคือ ต้องการสะสมทรัพย์สินคิดเป็นร้อยละ 70.59 รองลงมาคือความมั่นคงของสถาบันและ ดอกเบี้ยที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 52.94

ตารางที่ 25 ลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	14	93.33
หญิง	1	6.67
หน่วยงานที่สังกัด		
สำนักงานประถมศึกษา	9	60.00
กรมสามัญศึกษา	3	20.00
หน่วยงานอื่น ๆ	2	13.33
กรมอาชีวศึกษา	1	6.67
สถานภาพ		
สมรส	13	86.67
หย่าร้าง	2	1.33
อายุ		
51 – 60 ปี	9	60.00
41 – 50 ปี	6	40.00

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
16,001 บาท ขึ้นไป	15	100.00
เหตุผลที่คณะกรรมการดำเนินงาน สมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมเงินทุน	15	100.00
ต้องการกู้ยืมเงิน	10	66.66
ต้องการเงินปันผล	8	53.33
การชักชวนจากเพื่อนสมาชิก	1	6.66
รูปแบบการให้บริการที่คณะกรรมการดำเนินงาน ได้ให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ค่าหุ้น	15	100.00
เงินฝาก	12	80.00
เงินกู้	10	66.66
เหตุผลที่คณะกรรมการดำเนินงาน ให้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
ต้องการสะสมทรัพย์	12	80.00
ความมั่นคงของสถาบัน	9	60.00
ดอกเบี้ยที่ได้รับ	8	53.33
เหตุผลที่คณะกรรมการดำเนินงาน กู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด		
เพื่อชำระหนี้	8	53.33
ดอกเบี้ยต่ำ	5	33.33
นำไปซื้อสิ่งหาทรัพย์สินและซ่อมแซมบ้าน	5	33.33
นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	3	20.00
นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก	1	6.67
อื่นๆ	1	6.67

จากตารางที่ 25 แสดงลักษณะของกลุ่มคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์
 ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จำนวน 15 คน จำนวนเพศชายมากกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 93.33
 และเพศหญิงร้อยละ 6.67 โดยสังกัดหน่วยงานสำนักงานประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
 60.00 และรองลงมาคือ กรมสามัญศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.00 และกรมอาชีวศึกษาน้อยที่สุด
 คิดเป็นร้อยละ 6.67 สถานภาพสมรสมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 86.67 และสถานภาพหย่าร้างคิด
 เป็นร้อยละ 3.33 อายุมากที่สุดคือ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาคือ 41 – 50 ปี คิด
 เป็นร้อยละ 40.00 รายได้ 16,001 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00 และพบว่าเหตุผลที่
 คณะกรรมการดำเนินงาน สมัครเป็นสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะต้องการสะสม
 เงินทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 และรองลงมาคือ เพื่อต้องการกู้ยืมเงินจำนวนคิดเป็นร้อยละ
 66.66 และน้อยที่สุดคือการชักชวนจากเพื่อนสมาชิกคิดเป็นร้อยละ 6.66 สำหรับเหตุผลที่คณะ
 กรรมการดำเนินงาน กู้ยืมเนื่องจากนำไปชำระหนี้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาคือนำ
 ไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน และกู้เพราะดอกเบี้ยต่ำคิดเป็น ร้อยละ 33.33 และน้อย
 ที่สุดคือนำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวกและส่วนอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 6.67 เหตุผลในการใช้
 บริการเงินฝากมากที่สุดคือ ต้องการสะสมทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือความมั่นคง
 ของสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และน้อยที่สุดคือดอกเบี้ยที่ได้รับคิดเป็นร้อยละ 53.33

2. ประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ตารางที่ 26 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของสมาชิก ต่อการศึกษา

ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	สมาชิก (N=319)		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D	
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน			
● ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี	3.73	0.74	มาก
● การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.62	0.93	มาก
● สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน	3.76	0.77	มาก
	3.78	0.75	มาก
● ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก ทู่นของ สหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก	3.79	1.04	มาก
● กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.84	0.71	มาก
● ความสามารถในการหากำไร	3.76	0.63	มาก
● ความสามารถในการดำเนินงาน	3.73 3.75	0.74	มาก
● ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกฯ ได้รับ		0.89	มาก
● ความรับผิดชอบต่อสมาชิก โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ	3.67	0.74	มาก
● ความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่และพนักงาน โดยพิจารณาจาก สวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และพนักงานได้รับ			
คะแนนเฉลี่ยรวม	3.74	0.80	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่าระดับความคิดเห็นของสมาชิก เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ความสามารถในการหากำไร ($\bar{X} = 3.84$, S.D=0.71) ลำดับที่สองคือ กำไรสุทธิ

ต่อหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 3.79$, S.D=1.04) ลำดับรองลงมาคือ ความก้าวหน้าในการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก ของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก ($\bar{X} = 3.78$, S.D=0.75) และลำดับต่ำสุดคือ การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 3.62$, S.D=0.93)

ตารางที่ 27 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน

ต่อการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	เจ้าหน้าที่และพนักงาน		ระดับความคิดเห็น
	(N=17)		
	$\bar{X}$	S.D	
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน			
• ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี	4.35	0.49	มาก
• การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.00	0.00	มาก
• สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน	4.11	0.60	มาก
• ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก ของ สหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก	4.00	0.50	มาก
• กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.84	0.73	มาก
• ความสามารถในการหากำไร	3.64	0.60	มาก
• ความสามารถในการดำเนินงาน	3.70	0.58	มาก
• ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ	4.11	0.60	มาก
• ความรับผิดชอบต่อสมาชิกฯ โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ	3.94	1.19	มาก
• ความรับผิดชอบต่อ เจ้าหน้าที่และพนักงาน โดยพิจารณาจาก สวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และพนักงานได้รับ	3.23	1.03	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	3.89	0.63	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่าระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.35$, S.D = 0.49) ลำดับที่สองคือ ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ และสภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน ($\bar{X} = 4.11$, S.D=0.06) และลำดับต่ำสุดคือ ความรับผิดชอบต่อนักงาน โดยพิจารณาจาก สวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่พนักงานได้รับ ($\bar{X} = 3.23$, S.D=1.03)

ตารางที่ 28 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	คณะกรรมการดำเนินงาน		ระดับความคิดเห็น
	(N=15)		
	$\bar{X}$	S D	
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน			
● ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี	3.53	0.74	มาก
● การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.26	0.93	มาก
● สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน	4.33	0.77	มาก
● ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก ทุนของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก	3.93	0.75	มาก
● กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์	3.86	1.04	มาก
● ความสามารถในการหากำไร	3.86	0.71	มาก
● ความสามารถในการดำเนินงาน	3.93	0.63	มาก
● ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ	4.13	0.74	มาก
● ความรับผิดชอบต่อสมาชิกโดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ	4.20	0.89	มาก
● ความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่และ โดยพิจารณาจากสวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่พนักงานได้รับ	3.93	0.74	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	3.99	0.70	มาก

จากตารางที่ 28 พบว่าระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน เกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน ($\bar{X} = 4.33$, $S.D = 0.77$) ลำดับที่สองคือ การบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ($\bar{X} = 4.26$, $S.D = 0.93$) ลำดับรองลงมาคือ ความรับผิดชอบต่อสมาชิก โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ ($\bar{X} = 4.20$, $S.D = 0.89$) และลำดับต่ำสุดคือ ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ($\bar{X} = 3.53$, $S.D = 0.74$)

การทดสอบสมมติฐาน

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามาจากประชากร 3 กลุ่ม จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่างโดยทดสอบค่า t - test เพื่อหาความแปรปรวนของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง สมาชิก พนักงานเจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการดำเนินงาน ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่โดยกำหนดค่า $\alpha = 0.05$ และมีสมมติฐานในการทดสอบคือ

H_0 = ความคิดเห็นของสมาชิกทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

H_1 = ความคิดเห็นของสมาชิกทั้ง 3 กลุ่มที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

μ_1 = ความคิดเห็นของสมาชิกต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

μ_2 = ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

μ_3 = ความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3$$

โดยผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.73	.74	6.51	.002
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	4.35	.49		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.53	.63		
รวม	351	3.76	.74		

ตารางที่ 30 แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova

สมาชิกกลุ่มที่ 1 (I)	สมาชิกกลุ่มที่ 2 (J)	Mean different (I-J)	S.D	Sig.
สมาชิก	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.6194	0.1820	.003
สมาชิก	คณะกรรมการดำเนินงาน	0.2002	0.3934	.585
คณะกรรมการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.8196	0.2590	.007

จากตารางที่ 29 และ 30 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ด้านความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า มีเพียง 2 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ยของ

เจ้าหน้าที่และพนักงาน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของสมาชิก และ ค่าเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการดำเนินงาน

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.63	.93	4.775	.009
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	4.00	.00		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	4.27	.70		
รวม	351	3.67	.91		

ตารางที่ 32 แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova

สมาชิกกลุ่มที่ 1 (I)	สมาชิกกลุ่มที่ 2 (J)	Mean different (I-J)	S.D	Sig.
สมาชิก	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.3730	0.2247	.253
สมาชิก	คณะกรรมการดำเนินงาน	0.6397	0.2385	.028
คณะกรรมการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.2667	0.3198	.707

จากตารางที่ 31 และ 32 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงานสมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินด้านการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และพบว่าระดับ

ความคิดเห็นของ คณะกรรมการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่และพนักงาน และสมาชิก ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการดำเนินงาน สูงกว่า ค่าเฉลี่ยสมาชิก

ตารางที่ 33 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านสภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.76	.77	5.524	.004
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	4.11	.60		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	4.33	.82		
รวม	351	3.80	.77		

ตารางที่ 34 แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova

สมาชิกกลุ่มที่ 1 (I)	สมาชิกกลุ่มที่ 2 (J)	Mean different (I-J)	S.D	Sig.
สมาชิก	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.3559	0.1901	.175
สมาชิก	คณะกรรมการดำเนินงาน	0.5716	0.2018	.019
คณะกรรมการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.2157	0.2706	.728

จากตารางที่ 33 และ 34 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อ ประสิทธิภาพ การบริหารการเงินด้านสภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ พบว่าระดับ ความคิดเห็นของ คณะกรรมการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่และพนักงาน และสมาชิก ตามลำดับ แต่เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่ามีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการดำเนินงาน สูงกว่า ค่าเฉลี่ย สมาชิก

ตารางที่ 35 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะ กรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ครูแพร่ จำกัด ในด้านความก้าวหน้าการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก เงินของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.79	.75	.912	.403
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	4.00	.50		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.93	.70		
รวม	351	3.80	.74		

จากตารางที่ 35 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการ บริหารการเงิน ด้านความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก เงินของสหกรณ์ และอัตรา ส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิก แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 36 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านกำไรสุทธิต่อหุ้น

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.80	1.04	.035	.966
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	3.82	.73		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.87	.52		
รวม	351	3.80	1.01		

จากตารางที่ 36 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินด้านความก้าวหน้ากำไรสุทธิต่อหุ้น ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความสามารถในการหาทำไร

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.84	.72	.626	.535
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	3.64	.61		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.86	.52		
รวม	351	3.83	.70		

จากตารางที่ 37 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินด้านความสามารถในการหาทำไร แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 38 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความสามารถในการดำเนินงาน

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.78	.64	.563	.570
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	3.71	.59		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.93	.88		
รวม	351	3.77	.65		

จากตารางที่ 38 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินด้านความสามารถในการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 39 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.74	.74	4.031	.09
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	4.12	.60		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	4.13	.74		
รวม	351	3.77	.74		

จากตารางที่ 39 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินด้านความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 40 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงานที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในด้านความรับผิดชอบต่อสมาชิก โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝาก เงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.75	.89	2.005	.136
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	3.94	1.20		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	4.20	.68		
รวม	351	3.78	.91		

จากตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ด้านความรับผิดชอบต่อสมาชิก โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้ รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 41 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะ

กรรมการดำเนินงาน ที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์
ครูแพร่ จำกัด ในด้านความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่และพนักงาน โดยพิจารณาจาก
สวัสดิการ และผลตอบแทนต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และพนักงาน ได้รับ

สถานภาพ	จำนวน	Mean	S.D	F	Sig.
สมาชิก	319	3.67	.75	3.619	.028
เจ้าหน้าที่และพนักงาน	17	3.24	1.03		
คณะกรรมการดำเนินงาน	15	3.93	.80		
รวม	351	3.66	.77		

ตารางที่ 42 แสดงผลการศึกษา ความแตกต่างของความคิดเห็น โดยใช้ Anova

สมาชิกกลุ่มที่ 1 (I)	สมาชิกกลุ่มที่ 2 (J)	Mean different (I-J)	S.D	Sig.
สมาชิก	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.4187	0.1906	.072
สมาชิก	คณะกรรมการดำเนินงาน	0.2594	0.2023	.441
คณะกรรมการดำเนินงาน	เจ้าหน้าที่และพนักงาน	0.6980	0.2713	.038

จากตารางที่ 41 และ 42 พบว่าค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน
สมาชิก และคณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ที่มีต่อ ประสิทธิภาพ
การบริหารการเงินด้านความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่และพนักงาน โดยพิจารณาจาก สวัสดิการ
และผลตอบแทนต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่และพนักงานได้รับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 และพบว่าระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด รองลง
มาคือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และเจ้าหน้าที่และพนักงาน ตามลำดับ แต่

เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งได้แก่ ค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการดำเนินงาน สูงกว่าค่าเฉลี่ยของเจ้าหน้าที่และพนักงาน

3. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

3.1 ปัจจัยภายใน

ตารางที่ 43 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของสมาชิก ที่มีต่อปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของ สหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของ สหกรณ์ อย่างสม่ำเสมอ	3.79	0.69 0.64	มาก
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม	3.63	0.72 0.68	มาก
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน	3.62		มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.68		มาก

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ข. คุณภาพของบุคลากร			
• ถือหุ้นและฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ	4.06	0.75	มาก
• ให้การอุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ	3.68	0.82	มาก
• ให้การสนับสนุนและร่วมมือกับสหกรณ์ทุกครั้งเมื่อ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ร้องขอ	3.85	0.76	มาก
• เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกและประชุมใหญ่ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ด้วยตนเองทุกครั้ง	3.39	0.84	ปานกลาง
• ได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถเข้ามาบริหารงาน	3.72	0.98	มาก
• ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบปฏิบัติและนโยบายของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสมบูรณ์	3.92	0.79	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.77	0.82	มาก
ค. คุณภาพของทรัพยากร			
• มีการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการให้บริการแก่สมาชิก	3.65	0.89	มาก
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการของสมาชิก	3.78	0.73	มาก
• จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิก	3.59	0.98	มาก
• เจ้าหน้าที่และพนักงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับบริการของสมาชิก	3.75	0.76	มาก
• คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของสมาชิก	3.84	0.67	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.66	0.64	มาก

ตารางที่ 43 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ง. ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน			
- ทุนดำเนินการ	3.79	1.11	มาก
- เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน	3.84	0.72	มาก
- พนักงานและเจ้าหน้าที่	3.75	0.63	มาก
- คณะกรรมการดำเนินงาน	3.82	0.72	มาก
● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก			
- ข้อกำหนดของกฎหมาย	3.75	0.90	มาก
- คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ)	3.63	0.74	มาก
- สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน	3.77	0.77	มาก
- สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	3.65	0.86	มาก
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร	3.61	0.89	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.73	0.81	มาก
จ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
● สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็ว	3.62	1.03	มาก
● คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำกัด มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน			
● สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ	3.58	0.77	มาก
● หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน	3.71	0.89	
ด้านการให้บริการของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.44	0.93	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.58	0.90	มาก

จากตารางที่ 43 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิก ต่อปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ คุณภาพของบุคลากร ($\bar{X} = 3.77$, S.D=0.82) อันดับที่สองคือ ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ($\bar{X} = 3.73$, S.D=0.81) และอันดับรองลงมาคือคุณภาพของทรัพยากร ($\bar{X} = 3.68$, S.D=0.64) และอันดับต่ำสุดคือ ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 3.58$, S.D=0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของลำดับแรก พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด คือถือหุ้นและฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.06$, S.D=0.75) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการอุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.68$, S.D=0.82) ในลำดับที่สองเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด คือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน โดยเฉพาะเรื่อง เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน ($\bar{X} = 3.84$, S.D=0.72) และคณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.82$, S.D=0.72)

ตารางที่ 44 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=17	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของ สหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ	3.88	0.48	มาก
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม	3.70	0.46	มาก
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน	3.82	0.63	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.80	.052	มาก
ข. คุณภาพของบุคลากร			
• รับผิดชอบโดยตรงต่อรายรับ - รายจ่ายของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	4.17	0.39	มาก
• ได้จัดทำรายงานการเงิน และการปฏิบัติงานเป็นระยะ ตามแผนงานและนโยบาย ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	4.05	0.55	มาก

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=17	S.D.	ระดับความคิดเห็น
มีการจัดทำระบบบัญชีได้อย่างถูกต้อง	4.23	0.43	มาก
ได้ดำเนินการให้บริการแก่สมาชิกในทุก ๆ ด้าน	4.23	0.43	มาก
เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก กับ สหกรณ์ออมทรัพย์ ครูแพร่ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด กับบุคคลภายนอก	4.05	0.55	มาก
$\bar{X}$ รวม =			
ค. คุณภาพของทรัพยากร			
มีการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการให้บริการ แก่สมาชิก	4.15	.047	มาก
พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการ ของสมาชิก	4.17	0.72	มาก
จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิก			
พนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับ บริการของสมาชิก	4.58	0.50	มาก
คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของ สมาชิก	3.29	0.98	มาก
$\bar{X}$ รวม =			
ง. ด้านสภาพแวดล้อม			
ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับบริการจากสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.76	0.90	มาก
- ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน - ทุนดำเนินการ - เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน - พนักงานและเจ้าหน้าที่ - คณะกรรมการดำเนินงาน	3.88	0.78	มาก
	4.05	1.08	มาก
	4.17	0.80	มาก
	3.82	0.72	มาก
	3.70	0.91	มาก

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=17	S.D.	ระดับความคิดเห็น
- ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก - ข้อกำหนดของกฎหมาย 3.94 0.56 มาก - คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ) 3.58 0.71 มาก - สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน 3.70 0.77 มาก - สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ 3.76 0.75 มาก - การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร 3.94 0.82 มาก $\bar{X}$ รวม = 3.78 0.72 มาก			
จ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	4.17 0.39 มาก		
• สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็ว 3.52 0.62 มาก • คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน 3.82 0.72 มาก • สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ 3.47 0.79 มาก • หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านการให้บริการของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด $\bar{X}$ รวม = 3.77 0.63 มาก			

จากตารางที่ 44 พบว่า ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ คุณภาพของบุคลากร ($\bar{X} = 4.16$, S.D=0.47) อันดับที่สองคือ คุณภาพของทรัพยากร ($\bar{X} = 4.08$, S.D=0.78) และอันดับรองลงมา คือ การวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน ($\bar{X} = 3.80$, S.D=0.52) และอันดับต่ำสุดคือ ด้านปัญหาภายในของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 3.77$, S.D=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของลำดับแรกพบว่าเจ้าหน้าที่และพนักงาน ให้ความสำคัญมากที่สุด คือมีการจัดทำระบบบัญชีได้อย่างถูกต้อง และได้ดำเนินการให้บริการแก่สมาชิกในทุก ๆ ด้าน ($\bar{X} = 4.23$, S.D=0.43) และที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการได้จัดทำรายงานการเงิน และการปฏิบัติงาน

เป็นระยะ ตามแผนงานและนโยบาย ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด กับบุคคลภายนอก ($\bar{X} = 4.05$, S.D=0.55) ในลำดับที่สอง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าเจ้าหน้าที่และพนักงานให้ความสำคัญมากที่สุด คือพนักงานและ เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการขอรับบริการของสมาชิก ($\bar{X} = 4.58$, S.D=0.50) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิก ($\bar{X} = 3.29$, S.D=0.98)

ตารางที่ 45 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ของ คณะกรรมการดำเนินงาน ต่อปัจจัยภายในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหาร การเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=15	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.59	มาก
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม	4.00	0.24	มาก
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน	4.13	0.74	มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.13	0.52	มาก
ข. คุณภาพของบุคลากร			
• ได้เข้าร่วมประชุมกรรมการอย่างสม่ำเสมอ	4.33	0.29	มาก
• ได้มีการพิจารณากำหนดนโยบายของสหกรณ์	3.46	1.24	มาก
• ได้มีการพิจารณาดำเนินการจ้างและเลิกจ้างเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.46	1.24	มาก
• ได้ดำเนินการตรวจตรา ควบคุม แนะนำ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ	4.07	0.79	มาก
• ได้มีการพิจารณาการดำเนินงานด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการให้บริการแก่สมาชิกในด้านต่อไปนี้			
- การรับสมาชิก และการลาออก	4.13	0.23	มาก
- การขอกู้ยืมเงินของสมาชิก	4.26	0.79	มาก

ตารางที่ 45 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=15	S.D	ระดับความ คิดเห็น
- การกำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสมาชิก	4.33	0.63	มาก
- การจัดทำงบดุล เพื่อให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจ	3.93	0.79	มาก
- การพิจารณา การฝากเงินหรือการลงทุนของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.86	0.23	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.89	0.92	มาก
ค. คุณภาพของทรัพยากร			
• มีการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการให้บริการ แก่สมาชิก	4.27	0.59	มาก
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการ ของสมาชิก	4.00	0.59	มาก
• จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิก	4.00	0.65	มาก
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับ บริการของสมาชิก	3.73	0.65	มาก
• คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของ สมาชิก	4.13	0.59	มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.02	0.61	มาก
ง. ด้านการจัดการของสหกรณ์ฯ			
• มีกระบวนการวางแผนการดำเนินงานอย่างถูกต้อง	3.93	0.23	มาก
• สามารถจัดโครงสร้างขององค์กรอย่างเหมาะสม	4.06	0.23	มาก
• มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรขององค์กร อย่างเหมาะสม	4.00	0.79	มาก
• มีวิธีการอำนวยการและการประสานงานภายในองค์กร	3.86	0.24	มาก
• มีการควบคุม และติดตามประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	4.27	0.91	มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.02	0.48	มาก

ตารางที่ 45 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=15	S.D.	ระดับความ ความเห็น
จ. ด้านสภาพแวดล้อม			
ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน			
- ทุนดำเนินการ			
- เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน	4.26	0.59	มาก
- พนักงานและเจ้าหน้าที่	3.96	0.96	มาก
- คณะกรรมการดำเนินงาน	4.06	0.79	มาก
● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก	4.06	0.79	มาก
- ข้อกำหนดของกฎหมาย			
- คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ)	3.93	0.96	มาก
- สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน	3.60	1.05	มาก
- สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ	3.96	0.63	มาก
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร	4.00	0.53	มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.00	0.53	มาก
	3.89	0.74	มาก
ฉ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ฯ			
● สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็ว	3.93	0.75	มาก
● คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน	4.06	0.23	มาก
● สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ	4.06	0.59	มาก
● หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านการให้บริการของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.93	0.59	มาก
$\bar{X}$ รวม =			
	3.99	0.54	มาก

จากตารางที่ 45 พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงาน ต่อปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ การวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน ($\bar{X} = 4.13$, S.D=0.52) อันดับที่สองคือ ด้านการจัดการของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 4.02$, S.D=0.48) และอันดับรองลงมา คือ คุณภาพของทรัพยากร ($\bar{X} = 4.02$, S.D=0.61) และอันดับต่ำสุดคือ ด้านสภาพแวดล้อม ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 3.89$, S.D=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของลำดับแรก พบว่าคณะกรรมการดำเนินงาน ให้ความสำคัญมากที่สุด คือมีการจัดหาทุนมาลงทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 4.27$, S.D=0.59) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการบริหารสินทรัพย์หรือจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.00$, S.D=0.24) ในลำดับที่สอง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าคณะกรรมการดำเนินงานให้ความสำคัญมากที่สุด คือการพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสมาชิก ($\bar{X} = 4.33$, S.D=0.63) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการพิจารณาการฝากเงินหรือการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 3.86$, S.D=0.23)

3.2 ปัจจัยภายนอก

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกในส่วนของปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวังของสมาชิก

3.2.1 สภาพปัจจุบัน

ตารางที่ 46 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในสภาพปัจจุบันของสมาชิก ด้านปัจจัยภายนอกจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ก. ทัศนคติของสมาชิก			
● ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	3.48	0.52	ปานกลาง
● ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ	3.19	0.69	ปานกลาง
● ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร	3.39	0.80	ปานกลาง
● ต่อการให้บริการของ เจ้าหน้าที่และพนักงาน	3.42	0.72	ปานกลาง
● ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.38	0.65	ปานกลาง
$\bar{X}$ รวม =	3.37	0.67	ปานกลาง
ข. ความต้องการของสมาชิก			
● สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
- เงินปันผลจากหุ้น	3.38	0.60	ปานกลาง
- ดอกเบี้ยเงินฝาก	3.33	0.68	ปานกลาง
- เงินปันผลเฉลี่ยคืน	3.42	0.59	ปานกลาง
● สมาชิกได้รับสวัสดิการต่อไปนี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
- ทุนการศึกษาของบุตรหลาน	3.49	0.82	ปานกลาง
- การประกันชีวิต	3.59	0.77	มาก
- ดอกเบี้ยเงินกู้	3.39	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
- รางวัลพิเศษ	3.42	0.89	ปานกลาง
- โอกาสในการกู้ยืมเงิน	3.59	0.87	มาก
• สมาชิกได้รับบริการในรอบ 1 เดือน	3.36	0.90	ปานกลาง
• สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.52	0.86	มาก
• สมาชิกได้รับคำแนะนำในการให้บริการจากเจ้าหน้าที่และพนักงาน	3.77	0.86	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.49	0.81	ปานกลาง
ค. ความพึงพอใจของสมาชิก			
• ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	3.66	0.63	มาก
• ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ	3.51	0.67	มาก
• ต่อการได้รับข้อมูลข่าว	3.66	0.75	มาก
• ต่อการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่	3.56	0.67	มาก
• ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.91	0.78	มาก
$\bar{X}$ รวม =	3.62	0.69	มาก
ง. พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก			
• ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	3.66	0.70	มาก
• ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ	3.76	0.70	มาก
• ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร	3.90	0.83	มาก
• ต่อการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่	3.90	0.83	มาก
ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.38	0.80	ปานกลาง
$\bar{X}$ รวม =	3.82	0.77	มาก

จากตารางที่ 46 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิก ต่อปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก ($\bar{X} = 3.82$, S.D=0.77) อันดับที่สองคือ ด้านความพึงพอใจของสมาชิก ($\bar{X} = 3.82$, S.D=0.77) และอันดับรองลงมา คือความต้องการของสมาชิก ($\bar{X} = 3.49$, S.D=0.81) และอันดับต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติของสมาชิก ($\bar{X} = 3.37$, S.D=0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของลำดับแรก พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด คือได้รับการบริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่ และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.90$, S.D=0.83) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.38$, S.D=0.80) ในลำดับที่สอง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด คือการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.91$, S.D=0.78) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการการได้รับสวัสดิการในส่วนที่สมาชิกควรจะได้รับ ($\bar{X} = 3.51$, S.D=0.67)

3.2.2 สภาพคาดหวัง

ตารางที่ 47 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็น ในสภาพคาดหวังของสมาชิก ด้านปัจจัยภายนอก จำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ก. ทัศนคติของสมาชิก			
• ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	4.17	0.52	มาก
• ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ	4.20	0.43	มาก
• ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร	4.31	0.50	มาก
• ต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่และพนักงาน	4.21	0.55	มาก
• ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	4.09	0.59	มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.19	0.52	มาก
ข. ความต้องการของสมาชิก			
• สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนต่อไปนี้จาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
- เงินปันผลจากหุ้น	4.08	0.63	มาก
- ดอกเบี้ยเงินฝาก	4.04	0.59	มาก
- เงินปันผลเฉลี่ยคือ	4.08	0.55	มาก
• สมาชิกได้รับสวัสดิการต่อไปนี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด			
- ทุนการศึกษาของบุตรหลาน	4.18	0.75	มาก
- การประกันชีวิต	4.25	0.65	มาก
- ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม	4.07	0.59	มาก
- รางวัลพิเศษ	4.12	0.81	มาก
- โอกาสในการกู้ยืมเงิน	1.19	0.84	มาก

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ประเภทความคิดเห็น	$\bar{X}$ N=319	S.D.	ระดับความคิดเห็น
- สมาชิกได้รับการบริการในรอบ 1 เดือน - สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด - สมาชิกได้รับคำแนะนำในการให้บริการจากพนักงานและ เจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	3.84 4.05 4.27	1.01 0.79 0.87	มาก มาก มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.07	0.79	มาก
ค. ความพึงพอใจของสมาชิก			
- ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน - ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วน of สมาชิกที่ควรจะได้รับ - ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร - ต่อการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่ - ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	4.18 4.07 4.27 4.04 4.14	0.73 0.62 0.71 0.68 0.66	มาก มาก มาก มาก มาก
$\bar{X}$ รวม =	4.13	0.68	มาก
ง. พฤติกรรมภายหลังการได้รับการบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก			
ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทน	3.97	0.72	มาก
ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วน of สมาชิกที่ควรจะได้รับ	3.76	0.80	มาก
ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร	4.01	0.71	มาก
ต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่และพนักงาน ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.93	0.79	มาก
$\bar{X}$ รวม =			

จากตารางที่ 47 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิก ต่อปัจจัยภายนอกในสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลำดับแรกคือ ทศนคติของสมาชิก ($\bar{X} = 4.19$, S.D=0.52) อันดับที่สองคือ ด้านความพึงพอใจของสมาชิก ($\bar{X} = 4.13$, S.D=0.68) และอันดับรองลงมาคือ ความต้องการของสมาชิก ($\bar{X} = 4.07$, S.D=0.68) และอันดับต่ำสุดคือ พฤติกรรมภาย

หลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ($\bar{X} = 4.00$, S.D=0.74) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของลำดับแรก พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญมากที่สุด คือการได้รับข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.31$, S.D=0.50) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.09$, S.D=0.59) ในลำดับที่สอง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญที่สุด คือการได้รับข้อมูลข่าว ($\bar{X} = 4.27$, S.D=0.71) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการให้บริการของเจ้าหน้าที่และพนักงาน

ในการวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้ศึกษาตัวแปรต้นของการวัดประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด นั้นมีด้านปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ดังจึงได้มีการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยดังกล่าว โดยทดสอบค่า t -test เพื่อหาความแปรปรวน ของคะแนนเฉลี่ยภายใต้เส้นโค้ง ระหว่างปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันของสมาชิกกับปัจจัยภายนอกในสภาพคาดหวัง ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดค่า $\alpha = 0.05$ และมีสมมติฐานในการทดสอบคือ

$$\mu_1 = \text{ปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบัน}$$

$$\mu_2 = \text{ปัจจัยภายนอกในสภาพคาดหวัง}$$

$$H_0: \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1: \mu_1 \neq \mu_2$$

โดยผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 48 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมาชิกเปรียบเทียบ
สภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ด้านปัจจัยภายนอกที่มีต่อประสิทธิภาพ
การบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

ความคิดเห็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพคาดหวัง		t- test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด						
ก. ทัศนคติของสมาชิก						
● ต่อการได้รับผลประโยชน์	3.48	0.52	4.17	0.52	-17.67	.000
● ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ	3.19	0.69	4.20	0.43	-20.00	.000
● ต่อการได้รับข้อมูลข่าวสาร	3.39	0.80	4.31	0.50	-19.54	.000
● ต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่และพนักงาน	3.42	0.72	4.21	0.55	-23.17	.000
● ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.38	0.65	4.09	0.59	-21.65	.000
ข. ความต้องการของสมาชิก						
● สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนต่อไปนี้จาก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด						
- เงินปันผลจากหุ้น	3.38	0.60	4.08	0.63	-23.91	.000
- ดอกเบี้ยเงินฝาก	3.33	0.68	4.04	0.59	-21.60	.000
- เงินปันผลเฉลี่ยคืน	3.42	0.59	4.08	0.55	-21.94	.000

ตารางที่ 48 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพคาดหวัง		t- test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
- สมาชิกได้รับสวัสดิการต่อไปนี้จากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด - ทุนการศึกษาของบุตร 3.49 0.82 4.18 0.75 -21.81 .000 - การประกันชีวิต 3.59 0.77 4.25 0.65 -19.78 .000 - ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม 3.39 0.67 4.07 0.59 -16.67 .000 - รางวัลพิเศษ 3.42 0.89 4.12 0.81 -15.37 .000 - โอกาสในการกู้ยืม 3.59 0.87 4.19 0.84 -13.50 .000 • สมาชิกได้รับบริการในรอบ 1 เดือน 3.36 0.90 3.84 1.01 -11.67 .000 • สมาชิกได้รับข้อมูลข่าวสารจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด 3.52 0.86 4.05 0.79 -9.24 .000 • สมาชิกได้รับคำแนะนำในการให้บริการจาก เจ้าหน้าที่และ พนักงาน 3.77 0.86 4.27 0.87 -11.18 .000						
ค. ความพึงพอใจของสมาชิก						
• ต่อการได้รับผลประโยชน์ 3.66 0.63 4.18 0.73 -13.93 .000 • ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ 3.51 0.67 4.07 0.62 -15.31 .000 • ต่อการได้รับข้อมูลข่าว 3.66 0.75 4.27 0.71 -11.87 .000 • ต่อการให้บริการของพนักงาน 3.56 0.67 4.04 0.68 -8.50 .000 • ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน 3.91 0.78 4.14 0.66 -4.70 .000						

ตารางที่ 48 (ต่อ)

ความคิดเห็น	สภาพปัจจุบัน		สภาพคาดหวัง		t- test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
จ. พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด ของสมาชิก						
• ต้องการได้รับผลประโยชน์						
• ต้องการได้รับสวัสดิการในส่วนของสมาชิกที่ควรจะได้รับ						
• ต้องการได้รับข้อมูลข่าวสาร	3.66	0.70	3.97	0.72	-6.69	.000
• ต้องการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่	3.76	0.83	4.01	0.80	-5.28	.000
• ต้องการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงาน	3.90	0.83	4.00	0.71	-1.78	.000
	3.90	0.83	4.00	0.71	-1.78	.000
	3.89	0.80	3.93	0.79	-0.66	.000

จากตารางที่ 48 พบว่า

1. ทศนคติของสมาชิก ในสภาพปัจจุบันแตกต่างจากสภาพคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (2 tails Prob. 0.000) และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวังในด้านทัศนคติของสมาชิก พบว่าความคิดเห็นในสภาพคาดหวังต่อทัศนคติที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ มากกว่าสภาพปัจจุบัน

2. ความต้องการของสมาชิก ในสภาพปัจจุบันแตกต่างจากสภาพคาดหวังอย่าง มีนัยสำคัญ 0.05 (2 tails Prob. 0.000) และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ความต้องการของสมาชิก พบว่าความคิดเห็นในสภาพคาดหวังต่อความต้องการของสมาชิก มากกว่าสภาพปัจจุบัน

3. ความพึงพอใจของสมาชิก ในสภาพปัจจุบันแตกต่างจากสภาพคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (2 tails Prob. 0.000) และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวัง ความพึงพอใจของสมาชิก มากกว่าสภาพปัจจุบัน

4. พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก ในสภาพปัจจุบันแตกต่างจากสภาพคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญ 0.05 (2 tails Prob. 0.000) และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวังต่อพฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ของสมาชิก พบว่าความคิดเห็นในสภาพคาดหวัง ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนมากกว่าสภาพปัจจุบัน

สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของสมาชิกที่เป็นปัจจัยภายนอกสภาพปัจจุบันแตกต่างจากสภาพคาดหวังในทุก ๆ ด้าน อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 หมายความว่า ผู้วิจัยสามารถกล่าวสรุปด้วยความเชื่อมั่น 95% ว่า ปัจจัยภายนอกในสภาพปัจจุบันและปัจจัยภายนอกในสภาพคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

การศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะในการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จากแบบสอบถามของสมาชิก เจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน สรุปผลการศึกษาออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ดอกเบี้ย การคิดดอกเบี้ยเงินกู้ยืมนั้น ควรลดอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามภาวะกลไกของตลาด และควรคำนึงถึงผลประโยชน์กับสมาชิกโดยคิดอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างต่ำ

2. ประกันชีวิต ควรเพิ่มการประกันชีวิตให้ครอบคลุมทั้งครอบครัวของสมาชิกและให้ทำการเลือกบริษัทประกันชีวิตที่ให้ประโยชน์ตอบแทนต่อสมาชิก และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด

3. เงินโบนัสกรรมการ ควรทำการขออนุมัติจากที่ประชุม และให้กรรมการหน่วยอาชีวศึกษา แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ให้หน่วยงานอื่น ๆ รับทราบด้วย

4. เงินกู้ ให้ขยายวงเงินกู้สามัญและขยายวงลดการชำระหนี้เพิ่มขึ้น รวมทั้งให้เพิ่มวงเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะสมาชิกจำนวนมากต้องการศึกษาต่อเพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษานับใหม่

5. ทุนการศึกษานูตร ควรให้กับบุตรสมาชิกตามลำดับชั้นการศึกษาโดยไม่ต้องมีการสอบเพราะเป็นการเฉลี่ยให้สมาชิกได้รับประโยชน์ทุกคน และควรให้กับบุตรที่อุปการะอื่น ๆ (บุตรบุญธรรม) ของสมาชิกด้วยเงินปันผลควรจ่ายภายในสิ้นปี ไม่ควรยืดเยื้อ ไปถึงเดือน มกราคม ในปีถัดไป

6. การให้บริการควรจะมีสาขา หรือตัวแทนอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกให้อำเภอ
ที่ห่างไกลควรมีเจ้าหน้าที่ประจำ สำนักประถมศึกษาในระดับอำเภอต่าง ๆ

อนึ่งจากแบบสอบถามในประเด็นของการทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และ
สิทธิต่าง ๆ ของสมาชิก ของเจ้าหน้าที่และพนักงาน และคณะกรรมการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ตารางที่ 49 สรุปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของสมาชิก

ประเด็นการวิเคราะห์	ถูก	%	ผิด	%
1. การเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิกและประชุมใหญ่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ท่านต้องเข้าร่วมประชุม ด้วย ตนเองทุกครั้ง	121	37.9	198	62.1
2. สมาชิกได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้ คนดีมีความสามารถเข้ามาบริหารงาน	90	28.2	229	81.8
3. สมาชิกต้องถือหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างน้อยคนละ 1 หุ้น และไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวน หุ้นทั้งหมด	256	80.3	63	19.7
4. สมาชิกมีสิทธิ์ออกเสียงในที่ประชุมตามหุ้นที่ตนถือ	224	70.2	95	29.8
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คิดเงินปันผลและเฉลี่ย คืนจากดอกเบีย	268	80.4	51	16.0
6. สวัสดิการต่าง ๆ ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้แก่ ทุนการศึกษาบุตร การประกันภัย เป็นต้น	34	10.7	285	89.3
7. การติดตามข่าวสารของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ติดตามได้จากจดหมายข่าว	263	82.4	56	17.6
8. สมาชิกภาพของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มี 2 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ และวิสามัญ	44	13.8	275	86.2
9. การพ้นการเป็นสมาชิกภาพ คือ ตาย และลาออก				
10. สมาชิกที่ลาออกสามารถกลับเข้าเป็นสมาชิกใหม่ได้ ภายใน 6 ปี	269	84.3	50	15.7
	167	52.4	152	47.6

จากตารางที่ 49 พบว่า สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับแรกคือการพ้นการเป็นสมาชิกภาพ คือ ตาย และลาออก คิดเป็นร้อยละ 84.3 รองลงมา คือการติดตามข่าวสารของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ติดตามได้จากจดหมายข่าวคิดเป็นร้อยละ 82.4 และลำดับสุดท้ายคือสวัสดิการต่าง ๆ ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คิดเป็นร้อยละ 10.7

ตารางที่ 50 สรุปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ และพนักงาน

ประเด็นการวิเคราะห์	ถูก	%	ผิด	%
1. สมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จัดเป็นลูกค้าสำคัญที่สุดต่อการให้บริการเป็นลำดับแรก	11	64.7	6	35.5
2. เจ้าหน้าที่และพนักงานได้รับมอบหมายให้ทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง	17	100.00	0	0
3. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่และพนักงาน มีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย	13	76.5	4	23.5
4. เจ้าหน้าที่และพนักงานให้บริการสมาชิกได้ในเวลาที่เหมาะสม	13	76.5	4	23.5
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีมาตรการเกี่ยวกับการประหยัดเรื่อง น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ให้ท่านปฏิบัติ	14	82.4	3	17.6
6. ท่านต้องใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ในการปฏิบัติงานเท่านั้น	15	88.2	2	11.8
7. เจ้าหน้าที่และพนักงาน ได้รับการเลื่อนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	13	76.5	4	23.5
8. วิธีการบริการสมาชิกถูกกำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหาร	11	64.7	6	35.3
9. ระเบียบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และพนักงานถูกกำหนดโดย พ.ร.บ. สหกรณ์	11	64.7	6	35.3
10. การจัดทำระบบบัญชีอย่างถูกต้องเป็นหน้าที่ของผู้จัดการซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการและเจ้าหน้าที่	11	64.7	6	35.3

จากตารางที่ 50 พบว่า เจ้าหน้าที่และพนักงานมีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ลำดับแรกคือเจ้าหน้าที่และพนักงานได้รับมอบหมายให้ทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือการติดตามข่าวสารของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ติดตามได้จากจดหมายข่าวคิดเป็นร้อยละ 82.4 และลำดับสุดท้ายคือสวัสดิการต่างๆ ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คิดเป็นร้อยละ 10.7

ตารางที่ 51 รูปแบบทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของคณะกรรมการดำเนินงาน

ประเด็นการวิเคราะห์		ถูก	%	ผิด	%
1. คณะกรรมการดำเนินงาน	วางแผนงานและปฏิบัติงานตามแผนงานทุกขั้นตอน	15	100.00	0	0
2. การจัดองค์การสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	เป็นไปตาม พ.ร.บ. สหกรณ์	13	86.70	2	13.30
3. กฎข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	มีไว้เพื่อบังคับสำหรับสมาชิกเท่านั้น	15	100.00	0	0
4. นโยบายหลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	ถูกกำหนดโดยสมาชิก	15	100.00	0	0
5. การประสานงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	มีผลต่อกำไรขาดทุน	14	93.30	1	6.70
6. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย	คือน้ำหนึ่งของผู้บริหาร	15	88.20	2	11.80
7. การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร	ทำได้โดยอนุญาตให้เรียนต่อเหมาะสมที่สุด	13	76.50	4	23.50
8. อัตราค่าจ้างคนของคณะกรรมการดำเนินงาน	มีจำนวนเพียงพอในการบริหารงาน	11	64.70	6	35.30
9. ระบบการตลาดและการโฆษณา	ไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด	11	64.70	6	35.30
10. แหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีความเพียงพอต่อการบริหารการเงินที่สุด		11	64.70	6	35.30

จากตารางที่ 51 พบว่า คณะกรรมการดำเนินงาน มีความรู้ ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ มากที่สุด 3 ประเด็นคือ คณะกรรมการดำเนินงาน วางแผนงานและปฏิบัติงานตามแผนงานทุกขั้นตอน กฎข้อบังคับของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีไว้เพื่อบังคับสำหรับสมาชิกเท่านั้น และ นโยบายหลักของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ถูกกำหนดโดยสมาชิก คิดเป็น ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือการประสานงานของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีผลต่อกำไรขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 93.30 และน้อยที่สุดใน 3 ประเด็น คือ อัตรากำลังคนของคณะกรรมการดำเนินงาน มีจำนวนเพียงพอในการบริหารงาน ระบบการตลาดและการโฆษณาไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และแหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีความเพียงพอต่อการบริหารการเงินที่สุด

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

(SUMMARY, IMPLICATION AND RECOMMENDATIONS)

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงิน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการบริหารการเงิน และปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุง ส่งเสริมให้คณะกรรมการดำเนินงาน พนักงานและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนสมาชิก ได้ตระหนักถึงวิธีการและกระบวนการปฏิบัติงานที่มีผลต่อรายได้ของกิจการ รวมทั้งนำผลการศึกษาที่ได้เพื่อเป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานได้ใช้ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานและบริหารงาน ตลอดจนการกระจายข้อมูลข่าวสาร ของหน่วยงานแก่สมาชิกได้อย่างครบถ้วน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์ (applied research) โดยเป็นการวิจัยที่นำข้อมูลทุติยภูมิจากรายงานทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 1 มกราคม 2540 - 31 ธันวาคม 2544 และ มีการวิจัยเบื้องต้นโดยการสร้างแบบสอบถาม และแบบทดสอบ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ สมาชิก จำนวน 376 คน เจ้าหน้าที่และพนักงาน จำนวน 17 คน และคณะกรรมการดำเนินงาน จำนวน 15 คน โดยได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจำนวน 408 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling)

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

ผลการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัดของสมาชิก ทั้ง 3 กลุ่ม แบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ

จากข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ปี 2540 – 2544 พบว่า

1. ผลการดำเนินงานรวมเฉลี่ย 5 ปี มีกำไรสุทธิ คิดเป็น ร้อยละ 68.54 ของรายได้
2. ฐานะทางการเงินเฉลี่ย 5 ปี ได้มีการจัดหาทุนดำเนินการจากหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 29.02 และในส่วนที่เป็นทุนคิดเป็นร้อยละ 70.98 ของทุนดำเนินงาน
3. ทุนหมุนเวียนเฉลี่ย 5 ปี โดยมีแหล่งที่มาของเงินจากกำไรสุทธิ และทางใช้เงินทุนจากการซื้อที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
4. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบงบการเงิน แนวนอนพบว่า

- (1) ทุนเรือนหุ้นมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- (2) การรับฝากได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงกว่าธนาคารพาณิชย์
- (3) การให้กู้ยืมมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นและมีการขยายวงดการชำระเงิน

สรุปได้ว่าการจัดการการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในส่วนของทุนเรือนหุ้น การรับฝาก และการกู้ยืมเงิน มีอัตราการเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้น

วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวดิ่ง จากงบดุล ร้อยละ พบว่า

- (1) การเปรียบเทียบอัตราส่วนร้อยละของหนี้สินและทุนไม่ต่างกัน
- (2) ส่วนของทุน อัตราร้อยละของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรองและทุนตามระเบียบจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ส่วนกำไรสุทธิในปี 43 และ 44 เหลือร้อยละ 0.54 เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจเกิดภาวะวิกฤต มีการลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินกู้และเงินฝาก

และจากงบกำไรขาดทุนร้อยละ พบว่า

- (1) รายได้ ประกอบไปด้วยรายได้หลักคือดอกเบี้ย และรายได้อื่น ๆ
- (2) ค่าใช้จ่าย พบว่าค่าใช้จ่ายลดลง เนื่องจากลดอัตราการจ่ายปันผลคืน และลดอัตราดอกเบี้ยตามกลไกตลาด กำไรสุทธิจะสูงขึ้นเพราะค่าใช้จ่ายลดลง

4.2 การวิเคราะห์ โดยใช้อัตราส่วน สรุปผลได้ ดังนี้

- (1) ด้านสภาพคล่อง มีความคล่องตัวสูงในการชำระหนี้ระยะสั้น
- (2) ด้านประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการดำเนินงาน นำเงินไปลงทุนในส่วนที่ไม่ได้ผลตอบแทนตามที่ควร เมื่อเทียบกับอัตราส่วนของกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน

(3) ด้านการใช้นี้สินในการประกอบการ พบว่าการลงทุนในสินทรัพย์รวม ได้มาจากทุนเป็นส่วนใหญ่ และฝ่ายบริหารได้จัดโครงสร้างของทุน จากส่วนของเงินทุนมากกว่าการกู้ยืม ถึงร้อยละ 80 ในส่วนของกำไรมีผลกำไรเป็น 2 เท่าของดอกเบี้ย มีหนี้สินทั้งสิ้นร้อยละ 46

ของส่วนของเจ้าของ เจ้าหนี้ระยะยาวจึงมีโอกาสที่จะได้รับชำระหนี้คืนมาก และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่ม สหกรณ์ พบว่ามีอัตราส่วนที่สูงกว่าของกลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์

(4) ด้านสมรรถภาพในการทำกำไร มีกำไรสุทธิเป็นร้อยละ 68 ของการใช้สินทรัพย์รวม และก่อให้เกิดกำไรสุทธิร้อยละ 8 และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่ามีอัตราส่วนที่สูงกว่าของกลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์เล็กน้อย

(5) ความสามารถในการให้บริการแก่สมาชิกการถือหุ้นและฝากเงินของสมาชิกต่อคน มีอัตราส่วนที่สูงกว่าของกลุ่ม สหกรณ์ออมทรัพย์

การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับแผนงานประจำปี สรุปได้ว่าการบริหารจัดการได้ใกล้เคียงกับแผนงานประจำปีเป็นส่วนใหญ่ ทั้งด้านการระดมทุน และค่าใช้จ่าย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบทดสอบ จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม โดยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้ผลสรุปดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

สมาชิก มีเหตุผลในการสมัครเป็นสมาชิก เพราะต้องการสะสมเงินทุนมากที่สุด ส่วนการกู้ยืมเพื่อนำไปซื้อสิ่งหามทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน และใช้บริการค้ำหน้มากที่สุด เจ้าหน้าที่และพนักงานสมัครเป็นสมาชิกเพราะ ต้องการสะสมเงินทุนมาก เหตุผลในการกู้ยืมเนื่องจากนำไปซื้อสิ่งหามทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน คณะกรรมการดำเนินงาน มีความเหมาะสมที่จะเข้ามาบริหารองค์การทางการเงินที่มีความเสี่ยงสูงกว่ากิจการอื่น ๆ และส่วนใหญ่สมัครเป็นสมาชิกเพื่อการสะสมเงินทุนมากที่สุด เหตุผลในการกู้ยืมเนื่องจากนำไปชำระหนี้ และใช้บริการด้านเงินฝากมากกว่ากู้ยืมเงิน

2. ข้อมูลด้านความคิดเห็น

2.1 การศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์คูแพร์จำกัด ด้านความคิดเห็นของสมาชิก พบว่าความสามารถในการหาทำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการบริหารจัดการทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ส่วนเจ้าหน้าที่และพนักงานด้านความคิดเห็นพบว่าความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีความรับผิดชอบต่อนักงานในด้านสวัสดิการและผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานด้านความคิดเห็นพบว่าสภาพคล่องทางการเงินสูงสุด และความเป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า

ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยพร นิยมสม (2534) ที่สรุปไว้ว่า การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดไว้ การวิเคราะห์ทางด้านความรู้และทัศนคติของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ด้านสหกรณ์ และมีความจงรักภักดีต่อสหกรณ์เป็นอย่างดี

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีด้านการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงิน และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ คือ ด้านความก้าวหน้าในการเพิ่มทรัพย์สิน เงินรับฝาก เงินของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้น ด้านกำไรสุทธิต่อหุ้น ด้านความสามารถในการหากำไรโดยวัดจากอัตราส่วนในการหากำไร ด้านความสามารถในด้านการดำเนินงานโดยวัดจากอัตราส่วนในการดำเนินงาน ด้านความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ ด้านความรับผิดชอบต่อสมาชิกของสหกรณ์ โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้รวมถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ ด้านความรับผิดชอบต่อพนักงานและเจ้าหน้าที่โดยพิจารณาจากสวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่ได้รับ

2.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงิน มีการศึกษาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายในได้ศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกทั้ง 3 กลุ่ม ได้ผลการศึกษาดังนี้ กลุ่มของสมาชิกมีความคิดเห็น เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ คุณภาพของบุคลากร สภาพแวดล้อม คุณภาพของทรัพยากร และอันดับต่ำสุดคือ ปัญหาภายใน เมื่อพิจารณาในประเด็นคุณภาพของบุคลากร พบว่าสมาชิกให้ความสำคัญต่อการถือหุ้นและฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอมากที่สุด และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการอุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มของเจ้าหน้าที่และพนักงานมีความคิดเห็น เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ คุณภาพของบุคลากร คุณภาพของทรัพยากร การวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน และอันดับต่ำสุดคือ ด้านปัญหาภายใน เมื่อพิจารณาประเด็นคุณภาพของบุคลากร พบว่าเจ้าหน้าที่และพนักงาน ให้ความสำคัญต่อการจัดทำระบบบัญชีได้อย่างถูกต้อง และได้ดำเนินการให้บริการแก่สมาชิกในทุก ๆ ด้านมากที่สุด และที่ให้ความสำคัญน้อยที่สุดคือการได้จัดทำรายงานการเงิน และการปฏิบัติงานเป็นระยะตามแผนงานและนโยบาย และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี

ระหว่างสมาชิกกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด กับบุคคลอื่น

กลุ่มของคณะกรรมการดำเนินงานมีความคิดเห็นเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ การวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน การจัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คุณภาพของทรัพยากร และอันดับต่ำสุดคือ สภาพแวดล้อม เมื่อพิจารณาประเด็นการวางแผนและการประเมินผลทางการเงิน คณะกรรมการให้ความสำคัญมากที่สุด คือมีการจัดหาทุนมาลงทุนดำเนินงาน และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือการบริหารสินทรัพย์หรือจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม

จากผลการศึกษาปัจจัยภายนอกพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพคาดหวังตามความคิดเห็นของสมาชิกมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยในสภาพปัจจุบันของสมาชิก เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการ ความพึงพอใจของสมาชิก ความต้องการของสมาชิก และอันดับต่ำสุดคือ ด้านทัศนคติของสมาชิก และในสภาพคาดหวังของสมาชิกเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ ทัศนคติของสมาชิก ด้านความพึงพอใจของสมาชิก ความต้องการของสมาชิก และอันดับต่ำสุดคือ พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

และจากผลการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่า สมาชิกมีความต้องการให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีการบริหารงานตามสภาพคาดหวังโดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรศักดิ์ พิชรพจนานภรณ์ (2530) พบว่า ตัวแปรด้านเพศ ขนาดที่ทำการเกษตร ความรู้ ความเข้าใจในหลักการและวิธีการสหกรณ์การเกษตร และทัศนคติต่อสหกรณ์การเกษตรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก และ ผลการศึกษาของ กาญจนา งานสุจริต (2539) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด คือลักษณะของพนักงานหรือสมาชิกด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการของสหกรณ์และนโยบายการบริหารของ สหกรณ์

2.3 สรุปการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยเห็นว่าในด้านของสมาชิกยังขาดความรู้และเข้าใจในการใช้สิทธิผลประโยชน์และสวัสดิการที่ได้รับ สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงานบางส่วนจะต้องปรับปรุงการให้บริการแก่สมาชิก และบางส่วนไม่มีความเข้าใจในเรื่อง

พ.ร.บ. สหกรณ์ เรื่องการจัดทำระบบบัญชี สำหรับคณะกรรมการดำเนินงานยังขาดความสนใจในเรื่องของการตลาดและการนำการตลาดเข้ามาใช้ในการจัดการ

และจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมนั้นควรเป็นไปตามกลไกของตลาดและคำนึงถึงผลประโยชน์ของสมาชิก การประกันชีวิตนั้นควรเพิ่มการประกันชีวิตให้ครอบคลุมทั้งครอบครัว ทุนการศึกษานับรวมถึงบุตรบุญธรรมควรให้ตามลำดับชั้นการศึกษาโดยไม่ต้องสอบเพราะเป็นการได้รับประโยชน์ของสมาชิก การจ่ายเงินปันผลควรจ่ายภายในสิ้นปี เงินโบนัสกรรมการควรทำการขออนุมัติจากที่ประชุม และให้กรรมการหน่วยอาชีวศึกษา แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ให้หน่วยงานอื่นๆ รับทราบด้วย ควรเพิ่มวงเงินกู้สามัญและเงินกู้เพื่อการศึกษา รวมถึงการยืมยวดการชำระหนี้ด้วยการให้บริการควรมีสมาชิกหรือตัวแทนอำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในอำเภอห่างไกล ปัญหาของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในความคิดเห็นของสมาชิกมีความคิดเห็นค่อนข้างน้อย แต่จะเป็นการให้คำแนะนำ เพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้พัฒนาการบริหารจัดการต่อไป

อนึ่งจากแบบสอบถามในประเด็นของการทดสอบ ความรู้ ความเข้าใจใน หน้าที่และสิทธิต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ได้ผลสรุปดังนี้

สมาชิกส่วนใหญ่ไม่เห็นความจำเป็นและความสำคัญในการเข้าร่วมประชุม และการเลือกคณะกรรมการดำเนินงานด้วยตนเอง ยังขาดความรู้และความเข้าใจในสิทธิและ หน้าที่ของตนว่ามีสิทธิ์ออกเสียงในที่ประชุม ส่วนเรื่องของสวัสดิการนั้นคิดว่าประโยชน์อื่น ๆ นอกเหนือจากเงินปันผลหุ้น และเงินปันผลเฉลี่ยคืนเงินกู้ ที่ได้รับนั้นไม่ถือว่าเป็นสวัสดิการสำหรับสมาชิก ซึ่งสมาชิกมีความเข้าใจในเรื่องการเป็นสมาชิกภาพน้อย แต่มีความเข้าใจดีในเรื่องการถือหุ้น การจ่ายเงินปันผลเฉลี่ยคืนเงินกู้ การพ้นสภาพของสมาชิก กลับเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่ และสมาชิกยังให้ความสนใจในข่าวสารจากจดหมายข่าวเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นถ้าสหกรณ์ต้องการแจ้งข่าวสารหรือมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ ควรจะมีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีคุณภาพ และเป็นการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพ

เจ้าหน้าที่และพนักงานส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญแก่ลูกค้าเป็นลำดับแรก โดยให้บริการแก่สมาชิกในเวลาที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถ ทำงานได้ในหลายตำแหน่ง นอกจากนั้น ยังได้ปฏิบัติตามนโยบายของสหกรณ์เกี่ยวกับการประหยัดน้ำ ไฟฟ้า และโทรศัพท์ แต่ยังมีบางส่วนไม่เข้าใจในเรื่องการจัดทำระบบบัญชี และการให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่สมาชิกเป็นลำดับแรก สำหรับการเลื่อนตำแหน่งของเจ้าหน้าที่และพนักงานได้เป็นไปตาม พ.ร.บ.

สหกรณ์ฯ ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่และพนักงานบางส่วนยังขาดความเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. สหกรณ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานบ้าง

คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีอัตรากำลังคนที่เพียงพอในการบริหารงาน และทุกคนได้เล็งเห็นความสำคัญของการวางแผนและได้ปฏิบัติงานตามแผนทุกขั้นตอน โดยมีการจัดองค์กรให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ ได้จัดหาเงินทุนแหล่งใหม่ อยู่เสมอ เพื่อให้เพียงพอกับการให้บริการแก่สมาชิก ในเรื่องของอัตราดอกเบี้ยให้เป็นไปตามกลไกตลาด มีการประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเห็นความสำคัญในการตลาดและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ส่วนหนึ่งเห็นด้วยกับการพัฒนาบุคลากรในด้านการศึกษา ต่อ และพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในด้านอื่น ๆ แต่นโยบายหลัก เห็นว่าไม่ควรกำหนดโดยสมาชิก และกฎข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีไว้เพื่อบังคับสำหรับสมาชิกเท่านั้น

อภิปรายผลการวิจัย

(Implication)

การวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด แยกอภิปรายตามวัตถุประสงค์การศึกษาและทฤษฎีได้ดังนี้

1. การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารการเงินนั้น มีการบริหารการเงินที่เป็นไปตามนโยบาย ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎี (financial theory) ในการดำเนินธุรกิจของกิจการทั่วไป จะต้องมีการบันทึกเหตุการณ์ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ และบันทึกกระบวนการดำเนินธุรกิจตลอดจนผลการดำเนินงาน บันทึกเหล่านี้ในด้านการเงินได้มีการจัดทำขึ้นเป็นมาตรฐานตามระบบบัญชีทั่วไป ซึ่งจะเรียกว่างบการเงิน ในการประเมินธุรกิจโดยการวิเคราะห์งบการเงินนี้ ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการประเมินธุรกิจ ได้แก่ ฐานะปัจจุบันของกิจการ ศักยภาพในการสร้างกำไรของกิจการ รายงานทางการเงินที่ใช้วิเคราะห์โดยทั่วไป กิจการที่มีการดำเนินธุรกิจจะทำการบันทึกการดำเนินงาน โดยระบบบัญชีจะสรุปข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นงบการเงินอย่างน้อย 2 ชนิด คือ งบกำไรขาดทุน และงบดุลซึ่งงบการเงินทั้ง 2 อย่าง จะมีข้อมูลหลัก ๆ ในสาระสำคัญ ดังนี้ งบกำไรขาดทุน (income statement) งบกำไรขาดทุน เป็นงบการเงินที่แสดงถึงการดำเนินงานของกิจการ และงบดุล (balance sheet) เป็นงบที่แสดงฐานะทางการเงินของกิจการ ณ เวลาหนึ่ง

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้จัดทำรายงานทางการเงินขึ้นมาเพื่อจะสามารถวิเคราะห์สถานภาพและการจัดการทางการเงินและเพื่อผู้ถือหุ้นหรือสมาชิก เจ้าหนี้ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะได้ใช้ประโยชน์ในการลงทุนและพิจารณา ด้านอื่นๆ ต่อไป และจากการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด นั้นได้ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ จุฑาทิพย์ ภัทราวาท (2538) ได้กล่าวถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้บริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในหนังสือประมวลบทความของ สหกรณ์ออมทรัพย์ ว่าการบริหารการเงินในสหกรณ์ออมทรัพย์ คือกระบวนการที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานของสหกรณ์ซึ่งหน้าที่และอำนาจของ ผู้บริหารคือการวิเคราะห์วางแผนและควบคุมทางการเงิน การสรรหาเงินทุนและการ จัดสรรผลได้จากการดำเนินงาน และการจัดสรรเงินทุนผู้บริหารการเงินจะต้องจัดการสินทรัพย์ของ สหกรณ์ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยคำนึงถึงสภาพคล่อง ความเสี่ยง และความสามารถในการทำกำไร และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัยพร นิยมสม (2534) เป็นการศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของร้านค้าสหกรณ์วิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรี จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานที่แท้จริงจะได้เป็นแนวทาง นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานของ สหกรณ์ ให้บรรลุเป้าหมาย และความสำเร็จของสหกรณ์ ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้านด้วยกันคือด้านความต้องการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานโดยอาศัยข้อมูลทางบัญชีที่ผ่านมาวิเคราะห์ โดยใช้สูตรการวิเคราะห์งบการเงิน และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดไว้ส่วน อีกด้านหนึ่งเป็นการวิเคราะห์ด้านความรู้และทัศนคติของสมาชิก และคณะกรรมการดำเนินการ ที่มีต่อสหกรณ์โดยการสร้างแบบสอบถามแบบ Likert's scale จะถามเกี่ยวกับเรื่องความรู้ความเข้าใจของสมาชิกและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การวิจัยปรากฏผลโดยย่อดังนี้ การวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์คือสูงกว่ามาตรฐาน ที่กรมตรวจบัญชี สหกรณ์กำหนดไว้

2. การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพการบริหารการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด สอดคล้องกับ ทฤษฎีระบบ (system theory) กล่าวคือ เนื่องจากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ก็เป็นการดำเนินงานในองค์การองค์การหนึ่งในสังคม ต้องมีระบบการจัดการที่ดี ที่จะต้องมีการนำเอาทรัพยากรการผลิตใส่เข้าไปในระบบผ่านการกลั่นกรองหรือการแปรสภาพออกมา เป็นผลผลิตซึ่งถือได้ว่าเป็นการศึกษาในเรื่องของ "ทฤษฎีระบบ" ซึ่งทฤษฎีระบบ (system theory) เป็นทฤษฎีการจัดการซึ่งมององค์การเป็นระบบตามหน้าที่ ที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ในทฤษฎีระบบนี้ระบบ (system) เป็นกลุ่มของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่ง

ต้องการบรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน ทุกกระบวนการ ประกอบด้วย 4 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันคือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปรรูปภาพ ผลผลิตและการป้อนกลับ ซึ่งตามทฤษฎีระบบของการจัดการ องค์การจะใช้กระบวนการแปรรูปภาพ คือเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าเป็น ผลผลิต ระบบขึ้นอยู่กับ การป้อนกลับ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงปัจจัยนำเข้า ปัจจัยนำเข้า (input) ประกอบด้วย ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การเงินและข้อมูลที่ใช้เพื่อผลิตสินค้าและบริการ กระบวนการแปรรูปภาพ (transformation process) ประกอบด้วยการจัดการเทคโนโลยี และการ ปฏิบัติการผลิต เพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าเป็นผลผลิต คือเป็นการสร้าง ประสิทธิภาพ หรือผลลัพธ์ ซึ่ง อาจอยู่ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายงาน เอกสาร ฯลฯ อันเป็นข้อมูลที่สามารถสนองตอบต่อความ ต้องการของผู้ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ผลผลิต (output) ประกอบด้วย สินค้าและบริการ กำไรและขาดทุน พฤติกรรมพนักงานและผลลัพธ์ที่คาดหวังอื่นๆ ผลผลิตเหล่านี้เป็นผลผลิตโดยผู้ บริหารในทุกระดับที่ทำงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ การป้อนกลับ (feedback) เป็น ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและผลลัพธ์เกี่ยวกับกิจกรรมองค์การ ข้อมูลเหล่านี้ ใช้เพื่อปรับปรุงปัจจัย นำเข้า และกระบวนการแปรรูปภาพ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่พึงพอใจมากขึ้น และสอดคล้องกับผล การศึกษาของ กาญจนา งานสุจริต (2539) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิผล ในการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการวิจัยพบ ว่า การดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพในเกณฑ์ ปานกลางปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ คือ ลักษณะของ พนักงานหรือสมาชิกด้านความรู้ความเข้าใจ ในหลักการของสหกรณ์ ความรู้สึกรักผูกพันต่อสหกรณ์ ความชัดเจนและการยอมรับบทบาทของตน มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของสหกรณ์ฯ และ นโยบายการบริหารของสหกรณ์ฯ ด้านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดหาและการใช้ ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัวและ การริเริ่มสิ่งใหม่ มีความสัมพันธ์ ต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์

3. ในการศึกษาปัญหาของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ปัญหาของสหกรณ์ออม ทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในความคิดเห็นของสมาชิกค่อนข้างน้อย แต่จะเป็นการให้คำแนะนำและชี้ เน้นเพื่อให้สหกรณ์ออมทรัพย์ได้พัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร การเงิน ผู้วิจัยเห็นว่าในด้านของสมาชิกยังขาดความรู้และเข้าใจในการใช้สิทธิของสมาชิก ผล ประโยชน์และสวัสดิการที่ได้รับ สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงานบางส่วนจะต้องปรับปรุงการให้ บริการแก่สมาชิก บางส่วนยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่อง พ.ร.บ. สหกรณ์ในเรื่องระเบียบการปฏิบัติ งานและบางส่วนยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำระบบบัญชี และคณะกรรมการดำเนินงาน

ยังขาดความสนใจในเรื่องของการตลาดและการนำการตลาดเข้ามาใช้ในการจัดการ และมี
บทความตามที่ ไพเราะ ไพโรจน์ (2538) ได้กล่าวปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์จะแยกเป็น
2 ลักษณะ คือ ปัญหาทั่วไป ที่สหกรณ์เกือบทุกประเภทประสบอยู่ ซึ่งทำให้ขบวนการ สหกรณ์
ไม่พัฒนารวดเร็วเท่าที่ควร คือ ปัญหาเกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ
พนักงานเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่รัฐ ปัญหาสมาชิก สมาชิกขาดความภักดีต่อ
สหกรณ์ ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ใส่ใจในสหกรณ์ฯ ไม่เข้าร่วมประชุม ไม่อุดหนุน สหกรณ์ ขาด
ความศรัทธาในงานสหกรณ์ และปัญหาด้านการจัดการ

ข้อเสนอแนะ

(Recommendations)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ในการศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ถือได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการเงิน โดยมีการจัดหาจัดสรรเงินทุนและใช้เงินทุน ในกิจการได้อย่างเหมาะสม ทำให้สมาชิกเกิดความไว้วางใจที่จะทำธุรกรรมทางการเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
2. สมาชิกเกิดความมั่นใจในกิจการซึ่งส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ขณะเดียวกันสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ควรใช้ประโยชน์จากความไว้วางใจของสมาชิก เพื่อสร้างภาพลักษณ์ด้านอื่น ๆ ของสหกรณ์นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ด้านการเงิน เช่น การให้บริการเป็นเลิศ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย การแจ้งข้อมูลข่าวสารให้กับสมาชิกการดำรงซึ่งอุดมการณ์ของสหกรณ์
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้สมาชิกได้ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองในบทบาทความเป็นเจ้าของ ผู้กำหนดนโยบายและผู้ใช้บริการ
4. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ควรมีการจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้เข้าสู่มาตรฐานสากล
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ควรคำนึงถึงผลประโยชน์และการให้บริการที่สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกเป็นสำคัญ โดยจัดอันดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ทางการเงินเป็นอันดับรอง เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เป็นสถาบันการ

เงินและเป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ดังนั้นผลประโยชน์ที่สหกรณ์ได้รับจึงควรเป็นผลประโยชน์ตามหลักการของสหกรณ์สากล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาเฉพาะด้านประสิทธิภาพ ของสหกรณ์เพียงด้านเดียว ซึ่งยังไม่บรรลุถึงอุดมการณ์ทางสหกรณ์ จึงควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในภาพรวมเพื่อให้แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในฐานะเป็นสถาบันการเงินที่ช่วยเหลือมวลสมาชิกเป็นสำคัญ
2. ในการศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ หรือสถาบันการเงินอื่น ควรศึกษาจากหลายองค์กร หรือหลายสถาบันเพื่อให้ได้ข้อมูลในการเปรียบเทียบที่ชัดเจนมากขึ้น
3. ควรให้ความรู้กับสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง ว่าข้อมูลที่ให้นั้นมีประโยชน์ต่อองค์กรมาก เพื่อให้สมาชิกกลุ่มตัวอย่างเล็งเห็นถึงความสำคัญของการตอบแบบสอบถาม
4. ควรจะศึกษาข้อมูลขององค์กร และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบการทำวิจัยให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้อง ซึ่งจะทำให้งานวิจัยเกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์
5. การทำวิจัยในเชิงเปรียบเทียบควรจะใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนที่ใกล้เคียง และเหมาะสม
6. ควรมีการบริหารจัดการในการทำวิจัยทั้งเรื่องเวลาและค่าใช้จ่าย ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

บรรณานุกรม
(Bibliography)

- กาญจนา งานสุจริต. 2539. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรสันป่าตอง จำกัด จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฑาทิพย์ ภัทราวาท. 2534. ภาวะค่าครองชีพของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. 2538. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.
- เฉลิมพล ดุลยสัมพันธ์. 2538. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.
- ชัยพร นิยมสม. 2534. การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของร้านสหกรณ์วิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรีจำกัด. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และสุนีย์ เลิศแสงกิจ. 2539. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร.
- ทวีศักดิ์ กรีทานันท์. 2530. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2530. กรุงเทพมหานคร: บริษัท กรุงเทพไฟโตคอมแอนด์พรีนซ์ จำกัด.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2539. หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์ จำกัด.
- ธนิดา จิตต์นิ่มรัตน์. 2540. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2540. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.
- นภดล สุจริตจันทร์. 2538. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.
- นิตา ชูโต. 2538. การประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร: พี เอ็น การพิมพ์.
- ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรศักดิ์ พัทธพนาภรณ์. 2530. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์บ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เพ็ญประภา รอยตระกูล. 2529. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพฯ:

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.

ไพเราะ ไพโรจน์ดี. 2538. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพมหานคร:

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. 2539. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2539. กรุงเทพมหานคร:

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด.

วันทนี ภูมิภักธาคม เล็ก ค่องสกุล และทับทิม วงศ์ประยูร. 2540. ระบบเศรษฐกิจไทยและ

การสหกรณ์. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์เทียนวัฒนา.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ขวลิท ประภาสนนท์ และสิทธิกาล ศรีวะรมย์. 2538. องค์การและ

การจัดการ. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด. 2540. รายงานกิจการประจำปี.แพร่: สหกรณ์.

_____. 2541. รายงานกิจการประจำปี.แพร่: สหกรณ์.

_____. 2542. รายงานกิจการประจำปี.แพร่: สหกรณ์.

_____. 2543. รายงานกิจการประจำปี.แพร่: สหกรณ์.

_____. 2544. รายงานกิจการประจำปี.แพร่: สหกรณ์.

สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด. 2538. ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย

(เล่ม 9). กรุงเทพมหานคร: สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย.

สะอาด มโนรัตน์. 2537. การบริหารการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สาโรช อังสุมาลิน. 2538. ประมวลบทความของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2538. กรุงเทพมหานคร:

ห้างหุ้นส่วนจำกัด พิมพ์อักษร.

สุธิดา เทียนมนัส. 2538. วิเคราะห์พฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์

ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุรัช จะยะสกุล. 2538. การดำเนินนโยบายทางการเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวรรณา ธวัชโชติ. 2541. วิจัยวิจัยทางสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุวิทย์ กาญจนโรจน์. 2534. การระดมเงินทุนและการบริหารการเงินของสหกรณ์การ

เกษตรในจังหวัดนครราชสีมา. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

สุขใจ น้ำผุด. 2539. กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. 2540. การประเมินความต้องการทางการศึกษา. เชียงใหม่:

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามงานวิจัย (สำหรับสมาชิก)

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำชี้แจง แบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
3. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ เพื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะใช้เป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ต่อไป

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ในข้อใด

- ☐ สมาชิก
- ☐ พนักงานและเจ้าหน้าที่
- ☐ คณะกรรมการดำเนินงาน

2. หน่วยงานที่ท่านสังกัดคือข้อใด

- ☐ สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ
- ☐ กรมสามัญศึกษา
- ☐ กรมอาชีวศึกษา
- ☐ สำนักงานการศึกษาเอกชน
- ☐ ข้าราชการบำนาญ
- ☐ อื่น ๆ

3. เพศ

- ☐ ชาย ☐ หญิง

4. สถานภาพ

- ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง

5. อายุ (เฉพาะเกิน 6 เดือนกรณานับเพิ่มเป็น 1 ปี)

- ☐ 20- 30 ปี ☐ 31-40 ปี
- ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี
- ☐ 60-5060 ปีขึ้นไป

6. รายได้

- ☐ 4,000 - 6,000 บาท ☐ 6,001 - 8,000 บาท
- ☐ 8,001- 10,000 บาท ☐ 10,001-12,000 บาท
- ☐ 12,001-14,000 บาท ☐ 14,001-16,000 บาท
- ☐ 16,001 บาท ขึ้นไป

7. เหตุผลที่ท่านสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ต้องการสะสมเงินทุน
- ☐ ต้องการกู้ยืมเงิน
- ☐ ต้องการเงินปันผล
- ☐ การชักชวนจากเพื่อนสมาชิก
- ☐ การชักชวนจากพนักงานและคณะกรรมการสหกรณ์มากกว่า

8. ท่านได้รับการบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ คำนวณ
- ☐ เงินฝาก ☐ ประจำ
- ☐ ออมทรัพย์
- ☐ เงินกู้

9. ถ้าท่านใช้บริการเงินฝากเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไปตอบข้อ 10

- ☐ ความมั่นคงของสถาบัน
- ☐ ดอกเบี้ยที่ได้รับ
- ☐ การชักชวนของสมาชิกสหกรณ์
- ☐ การชักชวนของพนักงานและคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☐ ต้องการสะสมทรัพย์

10. ถ้าท่านใช้บริการเงินกู้ยืมเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไปตอบตอนที่ 2

- ☐ เพื่อชำระหนี้
- ☐ ดอกเบี้ยต่ำ
- ☐ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ☐ นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก
- ☐ นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน
- ☐ อื่น ๆ

ตอนที่2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์
ครูแพร่ จำกัด

กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย(/)ในช่องตามระดับความคิดเห็นของท่านโดยมี
 ระดับคะแนนดังนี้

1. = น้อยที่สุด
2. = น้อย
3. = ปานกลาง
4. = มาก
5. = มากที่สุด

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน					
• ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี					
• มีการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยวัดจากกำไรต่อหุ้น					
• สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงินพิจารณาจากการมีเงินสดหมุนเวียนไว้ในสหกรณ์ฯ โดยสม่ำเสมอ					
• ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน, เงินรับฝาก, ทุนของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์ฯ					
• ความสามารถในการหากำไรโดยวัดจากอัตราส่วนในการหากำไร					
• ความสามารถในการดำเนินงานโดยวัดจากอัตราส่วนในการดำเนินงานอัตราส่วนโครงสร้างของเงินทุนมีความเหมาะสม					
• ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อสมาชิกของสหกรณ์โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้, รวมถึง สวัสดิการต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อพนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยพิจารณาจากสวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ					

ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (สำหรับสมาชิก)

ความชัดเจน	5	4	3	2	1
ปัจจัยภายใน					
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์ฯ					
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ					
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม					
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน					
ข. คุณภาพของบุคลากร					
• ถือหุ้นและฝากเงินกับสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ					
• ให้การอุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ					
• ให้การสนับสนุนให้กับสหกรณ์ทุกครั้งเมื่อมีการร้องขอ					
• เข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกและประชุมใหญ่ของสหกรณ์ฯ ด้วยตนเองทุกครั้ง					
• ได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถเข้ามาบริหารงาน					
• ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบและนโยบายของสหกรณ์ฯ อย่างสมบูรณ์					
ค. คุณภาพของทรัพยากร					
• มีการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการให้บริการแก่สมาชิก					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการของสมาชิก					
• จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ มีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					

ความคิดเห็น	5	4	3		1
ง. ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับบริการจากสหกรณ์อย่างไร ● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน * ทุนดำเนินการ * เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน * พนักงานและเจ้าหน้าที่ * คณะกรรมการดำเนินงาน ● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก * ข้อกำหนดของกฎหมาย * คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ) * สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน * สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ * การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร					
จ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ ● สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็วเพียงใด ● คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน ● สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ ● หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านการให้บริการของ สหกรณ์					

ความคิดเห็น	สภาพปัจจุบัน					สภาพคาดหวัง				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ค. ความพึงพอใจของสมาชิก										
● ต่อการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่ของ สหกรณ์ฯ										
● ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ										
● ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วน of สมาชิกที่ควรจะได้รับจาก สหกรณ์ฯ										
● ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากสหกรณ์										
● ต่อการได้รับข้อมูลข่าวของสหกรณ์ฯ										
ง. พฤติกรรมภายหลังการได้รับบริการจากสหกรณ์ ฯ ของสมาชิก										
● ต่อการให้บริการของพนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ										
● ต่อการบริหารจัดการของคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ										
● ต่อการได้รับสวัสดิการในส่วน of สมาชิกที่ควรจะได้รับจาก สหกรณ์ฯ										
● ต่อการได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากสหกรณ์										
● ต่อการได้รับข้อมูลข่าวของสหกรณ์ฯ										

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหาหรือข้อชี้แนะอะไรเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดแพร่ จำกัด

.....

.....

.....

กรุณาส่งแบบสอบถามคืนโดยพับตามรอยปัดด้านหลังแบบสอบถามนี้ก่อนวันที่.....ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามงานวิจัย (สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงาน)

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
3. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ เพื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะใช้เป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ต่อไป
กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ในข้อใด

- ☐ สมาชิก
- ☐ พนักงานและเจ้าหน้าที่
- ☐ คณะกรรมการดำเนินงาน

2. หน่วยงานที่ท่านสังกัดคือข้อใด

- ☐ สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ
- ☐ กรมสามัญศึกษา
- ☐ กรมอาชีวศึกษา
- ☐ สำนักงานการศึกษาเอกชน
- ☐ วิชาการบ้านาญ
- ☐ อื่น ๆ

3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
5. อายุ (เศษเกิน 6 เดือนกรณานับเพิ่มเป็น 1 ปี)

- ☐ 20- 30 ปี ☐ 31-40 ปี
- ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี
- ☐ ปีขึ้นไป

6. รายได้

- ☐ 4,000 - 6,000 บาท ☐ 6,001-8,000 บาท
- ☐ 8,001- 10,000 บาท ☐ 10,001-12,000 บาท
- ☐ 12,001-14,000 บาท ☐ 14,001-16,000 บาท
- ☐ 16,001 บาท ขึ้นไป

7. เหตุผลที่ท่านสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ต้องการสะสมเงินทุน
- ☐ ต้องการกู้ยืมเงิน
- ☐ ต้องการเงินปันผล
- ☐ การชักชวนจากเพื่อนสมาชิก
- ☐ การชักชวนจากพนักงานและคณะกรรมการสหกรณ์มากกว่า

8. ท่านได้รับการบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ค่าหุ้น
- ☐ เงินฝาก ☐ ประจำ
- ☐ ออมทรัพย์
- ☐ เงินกู้

9. ถ้าท่านใช้บริการเงินฝากเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไปตอบข้อ 10

- ☐ ความมั่นคงของสถาบัน
- ☐ ดอกเบี้ยที่ได้รับ
- ☐ การชักชวนของสมาชิกสหกรณ์
- ☐ การชักชวนของพนักงานและคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☐ ต้องการสะสมทรัพย์

10. ถ้าท่านใช้บริการเงินกู้ยืมเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์
ครูจังหวัดแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไปตอบ
ตอนที่ 2

- ☐ เพื่อชำระหนี้
- ☐ ดอกเบี้ยต่ำ
- ☐ นำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
- ☐ นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก
- ☐ นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน
- ☐ อื่น ๆ

**ตอนที่2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์
ครูแพร่ จำกัด**

กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย(/)ในช่องตามระดับความคิดเห็นของท่านโดยมี
ระดับคะแนนดังนี้

1. = น้อยที่สุด
2. = น้อย
3. = ปานกลาง
4. = มาก
5. = มากที่สุด

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน					
• ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี					
• มีการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยวัดจากกำไรต่อหุ้น					
• สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงินพิจารณาจากการมีเงินสดหมุนเวียนใช้ในสหกรณ์ฯ โดยสม่ำเสมอ					
• ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน ,เงินรับฝาก, ทุนของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์ฯ					
• ความสามารถในการหำกำไรโดยวัดจากอัตราส่วนในการหำกำไร					
• ความสามารถในการดำเนินการดำเนินงานโดยวัดจากอัตราส่วนในการดำเนินงานอัตราส่วนโครงสร้างของเงินทุนมีความเหมาะสม					
• ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อสมาชิกของสหกรณ์โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้, รวมถึง สวัสดิการต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อพนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยพิจารณาจากสวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ					

ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน
ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงาน)

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ปัจจัยภายใน					
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์ฯ					
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ					
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้ในธุรกิจอย่างเหมาะสม					
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน					
ข. คุณภาพของบุคลากร					
• รับผิดชอบโดยตรงต่อรายรับ – รายจ่ายของ สหกรณ์ฯ					
• ได้จัดทำรายงานการเงิน และการปฏิบัติงานเป็นระยะ ตามแผนงาน และนโยบายของสหกรณ์ฯ					
• มีการจัดทำระบบบัญชีได้อย่างถูกต้อง					
• ได้ดำเนินการให้บริการแก่สมาชิกในทุกๆ ด้าน เช่น การให้คำแนะนำ, การให้ข้อมูลข่าวสาร					
• เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกสหกรณ์ฯ กับ สหกรณ์ฯ และ สหกรณ์ฯ กับบุคคลภายนอก					
ค. คุณภาพของทรัพยากร					
• มีการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการให้บริการแก่สมาชิก					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการของสมาชิก					
• จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯ มีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ง. ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับการบริการจากสหกรณ์อย่างไร ● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน * ทุนดำเนินการ * เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน * พนักงานและเจ้าหน้าที่ * คณะกรรมการดำเนินงาน ● ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก * ข้อกำหนดของกฎหมาย * คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ) * สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน * สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ * การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร					
จ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ฯ ● สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็วเพียงใด ● คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน ● สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ ● หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านการให้บริการของ สหกรณ์ฯ					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหาหรือข้อชี้แนะอะไรเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดแพร่ จำกัด

.....

.....

.....

.....

กรุณาส่งแบบสอบถามคืนโดยพับตามรอยปัดด้านหลังแบบสอบถามนี้ก่อนวันที่.....ขอบคุณค่ะ

แบบสอบถามงานวิจัย (สำหรับคณะกรรมการดำเนินงาน)

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำชี้แจง แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพ ของการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
2. ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
3. ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ เพื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด จะใช้เป็นข้อมูลในการเพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ต่อไป
กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ท่านมีความเกี่ยวข้องกับสหกรณ์ในข้อใด

- ☐ สมาชิก
- ☐ พนักงานและเจ้าหน้าที่
- ☐ คณะกรรมการดำเนินงาน

2. หน่วยงานที่ท่านสังกัดคือข้อใด

- ☐ สำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติ
- ☐ กรมสามัญศึกษา
- ☐ กรมอาชีวศึกษา
- ☐ สำนักงานการศึกษาเอกชน
- ☐ ข้าราชการบำนาญ
- ☐ อื่น ๆ

3. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
4. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง
5. อายุ (เศษเกิน 6 เดือนกรณานับเพิ่มเป็น 1 ปี)

- ☐ 20- 30 ปี ☐ 31-40 ปี
- ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี
- ☐ 0 ปีขึ้นไป

6. รายได้

- ☐ 4,000 - 6,000 บาท ☐ 6,001 - 8,000 บาท
- ☐ 8,001- 10,000 บาท ☐ 10,001-12,000 บาท
- ☐ 12,001-14,000 บาท ☐ 14,001-16,000 บาท
- ☐ 16,001 บาท ขึ้นไป

7. เหตุผลที่ท่านสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ต้องการสะสมเงินทุน
- ☐ ต้องการกักออมเงิน
- ☐ ต้องการเงินปันผล
- ☐ การชักชวนจากเพื่อนสมาชิก
- ☐ การชักชวนจากพนักงานและคณะกรรมการสหกรณ์มากกว่า

8. ท่านได้รับการบริการจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ในข้อใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ค่าหุ้น
- ☐ เงินฝาก ☐ ประจำ
- ☐ ออมทรัพย์
- ☐ เงินกู้

9. ถ้าท่านใช้บริการเงินฝากเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินฝากกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไปตอบข้อ 10

- ☐ ความมั่นคงของสถาบัน
- ☐ ดอกเบี้ยที่ได้รับ
- ☐ การชักชวนของสมาชิกสหกรณ์
- ☐ การชักชวนของพนักงานและคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☐ ต้องการสะสมทรัพย์

10. ถ้าท่านใช้บริการเงินกู้ยืมเหตุผลในข้อใดที่ทำให้ท่านใช้บริการเงินกู้ยืมกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดแพร่ จำกัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) ถ้าไม่ได้ใช้บริการเงินฝากกรุณาข้ามไป
ตอบ ตอนที่ 2

- ☐ เพื่อชำระหนี้
- ☐ ดอกเบี้ยต่ำ
- ☐ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
- ☐ นำไปซื้อเครื่องอำนวยความสะดวก
- ☐ นำไปซื้ออสังหาริมทรัพย์และซ่อมแซมบ้าน
- ☐ อื่น ๆ

**ตอนที่2 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารการเงินของสหกรณ์ ออมทรัพย์
ครูแพร่ จำกัด**

กรุณาตอบโดยทำเครื่องหมาย(/)ในช่องตามระดับความคิดเห็นของท่านโดยมี
ระดับคะแนนดังนี้

1. = น้อยที่สุด
2. = น้อย
3. = ปานกลาง
4. = มาก
5. = มากที่สุด

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารการเงิน					
• ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี					
• มีการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยวัดจากกำไรต่อหุ้น					
• สภาพคล่องทางการเงินโดยวัดจากอัตราส่วนทางการเงินพิจารณาจากการมีเงินสดหมุนเวียนไว้ในสหกรณ์ฯ โดยสม่ำเสมอ					
• ความก้าวหน้าด้านการเพิ่มทรัพย์สิน ,เงินรับฝาก, ทุนของสหกรณ์ และอัตราส่วนเงินทุนต่อหุ้นของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• กำไรสุทธิต่อหุ้นของสหกรณ์ฯ					
• ความสามารถในการหากำไรโดยวัดจากอัตราส่วนในการหากำไร					
• ความสามารถในการดำเนินงานโดยวัดจากอัตราส่วนในการดำเนินงานอัตราส่วนโครงสร้างของเงินทุนมีความเหมาะสม					
• ความก้าวหน้าของผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อสมาชิกของสหกรณ์โดยพิจารณาจากดอกเบี้ยเงินฝากเงินกู้, รวมถึงสวัสดิการต่างๆ ที่สมาชิกได้รับ					
• ความรับผิดชอบต่อพนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โดยพิจารณาจากสวัสดิการและผลตอบแทนต่าง ๆ ที่สมาชิกได้รับ					

ตอนที่ 3 ศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการบริหารการเงิน
ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด (สำหรับเจ้าหน้าที่และพนักงาน)

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ปัจจัยภายใน					
ก. การวางแผนและการประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์ฯ					
• มีการจัดหาเงินทุนมาลงทุนดำเนินงานของสหกรณ์ฯ อย่างสม่ำเสมอ					
• มีการบริหารสินทรัพย์หรือการจัดสรรเงินทุนไปใช้อย่างเหมาะสม					
• การวางแผนและประเมินผลทางการเงิน					
ก. คุณภาพของบุคลากร					
• ได้เข้าร่วมประชุมกรรมการอย่างสม่ำเสมอ					
• ได้มีการพิจารณากำหนดนโยบายของสหกรณ์ได้มีการพิจารณาดำเนินการจ้างและเลิกจ้างเจ้าหน้าที่สหกรณ์					
• ได้ดำเนินการตรวจตรา ควบคุม แนะนำ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ					
• ได้มีการพิจารณาการดำเนินงานด้านอื่น ๆ เกี่ยวกับการให้บริการแก่สมาชิกในด้านต่อไปนี้					
* การรับสมาชิก และการลาออก					
* การขอกู้ยืมเงินของสมาชิก					
* การกำหนดระเบียบต่าง ๆ ของสมาชิก					
* การจัดทำบัญชี เพื่อให้ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจ					
• การพิจารณา การฝากเงินหรือการลงทุนของสหกรณ์ฯ					
ข. คุณภาพของทรัพยากร					
• มีการจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ เพียงพอต่อการบริการแก่สมาชิก					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองการรับบริการของสมาชิก					
• จำนวนสมาชิกมีผลต่อการให้บริการแก่สมาชิกสหกรณ์ฯ					
• พนักงานและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ฯมีจำนวนเหมาะสมกับการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					
• คณะกรรมการดำเนินงานมีจำนวนเหมาะสมต่อการขอรับบริการของสมาชิกสหกรณ์ฯ					

ความคิดเห็น	5	4	3	2	1
ง. การจัดการของสหกรณ์ฯ • มีกระบวนการวางแผนการดำเนินงานอย่างถูกต้อง • สามารถจัดโครงสร้างขององค์กรอย่างเหมาะสม • มีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรขององค์กร อย่างเหมาะสม • มีวิธีการอำนวยการและการประสานงานภายในองค์กร • มีการควบคุม และติดตามประเมินผลการทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
จ. ด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่อไปนี้มีผลต่อการได้รับบริการจากสหกรณ์อย่างไร • ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายใน * ทุนดำเนินการ * เครื่องมืออุปกรณ์สำนักงาน * พนักงานและเจ้าหน้าที่ * คณะกรรมการดำเนินงาน • ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก * ข้อกำหนดของกฎหมาย * คู่แข่งขัน (สถาบันการเงินอื่น ๆ) * สภาพสังคมและความเป็นอยู่ในปัจจุบัน * สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ * การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร					
ฉ. ด้านปัญหาภายในของสหกรณ์ฯ • สามารถให้บริการแก่สมาชิกในแต่ละครั้งได้รวดเร็วเพียงใด • คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารการเงิน • สหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายไปตามสภาวะเศรษฐกิจ • หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาของผู้ที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนด้านการให้บริการของ สหกรณ์ฯ					

ตอนที่ 4 ท่านมีปัญหาหรือข้อชี้แนะอะไรเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดแพร่ จำกัด

.....

.....

.....

แบบทดสอบงานวิจัย (สำหรับสมาชิก)

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
คำชี้แจง

- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัจจัยภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบ สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจะนำไปใช้ในการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำแนะนำ

ให้กาเครื่องหมาย / ในช่องถูกถ้าข้อความนั้นถูก และกาเครื่องหมาย / ในช่องผิด ถ้าข้อความนั้นผิด

สำหรับสมาชิก	ถูก	ผิด
1. การเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิกและประชุมใหญ่สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ ท่านต้องเข้าร่วมประชุม ด้วยตนเองทุกครั้ง		
2. สมาชิกได้เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้ได้คนดีมีความสามารถเข้ามาบริหารงาน		
3. สมาชิกต้องถือหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด อย่างน้อยคนละ 1 หุ้น และไม่เกิน 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด		
4. สมาชิกมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมตามหุ้นที่ตนถือ		
5. สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด คิดเงินปันผลและเฉลี่ยคืนจากดอกเบีย		
6. สวัสดิการต่างๆ ของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ได้แก่ ทุนการศึกษาบุตร การประกันภัย เป็นต้น		
7. การติดตามข่าวสารของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด ติดตามได้จากจดหมายข่าว		
8. สมาชิกภาพของ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด มี 2 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ และวิสามัญ		
9. การพ้นการเป็นสมาชิกภาพ คือ ตาย และลาออก		
10. สมาชิกที่ลาออกสามารถกลับเข้าเป็นสมาชิกใหม่ได้ภายใน 6 ปี		

แบบทดสอบงานวิจัย

เรื่องประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด

คำชี้แจง

- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัจจัยภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบ เจ้าหน้าที่และพนักงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจะนำไปใช้ในการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำแนะนำ

ให้กาเครื่องหมาย / ในช่องถูกถ้าข้อความนั้นถูก และกาเครื่องหมาย / ในช่องผิด ถ้าข้อความนั้นผิด

สำหรับเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน	ถูก	ผิด
1. สมาชิก สหกรณ์ฯ จัดเป็นลูกค้า สำคัญที่สุดต่อการให้บริการเป็นลำดับแรก		
2. ท่านได้รับมอบหมายให้ทำงานมากกว่า 1 ตำแหน่ง		
3. ความรู้ความสามารถของท่านมีความเหมาะสมกับตำแหน่งงานที่ได้รับมอบหมาย		
4. ท่านให้บริการสมาชิกได้ในเวลาที่เหมาะสม		
5. สหกรณ์ฯ มีมาตรการเกี่ยวกับการประหยัดเรื่อง น้ำ ไฟ โทรศัพท์ ให้ท่านปฏิบัติ		
6. ท่านต้องใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีใหม่ในการปฏิบัติงานเท่านั้น		
7. ท่านได้รับการเลื่อนตำแหน่งตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ฯ		
8. วิธีการบริการสมาชิกถูกกำหนดขึ้นโดยฝ่ายบริหาร		
9. ระเบียบการปฏิบัติงานของท่านถูกกำหนดโดย พ.ร.บ. สหกรณ์ฯ		
10. การจัดทำระบบบัญชีอย่างถูกต้องเป็นหน้าที่ของผู้จัดการซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการและเจ้าหน้าที่		

แบบทดสอบงานวิจัย

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
คำชี้แจง

- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัจจัยภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- แบบทดสอบนี้ใช้ทดสอบ คณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูแพร่ จำกัด
- ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบจะนำไปใช้ในการวิจัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำแนะนำ

ให้กาเครื่องหมาย / ในช่องถูกถ้าข้อความนั้นถูก และกาเครื่องหมาย / ในช่องผิด ถ้าข้อความนั้นผิด

สำหรับคณะกรรมการดำเนินงาน	ถูก	ผิด
1. ทำนวางแผนงานและปฏิบัติงานตามแผนงานทุกขั้นตอน		
2. การจัดองค์การ สหกรณ์ฯ เป็นไปตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ฯ		
3. กฎข้อบังคับของ สหกรณ์ฯ มีไว้เพื่อบังคับสำหรับสมาชิกเท่านั้น		
4. นโยบายหลักของ สหกรณ์ฯ ถูกกำหนดโดยสมาชิก		
5. การประสานงานของ สหกรณ์ฯ มีผลต่อกำไรขาดทุน		
6. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย คือหน้าที่หนึ่งของผู้บริหาร		
7. การพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ทำได้โดยอนุญาตให้เรียนต่อเหมาะสมที่สุด		
8. อัตรากำลังคนของคณะกรรมการมีจำนวนเพียงพอในการบริหารงาน		
9. ระบบการตลาดและการโฆษณาไม่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการบริหารงานของ สหกรณ์ฯ		
10. แหล่งเงินทุนที่มีอยู่มีความเพียงพอต่อการบริหารการเงินที่สุด		

ภาคผนวก ค
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

(Biographical Sketch)

- ชื่อ - นามสกุล: นางสาวนงเยาว์ คงได้
- วัน เดือน ปี เกิด: 25 พฤษภาคม 2509
- ภูมิลำเนา: จังหวัดพะเยา
- ประวัติการศึกษา: - พ.ศ. 2528 มัธยมศึกษาตอนปลาย (ศิลป์ – คณิต)
โรงเรียนพะเยาพิทยาคม
- พ.ศ. 2532 บธ.บ. (การเงินการธนาคาร) มหาวิทยาลัยสยาม
- ประวัติการทำงาน: - พ.ศ. 2533 เจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียน
บริษัท อินเทอร์เน็ตเอ็นแอลคอสมेटิกส์ จำกัด
- พ.ศ. 2538 พนักงานบัญชี บริษัท แอลจีเมโทร อิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
- พ.ศ. 2538 – ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4 วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่